

**ARCHIDIECEZJI
ŁÓDZKIEJ**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
CARITAS ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ
ZA ROK 2015**

MISJA CARITAS ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ
Caritas Archidiecezji Łódzkiej
jest instytucją charytatywną Kościoła Katolickiego.
Pomagamy każdemu potrzebującemu.
Robimy to mądrze z szacunkiem i miłością miłosierną.
Zmieniamy siebie i świat.

I DZIAŁ ORGANIZACYJNY

Głównym zadaniem Działu Organizacyjnego jest wspieranie działalności poszczególnych jednostek Caritas. Ponadto, realizuje bieżące działania w zakresie funkcjonowania administracyjnego Caritas.

Szczegółowe działania realizowane w 2015 roku.

1. Koordynowano i przeprowadzono prace remontowo – porządkowe:
  - (a) przeprowadzono przegląd instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Gdańskiej 111;
  - (b) przeprowadzono legalizacji gaśnic we wszystkich placówkach Caritas oraz w samochodach służbowych;
  - (c) montaż daszków nad drzwiami wejściowymi na patio przy siedzibie Caritas – ul. Gdańska 111;
  - (d) odmalowano drzwi na rampie, barierki do piwnicy oraz drzwi do warzywniaka – ul. Gdańska 111;
  - (e) montaż stojaka na rowery w patio przy siedzibie Caritas;
  - (f) wymieniono bojler grzewczy na wodę w magazynie Caritas – ul. Wólczańska 108;
  - (g) odmalowano pomieszczenia w kuchni, obierak, korytarze, magazyn żywności, chłodnię – ul. Gdańska 111;
  - (h) montaż podestu przy drzwiach wejściowych do kuchni w siedzibie przy ul. Gdańskiej 111 – wejście od podwórka;
  - (i) montaż nowych tablic informacyjnych przy ul. Gdańskiej 111;
  - (j) montaż zlewozmywaka na stołówce;
  - (k) prace porządkowe w piwnicach;
  - (l) demontaż mebli i sprzętu AGD w lokalu przy ul. Czarnieckiego 4;
  - (m) demontaż mebli, prace porządkowe w lokalu przy ul. Odolanowskiej 46
  - (n) przeprowadzono przegląd oświetlenia i wymianę świetlówek w placówkach Caritas;
  - (o) przeprowadzono zbiórkę elektrośmieci;
  - (p) realizowano selektywną zbiórkę odpadów przy ul. Gdańskiej 111 i ul. Wólczańskiej 108;
  - (q) naprawiono bojler w Punkcie Pomocy Charytatywnej;
  - (r) wymieniono automat do kawy w siedzibie Caritas przy ul. Gdańskiej 111;
  - (s) montaż blokady do kontenera na śmieci.
2. Koordynowano lub pomagano w organizacji spotkań świątecznych i okolicznościowych:
  - (a) spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych;
  - (b) spotkania opłatkowego wolontariuszy Biura Wolontariatu, kadry kolonijnej oraz kadry turnusów rehabilitacyjnych;
  - (c) uroczystości odpustowe w siedzibie Caritas;
  - (d) wieczera podsumowująca akcję „Serca na gwiazdkę”;
  - (e) Wigilia w Seminarium.
3. Koordynowano akcję Kolonie letnie Caritas 2015:
  - (a) przygotowano wymaganą dokumentację;
  - (b) podjęto współpracę z kierownikami kolonii;
  - (c) zorganizowano kadre spośród wolontariuszy;

- (d) ustalono transporty;
  - (e) przeprowadzono przygotowania do realizacji programu kolonijnego;
  - (f) ubezpieczono dzieci i kadre;
  - (g) złożono dokumenty w Kuratorium;
  - (h) przekazano wymagane informacje i dokumentację do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi;
  - (i) nadzorowano prawidłową realizację programu kolonijnego i przebiegu kolonii;
  - (j) zorganizowano spotkania z kierownikami kolonii w celu rozliczenia i podsumowania zakończonych turnusów kolonijnych;
  - (k) przeprowadzono wizytacje turnusów kolonijnych w Ośrodku w Drzewocinach. przygotowano podziękowania dla kadry kolonijnej.
4. Koordynowano akcję Turnusy rehabilitacyjne Caritas 2015:
    - (a) przygotowano wymaganą dokumentację;
    - (b) podjęto współpracę z kierownikami turnusów;
    - (c) zorganizowano kadre spośród wolontariuszy;
    - (d) ustalono transporty;
    - (e) zorganizowano spotkania z kierownikami turnusów;
    - (f) ubezpieczono uczestników i kadre;
    - (g) złożono dokumenty rozliczeniowe w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi oraz w odpowiednich Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie.
  5. Pomoc w przygotowaniach do Biegu Szkolnych Kół Caritas, Święta Eucharystii, Dnia Walki z Ubóstwem, Serca na gwiazdkę:
    - (a) koordynacja transportu;
    - (b) nadzór nad pomieszczeniami socjalnymi;
    - (c) obsługa wydarzenia.
  6. Inne:
    - (a) przygotowano sprawozdanie z ilości zużytego paliwa w Caritas do Wydziału Ochrony Środowiska;
    - (b) przygotowano aktualizację danych dotyczących wyposażenia pracowników Caritas;
  7. Pomoc finansowa – przyjmowano podania z prośbą o dofinansowanie do kolonii, turnusów rehabilitacyjnych, leków oraz podania z prośbą o zapomogi ogólne:
    - (a) pomoc finansowa ogólna (dofinansowanie do akumulatorów do wózka inwalidzkiego, zapomoga ogólna itp.) – skorzystało 9 osób na łączną kwotę 4372,73 zł;
    - (b) dofinansowanie do kolonii – skorzystały 4 osoby na kwotę 1540,00 zł;
    - (c) dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego Caritas – skorzystała 1 osoba na kwotę 500,00 zł;
    - (d) dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego zewnętrznego – skorzystały 3 osoby na kwotę 2250,00 zł;
    - (e) dofinansowanie do leków – skorzystało 107 osób na kwotę 14690,00 zł;
    - (f) dofinansowanie do okularów dla pracowników – skorzystała 1 osoba na kwotę 150,00 zł.

II PUNKT POMOCY CHARYTATYWNEJ I KUCHNIA SPOŁECZNA

Głównym zadaniem Punktu Pomocy Charytatywnej i Kuchni Społecznej jest udzielanie pomocy doraźnej osobom najuboższym. Są to bezrobotni, bezdomni, chorzy i niepełnosprawni, mający niskie dochody, rodziny wielodzietne, osoby samotnie wychowujące dzieci, dotknięte problemem uzależnienia (alkohol, narkotyki) lub współuzależnienia, ofiary klęsk żywiołowych, opuszczający zakłady karne.

1. W roku 2015, podobnie jak w latach ubiegłych, zaobserwowaliśmy duże zapotrzebowanie społeczne na pomoc ze strony PPCh, zwłaszcza wśród osób niepełnosprawnych, bezdomnych, opuszczających zakłady karne, bezrobotnych, a także rodzin wielodzietnych i rodziców samotnie wychowujących dzieci. Nową grupą podopiecznych, która pojawiła się w PPCh są uchodźcy – głównie ze Wschodu: Ukrainy, Czeczeni, Kazachstanu.

2. Staramy się, aby proponowane przez PPCh formy pomocy spełniały oczekiwania i potrzeby naszych podopiecznych, ale też w jak największym stopniu pomagały w ich usamodzielnianiu i przeciwdziałały dalszej deprivacji. W roku 2015 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, nasze działania prowadziliśmy na terenie całej Archidiecezji Łódzkiej.

~~3. Szeregowe działania realizowane w 2015 roku:~~

4. Realizowano działania na rzecz podopiecznych PPCh i Kuchni Społecznej:
- (a) rozpoznawano faktyczne potrzeby osób zgłaszających się po pomoc i kwalifikowano ich do określonych świadczeń;
  - (b) wydawano pomoc rzeczową w postaci: odzieży, środków czystości, sprzętu AGD, środków higienicznych, zabawek, wyprawek szkolnych, podręczników, opału, mebli, środków opatrunkowych oraz leków;
  - (c) wydawano paczki żywnościowe;
  - (d) kierowano na gorący posiłek;
  - (e) wydawano codziennie ciepły posiłek w postaci zupy z wkładką mięsną oraz paczki żywnościowej na dni wolne od pracy;
  - (f) organizowano zbiórki żywności w marketach;
  - (g) zorganizowano obchody „Dnia walki z ubóstwem”;
  - (h) realizowano projekty na rzecz podopiecznych (np. pomocy żywnościowej FEAD, Embargo);
  - (i) realizowano projekty dotyczące pomocy osobom bezdomnym, wychodzącym z bezdomności, niepełnosprawnym, a zwłaszcza rodzinom z dziećmi, w tym głównie wielodzietnym;
  - (j) zorganizowano pielgrzymkę do Parzyna do Sanktuarium Błogosławionej Wandy Malczewskiej połączonej ze zwiedzaniem Muzeum Modlitewnika, dla osób bezdomnych, wolontariuszy i podopiecznych, w tym również podopiecznych Parafialnych Zespołów Caritas;
  - (k) rozwijano grupę wsparcia AA „RAZEM”;
  - (l) umożliwiano podopiecznym korzystanie z prysznicy i pralki;
  - (m) wydawano paczki okolicznościowe (z okazji Świąt Wielkiej Nocy i Bożego Narodzenia);
  - (n) udzielano porad prawnych i socjalnych, pomagano w załatwianiu trudnych spraw w innych instytucjach;
  - (o) ściśle współpracowano z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej i Społecznej w celu aktywizacji zawodowej podopiecznych;
  - (p) udzielano na bieżąco informacji o nowych projektach, akcjach i działaniach prowadzonych przez Caritas na rzecz podopiecznych;
  - (q) osobom starszym i niepełnosprawnym, w ramach realizowanego projektu, zaproponowano wspólne wyjście do kina;
  - (r) w ramach realizacji projektu dotyczącego prowadzenia mediacji proponowano pomoc w sytuacjach konfliktu między lokatorem, a administracją, zwłaszcza w sytuacjach zadłużenia;
  - (s) zaproszono podopiecznych na wspólną wigilię.
5. Realizowano działania na rzecz wolontariuszy pracujących w PPCh:
- (a) angażowano podopiecznych w wolontariat, w 2015 roku w PPCh i Kuchni Społecznej pomagało 12 osób.
6. Realizowano działania zwiększające efektywność pracy PPCh:
- (a) pozyskiwano sponsorów i darczyńców;
  - (b) nawiązano lub kontynuowano współpracę z instytucjami: parafie, Parafialne Zespoły Charytatywne Caritas, Szkolne Koła Caritas, Ośrodki Pomocy Społecznej, zakłady pracy – ofiarodawcy, poradnie leczenia uzależnień, schroniska i noclegownie, sądy rejonowe, kancelarie adwokackie, Dom Samotnej Matki, szpitale, policja, straż miejska, fundacje i stowarzyszenia, Wyższe Seminarium Duchowne, zgromadzenia zakonne, Centrum Służby Rodzinie, Konwent Bonifratrów i inne.
  - (c) w ramach realizacji projektów kontynuowano wcześniejsze i podejmowano nowe działania;
  - (d) dwukrotnie, w marcu i w grudniu, przeprowadzono akcję zbiórki żywności w sklepach sieci Biedronka i innych, na terenie całej archidiecezji;
  - (e) rozprowadzono podręczniki szkolne podarowane przez wydawnictwa;
  - (f) zapewniono wakacje dla dzieci z najbardziej zagrożonych deprivacją rodzin;
  - (g) przeprowadzono akcję „Tornister pełen uśmiechu”, w parafiach całej Archidiecezji Łódzkiej.
7. Osiągnięto wymierne rezultaty realizowanych działań:
- (a) objęto pomocą ogółem ponad 10 000 osób z terenu całej Archidiecezji;
  - (a) wydano każdej rodzinie po kilka paczek ze środkami chemicznymi, odzieżą nową i używaną, sprzętem gospodarstwa domowego, żywnością itp.;
  - (b) wydano z kuchni społecznej 98 643 posiłków, w tym dla podopiecznych Domów Dziennego Pobytu; Świetlic Środowiskowych, oraz podopiecznych Punktu Pomocy Charytatywnej;
  - (c) przekazano ok. 90 000 kg artykułów spożywczych, w tym warzywa owoce w ramach Embarga;

- (d) w ramach realizacji programu dla osób bezdomnych i wychodzących z bezdomności wydano paczki przemysłowe zawierające m. in.: artykuły gospodarstwa domowego, obuwie, odzież, artykuły higieniczne dla ponad 120 osób;
- (e) zakupiono opał dla 25 osób;
- (f) z wypoczynku letniego w Drzewocinach skorzystało 20 dzieci;
- (g) dary ze zbiorów żywności w marketach w ilości ok. 60 ton zostały rozdysponowane wśród 8 000 osób – mieszkańców Archidiecezji Łódzkiej, podopiecznych Zespołów Parafialnych Caritas, Szkolnych Kół Caritas i Punktu Pomocy Charytatywnej Caritas;
- (h) przygotowano ponad 300 paczek z odzieżą używaną;
- (i) przygotowano 300 paczek z okazji Świąt Wielkanocnych i 400 paczek z okazji Świąt Bożego Narodzenia;
- (j) w ramach akcji Caritas „Tornister pełen uśmiechu” wydano wyprawki szkolne dla ponad 400 uczniów od klasy „0” do ostatniej klasy szkoły ponadgimnazjalnej – podopiecznych Punktu;
- (k) w ramach darowizny z wydawnictw, ponad 300 uczniów z terenu Archidiecezji otrzymało podręczniki szkolne;
- (l) w spotkaniach grupy AA „Razem” brało udział około 30 osób;
- (m) wydano na potrzeby innych instytucji (schroniska, hostele, noclegownie, SKC) ok. 400 kg odzieży i obuwie.

III MAGAZYN

Głównym zadaniem Magazynu Caritas jest pozyskiwanie, magazynowanie i wydawanie zgromadzonych artykułów.

1. W 2015 roku zadania w Magazynie realizowało 3 pracowników Caritas, 1 osoba skierowana w ramach prac społecznie użytecznych oraz 4 wolontariuszy.
2. Magazyn realizował Podprogram FEAD 2014 – luty 2015. Przyjęto do magazynu 135.031,2 kg żywności (5 artykułów spożywczych), które zostały wydane w formie paczek tj. 18 497 sztuk dla 637 osób o łącznej wartości 342.521,02 zł.
3. Magazyn realizował Podprogram EMBARGO 2015 w okresie marzec – kwiecień. W ramach programu przyjęto do magazynu owoce (jabłka) o łącznej wadze 21 000 kg. Owoce rozdysponowano dla 15 podmiotów z Archidiecezji Łódzkiej, dotarły one z pomocą do około 2550 podopiecznych.
4. W Podprogramie EMBARGO V EDYCJI listopad 2015 – marzec 2016 magazyn realizował program w miesiącu grudniu 2015 roku, przyjmując i rozdysponowując 12 400 kg jabłek dla około 2340 osób.
5. Wielkanocna Akcja Caritas. W 2015 roku rozdysponowano 5 645 sztuk baranków wielkanocnych z białej czekolady, 7 830 chlebków miłości, 3 895 paschalików małych, 1 200 paschalików dużych, 4 140 kolorowych pisanek.
6. Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom. W 2015 roku rozdysponowano 11 332 świec dużych, 9 860 świec w kształcie kuli, 41 200 szt. świec małych.
7. Magazyn brał udział w akcji „Przeznacz Ciepło”, w jej ramach zebrano 11 854 kg elektroodpadów o wartości 1 778 zł. W programie uczestniczyło 10 podmiotów z Archidiecezji Łódzkiej.
8. W ramach akcji „Serce na Gwiazdkę” magazyn zebrał asortyment spożywczy i rzeczowy do przygotowania około 1 200 paczek dla dzieci z ubogich rodzin oraz 500 paczek rodzinnych.
9. W grudniowej zbiórce żywności w supermarketach typu Biedronka, Polo itp. do magazynu przekazano 6 500 kg artykułów żywnościowych. Zebrana żywność została posegregowana według dat ważności i asortymentu.
10. W formie darowizny pozyskano nieodpłatnie dla potrzeb Caritas i przekazano do magazynu różne artykuły żywnościowe, odzieżowe, chemiczne i budowlane o łącznej wartości około 660 000 zł. Ponadto pracownicy i wolontariusze magazynu wspierali działania i akcje Caritas prowadzone przez inne jednostki organizacyjne na rzecz potrzebujących w 2015 roku.

IV PLACÓWKI OPIEKUŃCZE

A DOM DZIENNEGO POBYTU UL. GDAŃSKA 111

Głównym zadaniem Domu Dziennego Pobytu jest zapewnienie opieki i wsparcia osobom starszym, schorowanym, samotnym i niezaradnym życiowo.

1. W 2015 roku z opieki Domu Dziennego Pobytu przy ul. Gdańskiej 111 korzystało 65 osób, w tym 34 kobiety, 31 mężczyzn w wieku od 45 do 90 lat. Podopieczni zamieszkują dzielnice: Śródmieście, Bałuty, Górna, Polesie i Widzew.
2. W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące formy działań:
3. Prowadzenie działań związanych z żywieniem pensjonariuszy:
  - (a) codziennie od poniedziałku do piątku pensjonariusze o godz. 8.30 korzystają ze śniadań, o godz. 13.00 z dwudaniowego obiadu, wyżywienie dostosowane jest do stanu zdrowia oraz potrzeb osób starszych;
  - (b) organizowanie spotkań z okazji Świąt (Śniadanie Wielkanocne, Wigilia podopiecznych Caritas);
4. Prowadzenie działań prozdrowotnych: prowadzenie pogadarek dotyczących zachowań prozdrowotnych, gimnastyka dla osób starszych, propagowanie aktywnego i zdrowego trybu życia;
5. Prowadzenie aktywizacji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy:
  - (a) prowadzenie zajęć aktywizujących pensjonariuszy (plastyczne, muzyczne, czytelnicze, gry, konkursy, zabawy, wyjścia, wycieczki itp.);
  - (b) organizowanie ćwiczeń gimnastyczno – wzmacniających;
  - (c) uroczystości imieninowe, urodzinowe połączone z udziałem we Mszy św.;
  - (d) spotkanie integracyjne seniorów w Bibliotece przy ul. Brzeźnej 10 na koncercie „Świeć Gwiazdeczko mała świeć”;
  - (e) spotkanie integracyjne seniorów w Bibliotece przy ul. Brzeźnej 10 „Dam Ci serce szczerolote”;
  - (f) spotkanie integracyjne z wychowankami Ośrodka Szkolno – Wychowawczego z Kuluszek. Występ dzieci i młodzieży;
  - (g) wycieczka pensjonariuszy do Ogrodu Botanicznego;
  - (h) rajdy piesze pensjonariuszy w ramach programu „Las bliżej nas”;
  - (i) zajęcia nordic walking;
  - (j) udział pensjonariuszy w łódzkich Senioraliach Festiwal Domów Dziennego Pobytu organizowany w Kinie Charlie;
  - (k) spotkanie integracyjne pensjonariuszy Domów Dziennego Pobytu w Bibliotece przy ul. Brzeźnej 10 pt. „Mój przyjacielu”;
  - (l) udział pensjonariuszy w spacerze z przewodnikiem „Patriotycznym szlakiem po Polesiu”;
  - (m) udział pensjonariuszy w warsztatach kulinarnych
  - (n) spotkanie z muzykiem przy akompaniamencie;
  - (o) wycieczka seniorów do Sanktuarium św. Antoniego w łódzkich Łagiewnikach;
  - (p) Dzień Seniora, wyjazd pensjonariuszy do Ośrodka rehabilitacyjno – wypoczynkowego w Drzewocinach
  - (q) udział pensjonariuszy w Dniu Seniora organizowanym w Aleksandrowie Łódzkim;
  - (r) uczestnictwo pensjonariuszy w spotkaniu integracyjnym w Bibliotece przy ul. Brzeźnej 10, setna rocznica przyłączenia Bałut do Łodzi;
  - (s) Dzień pizzy, wspólny poczęstunek
  - (t) spotkanie seniorów z przedstawicielami Urzędu Miasta Łodzi dot. akcji „Pudełko życia”;
  - (u) występ pensjonariuszy w Bibliotece przy ul. Brzeźnej - Dzień Seniora - „Nie bójcie się jesieni”;
  - (v) Bal Andrzejkowy - spotkanie integracyjne z seniorami DDzP z ul. Odolanowskiej 46 i DDzP z Aleksandrowa Łódzkiego;
  - (w) wyjście pensjonariuszy do kina Cinem City;
  - (x) wyjście pensjonariuszy do Teatru Wielkiego;
6. Prowadzenie pracy socjalnej i opiekuńczej:
  - (a) prowadzenie doradztwa socjalnego, podejmowanie działań interwencyjnych, mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych w grupie pensjonariuszy, również w konfliktach rodzinnych, pomoc w sprawach urzędowych, formalnych, mieszkaniowych, wspieranie osób wymagających opieki poprzez zaangażowanie się grupy samopomocowej funkcjonującej w ramach społeczności Domu Dziennego Pobytu, wspieranie osób w trudnej sytuacji finansowej poprzez pomoc w sfinansowaniu leków;

7. Udział osób starszych w pracy na rzecz Domu, środowiska lokalnego, współpraca z instytucjami w rejonie placówki:
  - (a) dbanie o swoje miejsce, wykonywanie prac porządkowych, dbanie o estetykę pomieszczeń, dekorowanie, współpraca z instytucjami znajdującymi się w rejonie placówek (Świetlice Środowiskowe, Domy Dziennego Pobytu, Biblioteka Miejska ul. Brzeźna 10);
8. Zapewnienie opieki duchowej pensjonariuszom: uczestnictwo w codziennej Mszy św., możliwość spowiedzi;
9. Dzięki prowadzeniu Domu Dziennego Pobytu można zaobserwować poprawę samodzielnego funkcjonowania pensjonariuszy, utrwalenie i zachowanie sprawności intelektualnej i fizycznej, zmniejszenie poczucia osamotnienia i wyobcowania, rozwój zainteresowań oraz aktywizację społeczną osób starszych. Działania prowadzone w ramach Domu Dziennego Pobytu rozwijają integrację ze społeczeństwem oraz integrację międzypokoleniową. Zadania te umożliwiają zaspokojenie potrzeby przynależności oraz kompensują poczucie osamotnienia. Pobyt w placówce wpływa na naukę współżycia w grupie i w środowisku, kształtuje pozytywne cechy osobowości, kulturę życia codziennego, umiejętność nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, wiarę w sens życia. W Domu Dziennego Pobytu rodzą się przyjaźnie, przebywający tam pomagają sobie wzajemnie. Często wystarczy kontakt z innymi osobami, z którymi można podzielić się nie tylko wspomnieniami ale i troskami życia codziennego, aby poczuć się lepiej.

B DOM DZIENNEGO POBYTU UL. CZARNIECKIEGO 4/ UL. ODOLANOWSKA 46

Głównym zadaniem Domu Dziennego Pobytu jest zapewnienie opieki i wsparcia osobom starszym, schorowanym, samotnym i niezaradnym życiowo.

1. Głównym zadaniem Domu Dziennego Pobytu było zapewnienie opieki i wsparcia osobom starszym, schorowanym, samotnym, w trudnej sytuacji życiowej, pozostającym w złych stosunkach rodzinnych, nie mającym wsparcia w rodzinie, a także niezaradnym życiowo.
2. Na zakończenie roku kalendarzowego Dom Dziennego Pobytu dysponował 40 miejscami. Pensjonariusze byli kierowani do placówki decyzją Kierownika I Wydziału Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Filia Łódź – Bałuty. W okresie sprawozdawczym opieką Domu objętych było 42 mieszkańców dzielnicy Łódź - Bałuty, w tym 25 kobiety i 17 mężczyzn.
3. W dniach od 01.10.2015r. do 31.10.2015 r. zawieszona została działalność placówki z powodu wykonania remontu i przeniesienia Domu Dziennego Pobytu z lokalu przy ul. Czarnieckiego 4 do lokalu przy ul. Odolanowskiej 46.
4. W roku 2015 w ramach prowadzenia Domu Dziennego Pobytu realizowano następujące projekty:
  - (a) Prowadzenie dziennego domu pomocy w dzielnicy Łódź – Bałuty (projekt współfinansowano ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy).
  - (b) Edukacja zdrowotna mieszkańców Łodzi i prowadzenie działań poprawiających sprawność fizyczną osób starszych pn." Wspieranie aktywności fizycznej seniorów – Las bliżej nas – zajęcia turystyczno – krajoznawcze." (projekt współfinansowano ze środków Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta Łodzi).
  - (c) Wsparcie społeczne dla osób z niepełnosprawnością oraz w wieku emerytalnym (projekt współfinansowano ze środków Wojewody Łódzkiego).
5. Praca socjalna i opiekuńcza. Codziennie od poniedziałku do piątku, w godz. od 9.00 do 14.00, pensjonariusze mieli możliwość przebywania w Domu Dziennego Pobytu. W lipcu i sierpniu placówka była otwarta w godz. 12.00 – 17.00. Seniorzy mogli liczyć na fachową opiekę i pomoc pracowników, a także na wsparcie grupy samopomocowej, funkcjonującej w ramach społeczności Domu, która miała charakter i formę otwartą. W jej spotkaniach uczestniczyli podopieczni, którzy w danej chwili mieli taką potrzebę i czuli się na siłach, by pomóc innym. Pensjonariusze wspierali się w pokonywaniu codziennych trudności, wymieniając się doświadczeniami i oferując sobie wzajemną pomoc (m.in.: zanoszenie posiłków dla chorych pensjonariuszy, odwiedziny chorych w szpitalu, wykonywanie drobnych zakupów, pomoc niepełnosprawnym pensjonariuszom w załatwianiu spraw administracyjnych, udział w ceremoniach pogrzebowych pensjonariuszy oraz zmarłych z ich rodzin, wsparcie w dbaniu o higienę osobistą itp.). Szczególną rolę w tej materii odgrywała Rada Domu (Przewodniczący, Zastępca i Skarbnik), która pomagała pracownikom w tworzeniu atmosfery sprzyjającej dobremu współżyciu osób korzystających z oferty Domu m.in. poprzez współorganizowanie uroczystości i świąt obchodzonych przez podopiecznych

- Domu, reprezentowanie placówki oraz organizowanie samopomocy koleżeńskiej (szczególnie dla osób czasowo wyłączonych z uczestnictwa w zajęciach ze względu na zły stan zdrowia).
6. W Domu prowadzone było doradztwo socjalne i pomoc w sprawach osobistych, urzędowych i mieszkaniowych (np. pisanie podań, wyjaśnianie niezrozumiałych dla pensjonariuszy spraw administracyjnych, skontaktowanie z mediatorem oraz radcą prawnym, pomoc przy rozliczaniu podatkowym). Pracownicy podejmowali działania interwencyjne w sytuacjach konfliktowych zaistniałych zarówno w grupie pensjonariuszy jak i w środowiskach rodzinnych. W sytuacjach trudnych nawiązywano współpracę z rejonowymi pracownikami socjalnymi podopiecznych. W sytuacjach kryzysowych pensjonariusze mogli liczyć na pomoc materialną w postaci artykułów żywnościowych, chemicznych oraz odzieży w oparciu o zasoby Magazynu Pomocy Żywnościowej i Rzeczowej Caritas przy ul. Wólczańskiej 108. Wśród seniorów rozdysponowywano także darowizny przekazane placówce przez prywatne osoby, np. telewizory, meble, naczynia, odzież. Kilka osób korzystało z pomocy w ramach akcji „Poznaj i pomóż”, prowadzonej przez Caritas. Co miesiąc na podstawie przedstawionych paragonów otrzymywały określoną kwotę, pochodzącą od nieznanego darczyńcy. Wszystkie działania zostały opisane w prowadzonej przez pracowników dokumentacji, tj. dziennik zajęć wraz z zeszytem uwag i spostrzeżeń, kwestionariusze pensjonariuszy wraz z kartami ich pobytu w placówce oraz kronice Domu.
  7. Prowadzenie działań prozdrowotnych: poświęconych profilaktyce i promocji zdrowia oraz aktywnemu i zdrowemu trybowi życia w wieku starszym - Pracownicy Domu prowadzili wśród pensjonariuszy rozmowy dotyczące profilaktyki i promocji zdrowego trybu życia. Na miejscu, raz w tygodniu, było mierzone im ciśnienie i tętno. Organizowano spacerowanie a także zajęcia z nordic walking. Osoby, które nie mają w swoich domach odpowiednich warunków sanitarnych, korzystały ze znajdującego się w placówce natrysku. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia kulinarne dotyczące zdrowego żywienia, dzielono się przepisami odpowiednimi do stanu zdrowia i wieku.
  8. Prowadzenie aktywizacji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy. Wśród zajęć aktywizujących pensjonariuszy znalazły się działania podejmowane zarówno na miejscu jak i poza placówką. Harmonogram pracy uwzględniał wydarzenia bieżące i święta oraz kalendarz liturgiczny. Różne formy spędzania czasu wolnego zostały dostosowane do potrzeb, możliwości i oczekiwań seniorów. Umożliwiono pensjonariuszom uczestniczenie w Mszach Świątecznych i nabożeństwach, a także przygotowywanie ich opraw. Wśród zajęć o charakterze kulturalno – rekreacyjnym wymienić należy m.in: wspólne czytanie prasy, słuchanie muzyki, udział w spotkaniu w Pałacu Poznańskim na koncercie Zenona Laskowika- projekcje filmów: „Ida”, „Diana”, „Noe – wybrany przez Boga”, „Teoria wszystkiego”, wyjścia do pizzerii i na lody.
  9. Realizowano projekt „Las bliżej nas”. W okresie od maja do października zorganizowano 15 rajdów pieszych w zielonych okolicach Łodzi. Rajdy odbywały się w soboty i miały charakter integracyjny z drugim Domem Caritas przy ul. Gdańskiej 111. Seniorzy mieli zapewniony suchy prowiant, bilety MPK oraz opiekę merytoryczną – organizacyjną.
  10. Realizowano projekt „Wsparcie społeczne dla osób z niepełnosprawnością oraz w wieku emerytalnym”. Seniorzy w ramach projektu uczestniczyli w cyklu wyjść do obiektów kulturalnych (kina, teatry, muzea), spacerach nordic walking, zajęciach muzycznych prowadzonych przez muzykoterapeutę oraz w wyjściach do grotty solnej. Projekt miał również charakter integracyjny.
  11. Prowadzono także różne formy terapii zajęciowej usprawniające procesy intelektualne, poznawcze, emocjonalne i manualne.
  12. Wewnątrz społeczności Domu odbywały się imprezy okolicznościowe mające na celu integrację oraz zmniejszenie poczucia osamotnienia i bezużyteczności. Organizowano również spotkania imienninowe seniorów. Odbyły się także: zabawa karnawałowa, spotkanie ostatkowe, obchody Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzn oraz zabawa sylwestrowa. Współpracowano w tym zakresie z zaprzyjaźnionymi Domami Dziennego Pobytu przy ul. Organizacji WIN, Wrocławskiej oraz z Aleksandrowa Łódzkiego. Wraz z seniorami z Domu przy ul. Gdańskiej 111 zorganizowano zabawę karnawałową oraz spotkanie wielkanocne. Podopieczni wzięli także udział w spotkaniu bożonarodzeniowym przygotowanym z myślą o wszystkich podopiecznych Caritas, które miało miejsce w Wyższym Seminarium Duchownym.
  13. Nie brakowało także wydarzeń o charakterze międzypokoleniowym, w tym zakresie współpracowano ze Specjalistyczną Świątlicą Środowiskową oraz z Przedszkolem Miejskim nr 35 z ul. Zachodniej.
  14. Udział osób starszych na rzecz Domu, środowiska lokalnego oraz współpraca z instytucjami w rejonie placówki. Seniorzy czynnie brali udział w działaniach podejmowanych na rzecz Domu. Dbali o swoje miejsce, wykonywali prace porządkowe oraz drobne naprawy, a także troszczyli się o estetykę pomieszczeń. Niektóre osoby brały udział w akcjach tj. zbiórka żywności w sklepie Biedronka, dystrybucja gazety „Bez Reszty”
  15. Prowadzenie działań związanych z żywieniem pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu. Zapewniono podopiecznym wyżywienie dostosowane do stanu zdrowia i potrzeb osób starszych. Codziennie od poniedziałku do piątku, między godziną 13:00 a 13:30, pensjonariusze Domu Dziennego Pobytu mieli zapewniony dwudaniowy obiad, który był przywożony w specjalnych termosach, a także śniadanie/kolację,

którą pobierali na wynos w jednorazowych pojemnikach. Posiłki były przygotowywane przez Kuchnię Caritas Archidiecezji Łódzkiej, znajdującą się przy ul. Gdańskiej 111. Przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem podopieczni otrzymali paczki z artykułami spożywczymi i chemicznymi.

16. Dzięki codziennym działaniom podejmowanym w placówce, poprawie uległa kondycja psycho-fizyczna seniorów, a także lepsze ich funkcjonowanie w społeczności lokalnej. Pensjonariusze mieli możliwość rozwijania własnych zainteresowań, a także odkrywania nowych umiejętności, a więc została utrwalona i zachowana sprawność intelektualna. Uczestniczenie w zajęciach zminimalizowało lub wyeliminowało poczucie osamotnienia, wyobcowania, a także braku przydatności i bezradności. Poprzez pracę indywidualną z pensjonariuszami poprawiła się ich sytuacja życiowa, w tym kwestie formalno - prawne. Nastąpiła integracja wewnątrz społeczności Domu, a także integracja międzypokoleniowa i ze społeczeństwem.

C SPECJALISTYCZNA ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA UL. GDAŃSKA 111

Głównym zadaniem Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej jest wszechstronna działalność opiekuńczo – wychowawcza o charakterze społecznym, korekcyjnym, rozwojowym i twórczym.

1. Zasadniczym celem funkcjonowania Świetlicy jest wspieranie rodziny poprzez holistyczne objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej.
2. Cel zadania realizowany był głównie dzięki: pracy wychowawczo – opiekuńczej, środowiskowo – materialnej (wliczając prowadzenie dożywiania), specjalistycznej oraz zajęciom rozwojowo – socjalizacyjnym, prowadzonym w grupie dzieci w wieku przedszkolnym.
3. Szczególnie istotnym zadaniem Świetlicy jest promowanie wartości i idei chrześcijańskich oraz włączenie ich w proces opieki i wychowania dzieci i młodzieży.
4. W roku 2015 naszą opieką objętych zostało 75 dzieci i młodzieży, w wieku od 3 do 16 lat (w tym 31 w grupie przedszkolnej i 44 w grupie szkolnej). Podopieczni w większości pochodzili z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej, a ich rodzice byli często osobami nieporadnymi i niewydolnymi wychowawczo, będącymi podopiecznymi MOPS. Były to rodziny: niepełne, dysfunkcyjne, o niskim statusie społecznym, nierzadko dotknięte bezrobociem lub chorobą alkoholową, a nawet przestępczością. Na Świetlicę dzieci przyjmowane były bez skierowania, na prośbę rodziców/opiekunów oraz w porozumieniu z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi i kuratorami sądowymi.
5. Na Świetlicy w roku 2015 realizowane były następujące projekty:
  - (a) Organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym. Projekt współfinansowany był ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Łodzi.
  - (b) Poradnictwo psychologiczne i rodzinne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Projekt współfinansowany ze środków Urzędu Miasta Łodzi.
  - (c) „Wezuwiusz”: Zajęcia korekcyjno - edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem - indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miasta Łodzi.
  - (d) „Świat poza obrazem” - projekt dydaktyczno – wychowawczy finansowany przez Fundację Virako Szczęśliwe Podwórka.
  - (e) „Zebra 2” - Zapobieganie spożywania alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć dodatkowych zgodnie z założeniami profilaktyki selektywnej. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miasta Łodzi.
6. Działania prowadzone w Świetlicy obejmowały dwie grupy wiekowe:
  - (a) grupa dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w godz. 8.30 – 14.00;
  - (b) grupa dzieci w wieku szkolnym (6-16 lat) w godz. 14.00 – 18.00.
7. Praca w Świetlicy oparta była na czterech podstawowych filarach: praca opiekuńczo – wychowawcza, praca środowiskowo – materialna, praca specjalistyczna oraz praca socjalizacyjno – edukacyjno – rozwojowa z dziećmi w wieku przedszkolnym.
8. Działania opiekuńczo – wychowawcze prowadzone były zarówno wobec dzieci w wieku przedszkolnym jak również i szkolnym.

9. Praca prowadzona z wychowankiem była zindywidualizowana, poprzedzona rozpoznaniem potrzeb dziecka, wychwyceniem i zdiagnozowaniem etiologii jego niezaspokojonych potrzeb, co możliwe było głównie dzięki codziennej obserwacji oraz rozmowom prowadzonym z wychowankami.
10. Zgodnie z zapotrzebowaniem podopiecznych w wieku szkolnym organizowano pomoc w nauce; motywowano i kształtowano postawę samodzielności w podejmowaniu wysiłku nauki; systematycznie kontrolowano zeszyty oraz nawiązywano kontakty ze szkołami; nadrabiano z dziećmi braki szkolne i uzupełniano zaległości edukacyjne; zorganizowano cykl quizów i konkursów z serii „Czu - czu”, przeprowadzono cykl zajęć związanych z ortografią oraz cykl zabaw usprawniających: pamięć, spostrzegawczość, logiczne myślenie.
11. Organizowano sposoby spędzania czasu wolnego i dbano o rozwijanie zainteresowań dzieci w wieku szkolnym:
  - (a) Prowadzono zajęcia rozwijające zdolności twórcze z wykorzystaniem artterapii: terapia przez sztukę to niezwykle cenna forma pracy z dzieckiem, umożliwiająca obniżenie negatywnych napięć emocjonalnych, wspomagająca rozpoznawanie własnych emocji i ukrytych lęków oraz często nieuświadomionych pragnień. Uczy ona kreatywnego myślenia, rozbudza wyobraźnię, pozwala docenić wartość wspólnej pracy i doskonali umiejętności manualne dzieci. Prowadzono zajęcia filmowe z cyklu „Filmowe popołudnia” – projekcja wybranych filmów; realizowano zajęcia twórcze: „Portrety”, „Niebo zasad”, „Kubki wartości”, „Skarpetkowe postacie”, „Młodzi kreatorzy mody”, „Nasi wychowawcy”, „Lampiony”, „Autoportrety farbą malowane”, „Oswoić gniew” itp.
  - (b) Organizowano zajęcia rekreacyjno – sportowe podczas których korzystano z infrastruktury miasta: kręgle, lodowisko, baseny, pływalnie, centrum tańca, sale zabaw, ogród zoologiczny, park linowy, stadnina konna, Stawy Jana, Młynek itp.: organizowano też czas wolny przy wykorzystaniu infrastruktury miejsca i najbliższej okolicy (pobliski skwerek, park Poniatowskiego) – organizacja gier i zabaw rekreacyjno – sportowych przy wykorzystaniu różnorodnego sprzętu typu: piłki, skakanki, lina, hula – hop, guma do skakania itp., zajęcia rekreacyjno – ruchowe w pomieszczeniach świetlicy: aerobik przy muzyce, turnieje piłkarzyków itp.
  - (c) Prowadzono zajęcia plastyczne – techniczne, wśród wielu działań plastycznych można było wyróżnić: tworzenie masek karnawałowych, przygotowywanie upominków dla babć i dziadków, wykonywanie rękodzieł świątecznych, robienie podarunków na dzień rodzica, tworzenie kalendarza urodzinowego wychowanków, witraże wiosenne i zimowe; dekorowano tablice informacyjne i prezentowano dorobek plastyczny dzieci;
  - (d) Organizowano szereg zajęć i zabaw na terenie świetlicy, które służyły wzajemnej integracji grupy np.: konkurs muzyczny „Jak to brzmiało”, konkurs karaoke, koło fortuny, zabawa w kalambury, tworzenie i rozwiązywanie rebusów, dzień zabaw z gazetami, tańce na matach twister movie, quizy z wiedzy i tematyki wszelakiej itp.
12. W trakcie realizacji projektu „Świat poza obrazem” dzieci odbyły cykl zajęć twórczych z wykorzystaniem technik artterapii, wzięły udział w profesjonalnych warsztatach z podstaw rysunku i malarstwa oraz z podstaw fotografii, a także miały okazję uczestniczyć w całodziennych plenerach plastyczno – fotograficznych.
13. Organizowano zajęcia w tradycji i kulturze: przy planowaniu wydarzeń z tego cyklu kadra placówki posiłkowała się kalendarzem w który wpisany jest krąg tradycji naszych przodków np.: dzień babci i dziadka, dzień kobiet, 1-3 maja, święto mamy i taty, święto zmarłych, dzień niepodległości itp. Każde wydarzenie poprzedzone było rozmowami i spotkaniami wprowadzającymi w tradycję narodową, regionalną czy rodzinną. Wychowankowie uczestniczyli również w wyjściach do takich miejsc jak: biblioteki, muzea, kina, teatry itp.
14. Prowadzono działania wychowywania w tradycji chrześcijańskiej – podopieczni brali udział w Mszy św. w kaplicy Caritas i w kościele parafialnym z okazji pierwszych piątków miesiąca, a także różnorodnych uroczystości wynikających z kalendarza katolickiego i szkolnego; podopieczni przygotowywali i prowadzili w piątki Wielkiego Postu Drogę Krzyżową w kaplicy Caritas, uczestniczyli we Mszy Świętej w środę popielcową, brali udział w spotkaniu wszystkich świetlic Caritas przed okresem Wielkiej Nocy, wspominali postać Jana Pawła II, przygotowywali przedstawienie jasełkowe i brały udział w spotkaniu Wigilijnym. Każdego dnia dzieci modliły się przed i po posiłku.
15. Wdrażano wychowanków do współodpowiedzialności za funkcjonowanie świetlicy, dzieci wykonywały, zgodnie z ustalonymi podczas społeczności korekcyjnej dyżurami, drobne prace mające na celu utrzymanie świetlicy w należytym stanie. Dzieci miały także wpływ na kształt planów tygodniowych, a co za tym idzie rodzaj prowadzonych zajęć. Same chętnie przygotowywały i prowadziły zajęcia wymyślone przez siebie. Wychowankowie Świetlicy brali również aktywny udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez Caritas, zgodnych z wyznawaną przez instytucję misją - wykonywanie kartek i drobnych upominków z podziękowaniami dla Darczyńców, pomoc w dystrybucji gazety „Bez reszty”.

16. Współpracowano z rodzicami: w grupie dla dzieci w wieku szkolnym prowadzono indywidualne konsultacje z rodzicami w czasie których kierownik świetlicy lub wychowawca dyżurny zawsze był dostępny, aby udzielić informacji o dziecku oraz wysłuchać problemów przedstawionych przez opiekunów, w grupie dzieci w wieku przedszkolnym kontakt z rodzicami/opiekunami był codzienny – na bieżąco omawiano i weryfikowano wszelkie sytuacje związane z dziećmi; dzieci z rodzicami chętnie uczestniczyły w wyjściach rodzinnych np.: na kręgle, basen, do zoo, czy na warsztaty robienia pizzy.
17. W obu grupach wiekowych prowadzono względem dzieci pracę środowiskowo – materialną.
18. Realizowano pracę środowiskową: zbierano informacje na temat aktualnej sytuacji dziecka poprzez prowadzenie wywiadu środowiskowego z rodzicem lub opiekunem dziecka, diagnozowano sytuację: rodzinną, bytową oraz materialną wychowanka; codziennie prowadzono obserwacje wychowanków zwracając szczególną uwagę na stan ubioru dziecka, higienę osobistą, dbałość o przybory szkolne oraz książki, itp.
19. Organizowano pomoc materialną w postaci:
  - (a) Prowadzono codzienne dożywianie wychowanków; które w grupie dzieci w wieku przedszkolnym obejmowało: drugie śniadanie, obiad jednodaniowy i podwieczorek; natomiast w grupie dzieci szkolnych obiad jednodaniowy oraz podwieczorek
  - (b) Prowadzono pomoc żywnościowo – materialną: poprzez dzieci pomoc żywnościową przekazywano także ich rodzinom, w formie suchego prowiantu zabieranego do domów; wydano paczki rodzinne z żywnością; zależnie od potrzeb zaopatrywano również podopiecznych w przedmioty niezbędne do zajęć szkolnych, a także obuwie, odzież itp.; w wyposażeniu dzieci i rodzin współpracowano z innymi działami Caritas w tym z Punktem Pomocy Charytatywnej oraz z Magazynem Pomocy Żywnościowej i Rzeczowej; na rozpoczęcie roku szkolnego rozdano wszystkim dzieciom szkolnym wyprawki w postaci plecaków i wyposażenia w artykuły i przybory szkolne.
20. Współpracowano z instytucjami powołanymi do pracy na rzecz dziecka i rodziny: pracownicy placówki utrzymywali stały kontakt z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami dzieci, zbierali informacje dotyczące ich postępów w nauce i zachowania wychowanków świetlicy na terenie szkoły; kontaktowano się w sprawach dzieci i rodziny dziecka z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin oraz kuratorami mającymi nadzór nad wychowankami placówki;
21. Praca specjalistyczna prowadzona była szczególnie wobec dzieci w wieku szkolnym.
22. Tworzono diagnozy pedagogiczne w których szczególny nacisk kładziono na sytuację rodzinną i szkolną dziecka: konstruowano diagnozy pomagające w indywidualnej pracy z wychowankiem zwracając uwagę na jego specyficzne potrzeby; skupiano się głównie na sytuacji rodzinnej, szkolnej i społecznej dziecka; analizowano wychowanka głównie pod kątem zaburzeń emocjonalnych i zachowania, problemów adaptacyjnych, niskiej samooceny, niepowodzeń szkolnych oraz kontekstu rodzinnego.
23. Prowadzono indywidualną pracę pedagogiczną z dzieckiem i rodziną: przeprowadzano rozmowy indywidualne z dzieckiem, rozwiązywano bieżące problemy oraz trudności jakie spotykały wychowanków w danej chwili; odbywały się konsultacje z rodzicami i opiekunami naszych wychowanków kiedy tylko zaistniała taka potrzeba; Prowadzone były również rozmowy wspierające byłych podopiecznych placówki. Tworzono indywidualne programy korekcyjne dla wychowanków oraz wykorzystywano w pracy z dziećmi mediację i kontrakty.
24. Udzielana była pomoc psychologiczna: w razie potrzeby prowadzone były indywidualne spotkania dzieci i rodziców z psychologiem, poradnictwo, diagnozowanie. Rozmowy prowadzone przez panią psycholog z dziećmi stanowiły dodatkowo dla kadry cenne źródło informacji oraz pomagały w tworzeniu bardziej pogłębionych diagnoz, a o za tym idzie ułatwiały planowanie indywidualnej pracy z dzieckiem.
25. Prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne metodą społeczności korekcyjnej w grupie dla dzieci w wieku szkolnym: zajęcia o tym charakterze pozwoliły skuteczniej wesprzeć rozwój wychowanków, kształtując u nich postawę wzajemnej szczerości, otwartości, zrozumienia, zaufania oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i grupę; dały szansę na korygowanie pewnych niepożądanych zachowań i rozwiązywanie na bieżąco wszystkich pojawiających się kwestii spornych (konfliktów, trudności); dzięki nim możliwe było ustalanie norm i zasad obowiązujących na terenie świetlicy oraz wspólne podejmowanie decyzji dotyczących jej funkcjonowania
26. Prowadzono zajęcia grupowe wynikające z diagnozy, które dostosowane były do potrzeb dzieci . W roku 2015 prowadzono dwa rodzaje zajęć grupowych – cyklicznych:
  - (a) Realizowano zajęcia korekcyjno – edukacyjne z cyklu „Wezuwiusz”: Odbył się cykl zajęć prowadzonych przez wykwalifikowaną kadre, obejmujących swym zakresem, tematykę związaną ze: stresem, agresją, konfliktem, komunikacją, emocjami. Głównym celem tych zajęć było kształtowanie u dzieci zachowań aprobowanych społecznie i przeciwdziałanie zachowaniom o charakterze przemocowym.
  - (b) Realizowano zajęcia w ramach projektu „Zebra 2”: Biorąca w nim udział grupa miała charakter zamknięty i obejmowała dzieci pochodzące z rodzin z problemem alkoholowym. Zajęcia prowadzone

były w oparciu o socjoterapię i profilaktykę. Część spotkań miało charakter warsztatowy, a część odbyła się w formie płatnych i bezpłatnych wyjść zorganizowanych poza teren placówki. Odbywały się też wyjścia rodzinne.

27. Z dziećmi w wieku przedszkolnym prowadzona była praca socjalizacyjno – edukacyjno – rozwojowa.
28. Praca z dziećmi w wieku od 3 do 5 roku życia oparta była na fundamencie diagnozy obejmującej: trudności wychowawcze, deficyty rozwojowe, kontekst rodzinny oraz sytuację materialno bytową; podstawą sporządzenia diagnozy był wywiad środowiskowy oraz codzienna obserwacja dziecka w placówce, jego zachowanie, prezentowana postawa, relacje z rodzicami; pracując z najmłodszymi dziećmi, zwracano szczególną uwagę na odpowiedni dobór form, metod i technik, aby dostosowane były do możliwości percepcyjnych małego odbiorcy; zajęcia skoncentrowane były na wzmacnianiu poszczególnych sfer rozwojowych.
- (a) Sfery językowej i komunikacyjnej: ćwiczenia logopedyczne, nauka poprawnego wysławiania się i budowania wypowiedzi, praca z tekstem i kartami pracy rozwijającymi logiczne myślenie oraz umiejętności grafomotoryczne; poznawanie twórczości literackiej dla dzieci (baśnie, bajki, wiersze, opowiadania); poznawanie liter i odwzorowywanie ich; ćwiczenia w opisywaniu słowami przedmiotów, miejsc, przestrzeni i osób; sylabizowanie, ćwiczenia obejmujące komunikację niewerbalną oraz wyrabianie umiejętności autoprezentacji, przedstawienia się.
  - (b) Sfery społeczno-moralnej: wdrażanie podopiecznych do zasad zachowania się w grupie, przestrzegania ustalonych reguł; przyswajanie różnych zwrotów grzecznościowych, nabywanie umiejętności interpersonalnych; poznanie podstawowych relacji społecznych; zasad funkcjonowania w grupie, współpracowania, zdrowej rywalizacji, zasad moralnych: prawda i kłamstwo; nauka bezpiecznego poruszania się po ulicy, chodniku, w ruchu drogowym; poznawanie zawodów które służą ludziom, zapoznanie z symbolami narodowymi itp.
  - (c) Sfery religijnej: codziennie wspólnie modlono się na początek dnia oraz przed każdym posiłkiem, dzieci uczyły się modlitw i piosenek religijnych, wprowadzano podopiecznych w tematykę roku liturgicznego i przeżywanych cyklicznie świąt Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy itp.
  - (d) Sfery prozdrowotnej i ruchowej: gimnastyka ogólnorozwojowa, zabawy rytmiczne przy muzyce, zdobywanie umiejętności samoobsługowych oraz wyrabianie odpowiednich nawyków żywieniowych i higienicznych; organizacja wyjść poza placówkę – wycieczka do zoo, sal zabaw, lepienie bałwana, gry i zabawy na śniegu, wyjścia na plac zabaw, gry i zabawy na skwerku, zabawy w piaskownicy, itp. organizowanie gier i zabaw rozwijających umiejętności ruchowe; organizowanie zawodów i olimpiady przedszkolaka, pokonywanie toru przeszkód.
  - (e) Sfery muzycznej: poznawanie przez dzieci różnych piosenek i płaśów, organizowano codzienne zabawy przy muzyce, uczono tańca; w okresie karnawału zorganizowano bal przebierańców; zapoznanie dzieci z nazwami i wyglądem instrumentów oraz własnoręczne tworzenie ich, nauka gry na najprostszych instrumentach, nauka kolęd i piosenek świątecznych, oswajanie wychowanków z muzyką klasyczną.
  - (f) Sfery przyrodniczej: uczono poznawania i obserwowania zjawisk przyrodniczych, w tym – stanu pogody, zmian związanych z porami roku; ubierania się adekwatnie do warunków atmosferycznych; Organizowano cykle zajęć dostosowane były do pory roku. Np: Wiosna – szukanie oznak wiosny, topienie marzanny, sadzenie rzeżuchy i roślinek cebulowych, rozpoznawanie nazw i wyglądu kwiatów, zjawisko tęczy, poznanie zwierząt mieszkających na łące; Lato: bezpieczne wakacje, morze, góry jeziora, lasy – czyli gdzie można jechać na wczasy, kontynenty i ich mieszkańcy, segregacja śmieci; Jesień – pierwsze objawy, rośliny, kolory, poszukiwanie jesieni w parku; poznawanie owoców i warzyw, produkty po przerobieniu: soki, przetwory, dżemy, sałatki; Zima – rozpoznawanie symptomów zimy, zmiany w przyrodzie w okresie zimy, co jest pod śniegiem, jak się ubierać by nie zmarznąć, dokarmianie zwierząt, krótki dzień – długa noc itp.
  - (g) Sfery plastyczno – konstrukcyjnej: wycinanie, kolorowanie, malowanie farbami (także przy użyciu własnego ciała), uczono się wykorzystywania różnych materiałów, rozwijano wyobraźnię i twórcze myślenie, budowano z klocków przestrzenne budowle wg własnych pomysłów, układano puzzle, układano kompozycje z koralików, prowadzono zabawy z użyciem figur geometrycznych, itp.; wykonywano prace i upominki dla najbliższych z okazji różnorodnych świąt i okoliczności: Dzień Babci i Dziadka, Święta Wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Taty itp.; wykonywano prace ilustrujące i nawiązujące do poznanych tekstów literackich (baśnie, bajki, wiersze) przy użyciu różnorodnych technik; wykonywano prace ilustrujące postacie ludzkie (części ciała, części twarzy, chłopiec, dziewczynka, człowiek w ruchu itp.); rozpoznawano i nazywano kolory; wykonywano prace plastyczno – przestrzenne: modelowanie w plastelinie, modelinie, plastelinie, tworzone wspólne plakaty i makiety.
  - (h) Sfery matematycznej: uczenie się liczenia, podstawowych figur geometrycznych i stosunków między nimi: mały- duży, większy – mniejszy itp.; organizowanie gier i zabaw rozwijających logiczne

- myślenie; poznawanie cyferek, łączenie w zbiory, przeciwieństwa, szukanie różnic, łączenie kropek, segregowanie itp.
29. Praca z małymi wychowankami placówki była niezwykle trudna, ponieważ często dzieci najmłodsze (trzyletnie) nie mówiły, miały zaburzone poczucie bezpieczeństwa, inne przejawiały nadpobudliwość psychoruchową, były labilne emocjonalnie, miały duże problemy adaptacyjne oraz były przyprowadzane przez rodziców do placówki mało systematycznie lub w czasie choroby (zasmarkane, kaszlące itp.). Dlatego właśnie praca ta ze względu na specyfikę funkcjonowania podopiecznych łączy w sobie kształcenie i zajęcia rozwojowe z zajęciami wzmacniającymi i wspierającymi, których głównym celem jest zbudowanie solidnej podstawy do dalszego rozwoju dziecka oraz nadrobienie ewidentnych braków i zaniedbań rozwojowych, powstałych w środowisku rodzinnym .
30. Działania podejmowane w Świetlicy przyniosły następujące efekty:
- (a) zapewniono odpowiednią pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, o niskim statusie materialnym, znajdującym się w ciężkiej sytuacji życiowej;
  - (b) zapewniono opiekę dzieciom młodszym w czasie, który ich rodzice mieli okazję przeznaczyć na poszukiwanie pracy oraz załatwienie niezbędnych formalności w różnych instytucjach;
  - (c) zapewniono opiekę dzieciom starszym po zajęciach szkolnych, by miały bezpieczne miejsce, z którym chętnie by się identyfikowały i w konstruktywny sposób miały zagospodarowany swój wolny czas;
  - (d) dzięki dożywianiu i pomocy materialnej łagodzą skutki głodu;
  - (e) doposażono dzieci w artykuły szkolne
  - (f) dzieci rozwijały swoje zainteresowania, doskonaliły różne umiejętności, odkrywały w sobie nowe pasje i zdolności;
  - (g) podjęto wiele działań zmierzających w kierunku wyrównywania zaniedbań rozwojowych w grupie przedszkolnej,
  - (h) podjęto dużo działań zmierzających do wyrównywania braków w nauce wśród dzieci w wieku szkolnym. Dzięki pomocy wychowawców oraz wolontariuszy udało się poprawić wyniki w szkole niemal wszystkim podopiecznym.
  - (i) na skutek działań wychowawczych poprawiło się zachowanie podopiecznych, dzieci lepiej zaczęły funkcjonować w grupie rówieśniczej i w środowisku rodzinnym, gdzie nie sprawiają teraz poważniejszych problemów wychowawczych;
  - (j) dzieci nabyły nowe umiejętności społeczne, które wzmocniły ich pozycję, poprawiły funkcjonowanie w życiu społecznym, podniosły poczucie własnej wartości oraz wpłynęły na ich samoocenę.

D SPECJALISTYCZNA ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA UL. PIOTRKOWSKA 85

Głównym zadaniem Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej jest wszechstronna działalność opiekuńczo – wychowawcza o charakterze społecznym, korekcyjnym, rozwojowym i twórczym.

- ~~1. Głównym zadaniem Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin wymagających wsparcia w formie opiekuńczo – specjalistycznej.~~
2. W 2015 roku opieką objętych zostało 43 dzieci. Dzieci będące wychowankami placówki pochodziły z rodzin zamieszkałych w rejonie dzielnicy Łódź - Śródmieście. Środowisko rodzinne wychowanków nacechowane jest szeregiem wielorakich dysfunkcji i patologii, wśród których należy wyszczególnić problem uzależnienia od alkoholu, długotrwałe bezrobocie, niewydolność wychowawczą. Wszystkie rodziny podopiecznych borykają się z problemem niedostatku materialnego. Na wszystkich szczeblach wiekowych obserwowano różnorakie zaburzenia rozwoju: emocjonalnego, społecznego, edukacyjnego, moralnego etc. Większość dzieci była, przez miejsce swojego zamieszkania, szczególnie narażona na dodatkową demoralizację, inicjację alkoholową oraz używanie środków psychoaktywnych np. dopalaczy. W pracy pedagogicznej starano się aktywnie współpracować z rodzinami podopiecznych w celu optymalizacji pozytywnych skutków pomocy udzielanej przez placówkę.
3. Dzieci do placówki przyjmowane były bez skierowania, na wniosek rodzica bądź opiekuna prawnego. Kadra placówki aktywnie współpracowała w tym zakresie z pedagogami pobliskich szkół, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi oraz kuratorami.

4. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku, we wszystkie dni robocze, w godzinach od 13.00 do 19.00 w miesiącach styczeń-czerwiec, w okresie wakacji zmieniono godziny pracy wychowawczej i placówka funkcjonowała w godzinach od 9.00. do 15.00. Z miesiącem wrześniem skrócono czas pracy świetlicy i czynna była ona w godzinach od 14.00. do 19.00.
5. W roku 2015 realizowano w placówce projekty:
  - (a) „Zebra 2” - Zapobieganie spożywania alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć dodatkowych zgodnie z założeniami profilaktyki selektywnej – Projekt współfinansowany był ze środków Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi.
  - (b) „Nie wymiękaj” Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – projekt współfinansowany był ze środków Regionalnego Centrum Polityki Społecznej
  - (c) „Wezuwiusz” - zajęcia korekcyjno – edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem – indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży – projekt współfinansowany ze środków Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi.
  - (d) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą. Poradnictwo psychologiczne i rodzinne dla dzieci i młodzieży- projekt współfinansowany ze środków Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi.
6. W placówce realizowano różne formy pracy z podopiecznymi wynikające bezpośrednio z ich potrzeb.
7. Praca opiekuńczo wychowawcza, miała na celu diagnozowanie aktualnych potrzeb i trudności podopiecznych zarówno w zakresie sytuacji rodzinnej, szkolnej, społecznej, jak i emocjonalnej oraz moralnej. Diagnoza leżała więc u podstaw podejmowanych wysiłków pedagogicznych - zadanie to bardzo często było dodatkowo utrudniane przez rodziców/ opiekunów podopiecznych, którzy w czasie wstępnego wywiadu podczas zapisu do placówki, ukrywali wiele istotnych dla pracy z dzieckiem informacji.
8. Organizowano pomoc w nauce - codziennie w godzinach 15.00 - 16.30 lub w godzinach dodatkowych jeśli zaistniała taka konieczność prowadzone były obowiązkowe zajęcia edukacyjne związane z odrabianiem lekcji szkolnych, indywidualną pomocą w nauce oraz nadrabianiem zaległości edukacyjnych poprzez indywidualną pracę edukacyjną wychowanków w formie prowadzenia „Zeszytu świetlicowego”. Co najmniej 2 razy w tygodniu w okresie sprawozdawczym dzięki współpracy kadry i wolontariuszy Caritas Archidiecezji Łódzkiej możliwa była praca korekcyjna na materiałach przygotowywanych z uwzględnieniem aktualnych deficytów wiedzy wychowanków w relacji do obowiązującego materiału szkolnego – prowadzono korepetycje z poszczególnych przedmiotów szkolnych. W świetlicy prowadzono także cykliczne zajęcia edukacyjno-wyrównawcze z podziałem na grupy: „Podkręć swoje zwoje”, „Alfabet świetlicowy”, „W świecie przywitań i konwenansów – poznanie obyczajów i form przywitań na świecie”, „Świat dookoła nas”.
9. Organizowano sposoby spędzania czasu wolnego i rozwijano zainteresowania; podopiecznym proponowano bardzo wiele form spędzania czasu wolnego. Zrealizowano między innymi zajęcia: tworzenie i aktualizacja gazetki świetlicowej „Małolaty”; zajęcia twórczo – plastyczne, zajęcia na świeżym powietrzu, zajęcia o charakterze muzycznym, zajęcia kulinarne, zajęcia teatralne, zajęcia o charakterze integracyjnym, zajęcia oparte na pracy umysłowej (w tym quizy, konkursy, turnieje wiedzy, trening kreatywnego myślenia, trening twórczości), zajęcia promujące kulturę fizyczną (w tym olimpiady, turnieje, rozgrywki sportowe, wyjścia na pływalnię, zajęcia sportowe na obiektach MOSiR-u, gry i zabawy sportowe rozwijające koordynację wzrokowo-ruchową); seanse filmowe – projekcje filmów i bajek na terenie świetlicy, wyjścia na zajęcia rozrywkowe poza placówką, wycieczki, zajęcia taneczne z zumbą oraz hip-hopu prowadzone przez instruktorów szkoły Dancehope na terenie świetlicy. Dodatkowo dwukrotnie zorganizowano zajęcia z udzielania pierwszej pomocy;
10. Organizowano zajęcia w tradycji i kulturze - Wychowankowie odbyli liczne zajęcia w Muzeum Tradycji Niepodległościowych, Muzeum Fabryki oraz Centralnym Muzeum Włókiennictwa. Ponadto zorganizowano wycieczki do Schronu Brus przy ul. Konstantynowskiej, Muzeum Przyrodniczego UŁ w Parku im. H. Sienkiewicza, Muzeum kanału „Dętka”. Podopieczni wzięli udział także warsztatach „Nasz chleb powszedni” w skansenie Ogrodu Botanicznego.
11. Na terenie świetlicy zrealizowano szereg zajęć poświęconych kulturze polskiej - jej tradycjom, historii i językowi. Przeprowadzono m.in. zajęcia: „Tłusty czwartek”, „Święto kobiet”, „Zwyczaje i tradycje związane z wiosną”, „Życie i dzieje św. Wojciecha - katolicki patron Polski”, obchody Dnia Książki „Lubimy czytać”.
12. Prowadzono działania mające na celu integrację pokoleniową, wobec czego zorganizowano wyjście na spotkanie integracyjne między pokoleniami - wizyta w Domu Dziennego Pobytu przy ul. Gdańskiej 111 z okazji obchodów Dnia Babci i Dziadka.
13. Rozwijano w wychowankach tożsamość lokalną poprzez zajęcia przybliżające kulturę Łodzi, m.in. gra edukacyjna „Poznaj Bałuty”, gra miejska „Szlakiem bajkowym”, spacer tematyczny ul. Piotrkowską.
14. Wdrażano wychowanków do uczestnictwa w kulturze także poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych takich jak wyjścia do kina Cinema City i Silver Screen oraz uczestnictwo w miejskich akcjach kulturalnych, np. zajęcia w ramach projektu „Zielona Łódź”.

15. Ważnym wydarzeniem był także udział dzieci w spotkaniu Wielkanocnym dla podopiecznych świetlicy łódzkiej Caritas, śniadaniu wielkanocnym zorganizowanym w świetlicy, pikniku „Bądźmy razem” z okazji Dnia Dziecka, spotkaniu opłatkowym z udziałem rodziców/opiekunów zorganizowanym w świetlicy, a także udział dzieci wraz z rodzinami w uroczystej Wigilii dla podopiecznych Caritas Archidiecezji Łódzkiej zorganizowanej w budynku wyższego seminarium duchownego.
16. Dzieci były zaznajamiane z istotnymi elementami wychowania katolickiego, co miało miejsce poprzez uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych dotyczących min. święta Wszystkich Świętych, istoty świąt Wielkanocnych oraz Drogi Krzyżowej, a także prawdziwego sensu świąt Bożego Narodzenia. Podopieczni uczestniczyli we Mszy Świętej w Środę Popielcową oraz w nabożeństwach Drogi Krzyżowej w okresie Wielkiego Postu w pobliskich parafiach. Wychowankowie przygotowali Nabożeństwo Drogi Krzyżowej oraz wykonali poszczególne stacje. Organizowano wspólne śpiewanie pieśni religijnych i kolęd oraz przygotowywano dwie oprawy Mszy Świętej.
17. Wdrażano wychowanków do współodpowiedzialności za funkcjonowanie placówki. Było to możliwe dzięki:
  - (a) sporządzeniu kontraktu społeczności świetlicowej regulującego zasady współżycia w grupie oraz sposoby funkcjonowania wychowanków, wolontariuszy i wychowawców w placówce;
  - (b) wspólnemu omawianiu tygodniowego harmonogramu pracy świetlicy, np. wybór tematu, pomocy do zajęć;
  - (c) samodzielnemu prowadzeniu zajęć przez wychowanków pod opieką pedagoga;
  - (d) przydzielaniu drobnych prac porządkowych w placówce, np. powierzenie wychowankowi odpowiedzialności za świetlicową bibliotekę;
  - (e) włączaniu podopiecznych w współdecydowanie o sposobach rozwiązywania problemów społeczności świetlicowej;
  - (f) pełnieniu przez wychowanków dyżurów nagradzanych „+” za aktywność;
  - (g) prowadzeniu „Tabeli Oceny Wychowanków”, w której notowano „+” i „-” z zachowania w poszczególnych miesiącach.
18. Współpracowano z rodzicami i opiekunami wychowanków, szczególnie poprzez kontakt w ramach indywidualnych konsultacji, zarówno bezpośrednich jak i pośrednich w formie pisemnych informacji do rodziców/opiekunów dzieci i rozmów telefonicznych. Prowadzono cykliczne zebrania rodziców, które odbywały się co trzy miesiące. Ponadto w okresie wakacyjnym zorganizowano szereg wyjść rodzinnych w ramach działań wpisanych w projekt „Zebra 2”. Podopieczni wraz z najbliższymi uczestniczyli w: wyjściu na pływanię odkrytą „Promienistych”, zajęciach na torze saneczkowym na Rudzkiej Górze, wycieczce do miejskiego ZOO, spektaklu „Przygody Kapitana Haka” w teatrze Piccolo, zabawie laserami na terenie CH Manufaktura oraz warsztatach kulinarnych w Pizzerii Fierro. Rodzice/opiekunowie wychowanków uczestniczyli także w uroczystym finale projektu „Nie wymiękaj, który miał miejsce w grudniu 2015 r. Ponadto rodzice/opiekunowie wychowanków wzięli udział w Wigilii dla podopiecznych łódzkiej Caritas w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego oraz spotkaniu opłatkowym zorganizowanym w świetlicy.
19. Prowadzono działania w zakresie pracy środowiskowo-materiałnej: placówka prowadziła dożywianie (dodatkowo w formie produktów suchych); wychowankowie byli wyposażeni w ubrania, obuwie, przybory szkolne i piśmiennicze. W okresie sprawozdawczym z powodzeniem organizowano pomoc materialną w postaci odzieży dla wychowanków. Kadra placówki na bieżąco monitorowała potrzeby wychowanków i starała się wspomagać rodzinę w zakresie tego wymagającym.
20. Pedagodzy placówki podejmowali współpracę z pedagogami pobliskich szkół, Sądem wydz. VII ds. Nieletnich i Rodziny, pracownikami socjalnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentami rodzinnymi, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz wychowawcami podopiecznych. Współpraca ta miała na celu holistyczne wsparcie wychowanka w jego środowisku rodzinnym oraz szkolnym. Ponadto organizując pracę wychowawczą z podopiecznymi pedagogzy ze świetlicy podejmowali współpracę m.in. z instytucjami takimi jak Miejska Biblioteka Publiczna dla Dzieci i Młodzieży Filia nr 1, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. J. Piłsudskiego, Muzeum Tradycji Niepodległościowych, Bałucki Ośrodek Kultury „Rondo”, Oratorium Św. Jana Bosko, Ogród Botaniczny, MOSiR, Niepublicznym Młodzieżowym Ośrodkiem socjoterapii przy Fundacji „Słoneczna Kraina”, co pozwoliło na wzbogacenie oferty zajęć w świetlicy.
21. Organizowano cykliczne zajęcia socjoterapeutyczne (społeczność korekcyjna) oraz zajęcia grupowe wynikające z diagnozy i dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci. Były to m.in. zajęcia relaksacyjne i ruchowe z elementami relaksacji, zajęcia warsztatowe z zakresu umiejętności radzenia sobie w sytuacji konfliktu, warsztaty dotyczące cyberprzemocy, warsztaty z profilaktyki agresji rówieśniczej, warsztaty dotyczące skutków czynu karalnego popełnionego przez nieletnich, czytanie bajek terapeutycznych, zajęcia warsztatowe z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, warsztaty dotyczące uzależnienia od komputera i gier komputerowych, zajęcia dotyczące praw dziecka. Ponadto wychowankowie zostali włączeni do udziału w cyklu warsztatów profilaktyczno-socjoterapeutycznych „Nie wymiękaj”

zrealizowanych z podziałem na grupy i opartych na autorskich programach opracowanych dla każdej z grup – zaangażowano wszystkich wychowanków świetlicy – oraz cyklu warsztatów profilaktyczno-socjoterapeutycznych w oparciu o program „Zebra 2” - uczestników zajęć kwalifikowano na podstawie indywidualnej diagnozy socjoterapeutycznej. Wychowankowie uczestniczyli również w grupowych zajęciach korekcyjno - edukacyjnych w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem „Wezuwiusz”

22. W okresie sprawozdawczym osiągnięto następujące rezultaty:
- (a) organizowano czas wolny dla grupy 43 dzieci, spędzających go z reguły w nacechowanym dysfunkcjami i patologiami środowisku sąsiedzkim i rodzinnym;
  - (b) organizowano zajęcia rozwijające u wychowanków umiejętności poprawnego funkcjonowania w społeczeństwie;
  - (c) wzmocniano pozytywną postawę do obowiązku szkolnego i wzmocniano indywidualne zaangażowanie w samodzielne odrabianie prac domowych, w niektórych przypadkach nastąpiła widoczna poprawa ocen;
  - (d) poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć rozwijano u podopiecznych indywidualne zainteresowania, motywowano do działań konstruktywnych, redukowano negatywne napięcia emocjonalne;
  - (e) stworzono przestrzeń do rozwijania umiejętności planowania własnej aktywności i wzmocniano motywację do konstruktywnej działalności własnej podopiecznych;
  - (f) zorganizowano warunki do nabywania pozytywnych doświadczeń w relacjach z samym sobą (budowano pozytywny obraz siebie u wychowanków) rówieśnikami i dorosłymi z najbliższego otoczenia dzieci;

E   SPECJALISTYCZNA ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA
                  UL. CZARNIECKIEGO 4/UL. ODOLANOWSKA 46

Głównym zadaniem Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej jest wszechstronna działalność opiekuńczo – wychowawcza o charakterze społecznym, korekcyjnym, rozwojowym i twórczym.

1. W 2015 roku opieką objętych zostało 39 dzieci (w tym 12 dziewczynek i 27 chłopców), w wieku od 6 do 16 lat. Wychowankowie to dzieci mieszkające w dzielnicy Łódź – Bałuty. Dzieci uczęszczające na zajęcia pochodziły z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem bezrobocia, wielodzietnych, niepełnych, z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo, w trudnej sytuacji materialnej lub społecznej. Beneficjenci projektu to grupa uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, sprawiająca trudności wychowawcze w domu i w szkole, mający trudności w kontaktach z rówieśnikami, zagrożona patologią społeczną w tym: alkoholizmem, narkomanią oraz przestępczością. Wsparciem objęte były również rodziny podopiecznych.
2. Dzieci przyjmowane były na Świetlicę bez skierowania, na prośbę rodziców/opiekunów, często w porozumieniu z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, kuratorami znającymi sytuację rodzinną i materialną dzieci.
3. W dniach od 01.10.2015r. do 15.11.2015 r. zawieszona została działalność placówki z powodu wykonania remontu i przeniesienia Świetlicy z lokalu przy ul. Czarnieckiego 4 do lokalu przy ul. Odolanowskiej 46.
4. Na Świetlicy w roku 2015 realizowane były następujące projekty:
  - (a) Organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo -specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym - Projekt współfinansowany był ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Łodzi
  - (b) „Wezuwiusz”: Zajęcia korekcyjno - edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem - indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży. - Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miasta Łodzi;
  - (c) „Zebra 2” - Zapobieganie spożywania alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć dodatkowych zgodnie z założeniami profilaktyki selektywnej – Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miasta Łodzi;
5. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku, we wszystkie dni robocze, w godzinach od 14:00 do 18:00. W lipcu i sierpniu placówka była otwarta w godz. 9:00 – 13:00.

6. Zakładane cele prowadzenie świetlicy zrealizowane zostały w szczególności poprzez: działania opiekuńczo – wychowawcze (indywidualna praca z wychowankiem, rozpoznanie potrzeb dziecka, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, współpraca z rodzicami), pracę środowiskowo – materialną w tym prowadzenie dożywiania w formie zup, podwieczorków i paczek z artykułami spożywczymi, działania specjalistyczne (tworzenie diagnozy pedagogicznej, zajęcia socjoterapeutyczne metodą społeczności korekcyjnej, zajęcia grupowe wynikające z diagnozy i dostosowane do potrzeb dzieci w tym m.in. zajęcia korekcyjno – edukacyjne, psychoedukacyjno – rozwojowe, profilaktyczne, konsultacje merytoryczne dla pracowników placówki).
7. Celem pracy opiekuńczo – wychowawczej było rozpoznanie niezaspokojonych potrzeb wychowanków, ich braków emocjonalnych, społecznych, rodzinnych oraz szkolnych, które wyznaczały tok indywidualnego programu pracy z dziećmi i ich rodzinami. Służyły temu liczne rozmowy, przeprowadzanie wywiadów (głównie przy zapisywaniu dzieci do placówki) i prowadzenie bacznych obserwacji.
  - (a) Pomoc w nauce i nadrabianie zaległości szkolnych, zgodnie z zapotrzebowaniami podopiecznych - Wdrożono dzieci do systematycznego odrabiania lekcji w czasie do tego przeznaczonym. W miarę możliwości i potrzeb wychowanków, prowadzone były indywidualne korepetycje z poszczególnych przedmiotów, np. z języka niemieckiego. W celu realizowania w/w zadania odbywała się kontrola zeszytów i podręczników szkolnych, a także prowadzono systematycznie konsultacje z rodzicami/opiekunami. W razie potrzeby nawiązywano kontakt z wychowawcami i nauczycielami dzieci.
  - (b) Organizowanie czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań wychowanków - W ramach tego zadania prowadzone były różnorodne zajęcia, dostosowane do indywidualnych potrzeb, a także możliwości intelektualnych, manualnych i fizycznych wychowanków. Poza umożliwieniem dzieciom organizowania przez nich zabaw swobodnych zgodnie z ich upodobaniami, na terenie placówki a także poza nią, odbywały się zajęcia: plastyczne i techniczne, muzyczne i taneczne, sportowe i sprawnościowe, komputerowe, kulinarne oraz wspólne oglądanie bajek i filmów. Współpracowano z pozostałymi placówkami opiekuńczymi Caritas na terenie miasta Łodzi. Organizowano spotkania integracyjno - poznawcze , np. spotkanie Wielkanocne, zajęcia cukiernicze w hipermarkecie Carrefour, wycieczka do Warszawy, Wieczera Wigilijna.
  - (c) W układaniu tygodniowych planów zajęć uwzględniano obchody dni wynikających z tradycji i kultury tj.: Dzień Babci i Dziadka, ostatki, Święto Wszystkich Świętych, Święto Odzyskania Niepodległości, Andrzejkę. Wychowankowie i kadra Świetlicy czynnie uczestniczyli w chrześcijańskich uroczystościach i świątach np.: pierwszopiątkowe Msze św. oraz na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, modlitwa przed i po posiłku oraz w intencji spraw ważnych dla dzieci i ich rodzin, nabożeństwa Drogi Krzyżowej, Spotkanie Wielkanocne i Wigilijne. W miarę możliwości organizowano wyjścia do łódzkich muzeów, teatrów i kin. W ramach budowania poczucia więzi pomiędzy wychowankami i kadra, obchodzono urodziny dzieci i imieniny wychowawców i wolontariuszy oraz rocznicę powstania Świetlicy.
  - (d) Wdrażanie wychowanków do współodpowiedzialności za funkcjonowanie Świetlicy - Wychowankowie mieli ustalone dyżury porządkowe i przydział obowiązków na każdy tydzień. Dzieci uczestniczyły w tworzeniu planów tygodniowych i miesięcznych (podczas społeczności) oraz brały aktywny udział w organizowaniu zabaw i imprez, poprzez podejmowanie konkretnych zadań i odpowiedzialność za ich wykonanie. Zarówno kadra jak i wychowankowie byli zaangażowani w akcje prowadzone przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Dzieci zaangażowały się między innymi w kolportaż gazety „Bez Reszty”, oraz przed Świątami wielkanocnymi brały udział w zbiórce żywności w pobliskim hipermarkecie Biedronka. Zebrana żywność została rozdysponowana pomiędzy podopiecznych.
  - (e) Współpracowano z rodzicami/opiekunami wychowanków. W razie potrzeby odbywały się zebrania, indywidualne rozmowy z rodzicami dotyczące funkcjonowania dziecka na Świetlicy, a także na bieżąco informowano rodziców (poprzez informacje pisemne w zeszytach kontaktu z rodzicami) o działaniach podejmowanych na Świetlicy.
8. Realizowano pracę środowiskowo – materialną, która służyła poprawie warunków środowiska naturalnego dzieci, w miejscu ich zamieszkania. Pracownicy dążyli do poprawy jakości życia podopiecznych poprzez wspieranie ich życia rodzinnego.
  - (a) Poprzez wywiad przeprowadzony z rodzicami/opiekunami, kadra Świetlicy zapoznała się z sytuacją rodzinną, szkolną, materialną, zdrowotną i mieszkaniową dziecka i jego rodziny. Rodziny mogły liczyć na wsparcie rozmową, poradą, udzieleniem informacji w trudnej sytuacji życiowej oraz pokierowanie do specjalistów w danej dziedzinie.
  - (b) Świetlica prowadziła dożywianie dzieci w postaci jednodaniowych obiadów (zup) i podwieczorków. W razie potrzeby dzieci były wyposażone w przybory szkolne, a także w artykuły spożywcze, chemiczne, odzież, obuwie. Najczęściej realizowano to przy współpracy z innymi działami Caritas, w tym

- z Punktem Pomocy Charytatywnej i Magazynem Pomocy Żywnościowej i Rzeczowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej oraz Biurem Wolontariatu.
- (c) W okresie sprawozdawczym utrzymywana była współpraca ze szkołami (dyrektorzy, pedagodzy, wychowawcy, nauczyciele), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i sądami za pośrednictwem kuratorów. Współpraca polegała na wymianie informacji w celu tworzeniu wspólnego programu pomocy dziecku i jego rodzinie.
- (d) W 2015 roku w placówce praktyki śródroczne i ciągle odbyli studenci kierunków pedagogicznych Uniwersytetu Łódzkiego;
9. Realizowano pracę specjalistyczną, która w okresie sprawozdawczym koncentrowała się na sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka oraz zaburzeniach zachowania i funkcjonowania w Świetlicy.
- (a) Raz w miesiącu wypełniane były karty pobytu dziecka w placówce a w stosownym czasie sporządzano diagnozy, aktualizowane w razie wystąpienia istotnych zmian w sytuacji dziecka. Szczególny nacisk kładziony był na sytuację rodzinną i szkolną wychowanków.
- (b) Prowadzona była indywidualna praca pedagogiczna z dzieckiem i rodziną. Na bieżąco realizowano konsultacje o charakterze pedagogicznym i wychowawczym.
- (c) Raz w tygodniu odbywała się społeczność korekcyjna wszystkich wychowanków Świetlicy i pracowników. Spotkania społeczności charakteryzowały się wzajemną pomocą oraz wspieraniem rozwoju wszystkich członków społeczności. Rozwijano umiejętności otwartości, szczerości, odpowiedzialności za Świetlicę oraz za siebie nawzajem. Uczono się swobodnego wypowiadania na forum grupy, korygowano zachowania i postępowania poszczególnych wychowanków. Rozwiązywano konflikty oraz problemy. Ustalano normy i zasady panujące w Świetlicy, a także podejmowano decyzje dotyczące wspólnego życia. Był to także czas zabaw i gier socjoterapeutycznych.
- (d) Zrealizowano program „Wezuwiusz”, który finansowany był przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi. W ramach tego projektu, odbywały się cykliczne zajęcia korekcyjno – edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją i konfliktem i przemocą.
- (e) Zrealizowano zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, w ramach programu profilaktyki selektywnej „Zebra 2”. Projekt zakładał warsztaty dla wychowanków i ich rodziców, wyjścia dla samych dzieci oraz dla całych rodzin.
- (f) W okresie sprawozdawczym przeprowadzono pogadanki tematyczne o m.in. kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych, poszanowania osób starszych, właściwego zachowania się podczas spożywania posiłków, właściwego zachowania się podczas odwiedzania miejsc pamięci narodowej, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, rozładowywania wewnętrznych napięć, stosowania właściwego słownictwa, pomagania osobom słabszym, spędzania czasu wolnego na organizacji bezpiecznym gier i zabaw, dbania o higienę osobistą.
10. W okresie sprawozdawczym osiągnięto następujące rezultaty:
- (a) W zakresie wyrównania deficytów: zminimalizowano braki i zaległości w nauce, zwiększono zainteresowania zdobywaniem wiedzy i nauką, poprawie uległy wyniki w nauce szkolnej, poprawie uległy relacje z rówieśnikami, wzrosło wśród wychowanków zainteresowanie dobrami kultury, zwiększyła się kultura osobista, zminimalizowano skutki głodu i niedożywienia, poprawie uległa sytuacja materialna rodzin wychowanków.
- (b) W zakresie rozwoju umiejętności społecznych: wzrosła wśród wychowanków umiejętność konstruktywnego wyrażania swoich emocji i myśli; wzrosły wśród wychowanków umiejętności prospołeczne w tym komunikacji i asertywności; wzrosła wśród wychowanków umiejętność zdrowego radzenia sobie z nadmiernym stresem i napięciem; rozwinięto umiejętności nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji z rówieśnikami, konstruktywnego funkcjonowania w grupie; wzrosły umiejętności i potrzeby pomocowe – zwiększenie działań na rzecz innych ludzi np. pomaganie, opiekowanie się innymi; wzrosły wśród wychowanków umiejętności stosowania zdrowego stylu życia; wzrosły wśród wychowanków umiejętności samodzielnego i konstruktywnego organizowania sobie czasu wolnego; wzrosły wśród wychowanków umiejętności korzystania z instytucji kulturalnych.
- (c) W zakresie rozwoju osobistego i życia rodzinnego: udzielano wsparcia i pomocy w sytuacjach doświadczania i przeżywania problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu w rodzinie, bezrobociem, ubóstwem itp.; rozwinięto umiejętności mówienia o swoich problemach, potrzebach; pobudzono do poszukiwania zmian; rozwinięto motywację do korzystania z profesjonalnej pomocy terapeutycznej; poprawie uległa relacja pomiędzy dziećmi a rodzicami/opiekunami.
- (d) W zakresie ograniczenia zachowań niepożądanych: ograniczono kontakty z grupami i osobami destrukcyjnymi; zmniejszyła się ilość zachowań problemowych czy ryzykownych: wagarów, kradzieży, używania substancji psychoaktywnych itp.; zmniejszyła się ilość zachowań przemocowych; zmniejszyła się ilość zachowań nieakceptowanych społecznie.

Głównym zadaniem Punktu Wsparcia „Przystanek 13” jest stworzenie bezpiecznego miejsca oraz wsparcia wychowawczego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, w będących w trudnej sytuacji życiowej. Dzieci mieszkają na terenie dzielnicy Łódź - Bałuty, w rejonie ulic: Rybna, Bazarowa, Limanowskiego, Zachodnia. Jest to rejon uznawany za jedną z enklaw biedy na terenie Łodzi.

1. Przy ul. Rybnej 13 w Łodzi funkcjonuje Punkt Wsparcia dla dzieci i młodzieży. W ramach pracy Punktu działa placówka wsparcia dziennego- świetlica prowadzona w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.
2. Zadaniem Punktu jest stworzenie bezpiecznego miejsca oraz wsparcia wychowawczego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, będących w trudnej sytuacji życiowej. Dzieci mieszkają na terenie dzielnicy Łódź - Bałuty, w rejonie ulic: Rybna, Bazarowa, Limanowskiego, Zachodnia. Jest to rejon uznawany za jedną z enklaw biedy na terenie Łodzi.
3. W 2015 roku Punkt Wsparcia i działająca przy nim placówka wsparcia dziennego objęły pomocą 34 dzieci, w tym 17 chłopców i 17 dziewcząt. Ze względu na potrzeby emocjonalne i intelektualne dzieci stworzono dwie grupy: starszą (w wieku powyżej 11 lat) i młodszą (poniżej 11 lat).
4. W roku 2015 realizowano w placówce projekty:
  - (a) „Zebra 2” - Zapobieganie spożywania alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć dodatkowych zgodnie z założeniami profilaktyki selektywnej – Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miasta Łodzi.
  - (b) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – Projekt współfinansowany ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
5. Działania w Punkcie Wsparcia oparte były o działania organizowane w pomieszczeniach Punktu (40 m²). W okresie 2015 roku realizowano:
  - (a) Spotkania i zajęcia wymagające korzystania z wyposażenia placówki: zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne. Tego typu działania cieszyły się dużym uznaniem u dzieci i podopieczni chętnie w nich uczestniczyli.
  - (b) Dożywianie dzieci - dzieci codziennie otrzymywały ciepły posiłek, kanapki i herbatę oraz podwieczorek. Wyżywienie w okresie od kwietnia do grudnia współfinansowała firma z Warszawy ICP Group. W okresie sprawozdawczym wydano 4980 posiłków;
  - (c) Spotkania z rodzinami dzieci – podopieczni Świetlicy kilkakrotnie przygotowali spotkania dla swoich rodziców, na które przygotowywali poczęstunek oraz krótki występ.
  - (d) Spotkania całego zespołu pracującego z dziećmi i młodzieżą w rejonie działania placówki - omawiano sytuacje trudne, podejmowano decyzje, dzielono się zadaniami i odpowiedzialnością za konkretne działania. Planowano pracę Punktu i Świetlicy na kolejny okres.
6. Pomieszczenia Punktu Wsparcia pełniły formę bazy lokalowej do działań prowadzonych w ramach placówki wsparcia dziennego- świetlicy prowadzonej w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. W Punkcie znajdowała się dokumentacja Świetlicy oraz przedmioty i sprzęt wykorzystywany w działaniach podwórkowych.
7. Działania Świetlicy realizowane były w obrębie ulic: Rybna, Bazarowa, Lutomińska, Zachodnia, Limanowskiego.
8. Głównym celem prowadzenia Świetlicy w formie pracy podwórkowej było wsparcie rodziny przez objęcie dziecka opieką i wychowaniem.
9. Praca w Świetlicy oparta była na 4 filarach: 1 - Praca podwórkowa w przestrzeni ulicy, 2 - Praca podwórkowa w przestrzeni miasta, 3 – Działania socjoterapeutyczne i edukacyjno – rozwojowe, 4 - Praca z rodziną w tym wsparcie rodziny w sytuacji trudnej.
10. Praca podwórkowa w przestrzeni ulicy prowadzona była przy wykorzystaniu infrastruktury miejsca i okolicy – proponowano dzieciom i młodzieży ciekawe zajęcia, które są alternatywą do spędzania czasu na ulicy:

- (a) Prowadzono zajęcia w parku „Śledzia”, na skwerze przy ul Bazarowej oraz na „Hyde Parku” – zajęcia dostosowane były do pór roku i pogody: gry i zabawy ruchowe, integracyjne, sprawnościowe, zabawy ze sprzętem.
  - (b) Prowadzono cykl zajęć tanecznych – HIP HOP w przestrzeni okolicznych placów przez instruktora ze szkoły Hope Dance.
  - (c) Organizowano zajęcia sportowo – ruchowe przy wykorzystaniu infrastruktury różnych obiektów i instytucji działających w regionie Świetlicy: boiska i place zabaw SP 24, 54, Orlik, teren parków miejskich: Promienistych, Helenówek, Staromiejski, Mickiewicza - korzystano z infrastruktury parku, boisk, ścieżek zdrowia itp.;
  - (d) Organizowano i prowadzono cykl zajęć „na ulicy”: gra miejska w rejonie działania placówki, podchody w oparciu o bramy i podwórka ulicy Rybnej i Limanowskiego i Bazarowej: gry na orientację w terenie, zabawy detektywistyczno – spostrzegawcze, bieg patrolowy itp.
  - (e) korzystano z oferty ogólnie dostępnych imprez i spotkań na terenie działania świetlicy: np. udział w festynie z okazji odnowienia latarni Tanfaniego, poznanie historii placu Piastowskiego (Bazarki);
  - (f) Współpracowano z instytucjami i organizacjami działającymi w okolicy – podopieczni brali udział w zajęciach proponowanych przez nich: udział w warsztatach plastycznych w Bursie Szkół Artystycznych (decopauge, artystyczne pakowanie prezentów, filcowanie, wykonywanie kolczyków z wełny czesankowej, śnieżynki metodą origami)
11. Praca podwórkowa w przestrzeni miasta prowadzona była w formie wyjść poza obręb wytyczonych ulic enklawy (Rybna, Limanowskiego, Zachodnia, Lutomińska);
- (a) Prowadzono działania z nurtu wychowanie w tradycji i kulturze – podopieczni brali udział w balu karnawałowym w świetlicy przy ul Gdańskiej oraz uczestniczyli w cyklu działań/wydarzeń nawiązujących do historii miasta Łodzi, jej tradycji i kultury: prowadzono cykl zajęć edukacji regionalnej „Tropem spacerownika”
  - (b) Prowadzono działania wychowywania w tradycji chrześcijańskiej – organizowano wyjścia do kaplicy Caritas i Kościołów na terenie miasta na mszę św. z okazji pierwszych piątków miesiąca oraz różnorodnych uroczystości wynikających z kalendarza katolickiego i szkolnego; podopieczni brali udział w spotkaniu wszystkich świetlic Caritas przed okresem Wielkiej Nocy oraz w spotkaniu Wigilijnym.
  - (c) Organizowano zajęcia sportowo – rekreacyjne korzystając z infrastruktury miasta i organizacji działających na terenie Łodzi. Podopieczni świetlicy uczestniczyli: w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na terenie Manufaktury: lodowisko, kręgielnia, ścianka wspinaczkowa, „plaża” w okresie wakacyjnym; uczestniczyli w cyklu wyjść do sali zabaw kondycyjnych „Figloraj”i „Twister”; w wyjściach na basen „:Wodny Raj”.
  - (d) Organizowano zajęcia fotograficzne w terenie. Uczestnicy poznawali tajniki fotografii, wykonywali zdjęcia plenerowe.
  - (e) Organizowano cykl wyjść poza kwartał wyznaczonych ulic pracy placówki: Park Ocalałych (poznanie historii i idei tego miejsca), zwiedzanie „Świata Lego”, wyjście do Ogrodu Zoologicznego, wyjście do Centrum M1- oglądanie kolekcji samochodów z filmów dla dzieci i młodzieży, Tkalnia Zagadek – zabawy detektywistyczne, wyjścia do kina; udział zakończeniu projektu „Opowiedz mnie tańcem”
  - (f) Organizowano cykl działań integracyjnych ze Świetlicą przy ul Czarnieckiego 4 – potem Odolanowska 46) zajęcia prowadzono w soboty: m.in. wyjście do sali zabaw Jupi Park, rajd po Łodzi szlakiem Bajkowym, piknik śniadaniowy w Parku Źródlika, wyjścia do kina i sali gier);
  - (g) Organizowano inne formy spędzania czasu wolnego: udział dzieci w warsztatach piekarniczo cukierniczych w profesjonalnej piekarni w hipermarkecie Carrefour, udział w pikniku z okazji Dnia Dziecka na terenie Parku na Zdrowiu itp.
12. Działania socjoterapeutyczne i edukacyjno – rozwojowe, organizowano gry, zabawy, zajęcia dostosowane do indywidualnych potrzeb dzieci w celu podjęcia działań zmieniających sądy poznawcze i korygujących treści urazowe wychowanków. Prowadzono zajęcia z zakresu rozwoju osobistego i umiejętności społecznych (profilaktyka, komunikacja interpersonalna, kultura osobista i zasady savoir vivre, bezpieczeństwa, współpraca i współdziałanie, uzależnienia itp.) Ponadto wybrana stała grupa dzieci w okresie od czerwca do grudnia wraz z grupą dzieci ze Świetlicy przy ul Czarnieckiego uczestniczyła w warsztatach socjoterapeutycznych, które odbywały się co drugą sobotę.
13. Zorganizowano cykl wyjść w przestrzeń miejską zatytułowany „W poszukiwaniu dobrego uczynku” - rozwijanie umiejętności empatii, pomagania, zwracania uwagi na potrzeby innych osób.
14. Praca z rodziną w tym wsparcie rodziny w sytuacji trudnej. Umożliwiano podopiecznym i ich rodzinom korzystanie z holistycznej pomocy i wsparcia udzielanej przez Caritas w obszarze działalności statutowej: wydawano paczki rodzinne z żywnością; zależnie od potrzeb zaopatrywano podopiecznych i ich rodziny w przedmioty niezbędne do zajęć szkolnych, obuwie, odzież itp. - współpracowano w tym zakresie z innymi działami Caritas w tym z Punktem Pomocy Charytatywnej oraz z Magazynem Pomocy Żywnościowej

- i Rzeczej; rozdano wszystkim dzieciom wyprawki szkolne (plecaki z wyposażeniem). Rodzice/opiekunowie dzieci zwracali się do wychowawców o wsparcie i pomoc w różnych obszarach i problemach. Wychowawcy doradzali i pomagali, w sytuacjach przekraczających ich kompetencje kierowali/informowali o specjalistycznych instytucjach i formach pomocy.
15. Zorganizowano cykl wspólnych wyjść dla rodzin. Spotkania odbywały się w wybrane niedziele: m.in. wyjście na basen Fala, udział w festynie na lotnisku im. Reymonta, wyjście do kina, wyjście do Parku Linowego, na lodowisko Bombonierka.
  16. Włączano dzieci z grupy ryzyka w działalność społeczną; powierzano im zadania organizacyjne wymagające współpracy i współdziałania poprzez kształtowanie postaw prospołecznych, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka oraz dbałości o swoje miejsce i jego najbliższe sąsiedztwo;
    - (a) udział wychowanków w akcjach Caritas: Jałmużna Wielkopostna, dystrybucja Gazety „Bez Reszty”,
    - (b) sprzątanie przestrzeni miejskiej w najbliższej okolicy, nauka zasad dbania o środowisko, wpajanie nawyków kulturalnych związanych z funkcjonowaniem w otoczeniu;
    - (c) objęcie opieką i dbanie o nowo posadzone drzewka jarzębu wzdłuż ul. Rybnej – podlewanie pilnowanie by inni nie niszczyli, wykonywanie napisów z prośbą o szanowanie drzewek.
  17. W okresie sprawozdawczym osiągnięto następujące rezultaty:
    - (a) w zakresie wyrównywania deficytów: zwiększyła się kultura osobista podopiecznych; poprawiła się wzajemna relacja pomiędzy uczestnikami; rozwijane były właściwe doświadczenia w przeżywaniu uroczystości, świąt i spotkań wynikających z kultury chrześcijańskiej i tradycji regionu;
    - (b) w zakresie rozwoju umiejętności społecznych: rozwijane były umiejętności nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji z rówieśnikami, konstruktywnego funkcjonowania w grupie, nastąpił wzrost umiejętności samodzielnego i konstruktywnego organizowania sobie czasu wolnego; nastąpił wzrost umiejętności i potrzeb pomocowych; zwiększyła się uważność na potrzeby innych;
    - (c) w zakresie ograniczenia zachowań niepożądanych: ograniczona została ilość kontaktów z grupami i osobami destrukcyjnymi; zmniejszona została ilość zachowań nieakceptowanych społecznie; zmniejszyła się ilość zachowań agresywnych i przemocowych;
    - (d)** zakresie rozwoju osobistego i życia rodzinnego: rozwinięto umiejętności mówienia o swoich problemach, potrzebach; pobudzono do poszukiwania zmiany; rozwinięto motywację do korzystania z profesjonalnej pomocy.

V BIURO WOLONTARIATU

Głównym zadaniem Biura Wolontariatu jest promowanie idei wolontariatu i koordynowanie działań wolontaryjnych realizowanych w Caritas Archidiecezji Łódzkiej.

1. ~~Głównym zadaniem Biura jest koordynacja działalności wolontaryjnej realizowanej w Caritas Archidiecezji Łódzkiej~~; co odbywa się poprzez:
  - (a) promocję idei wolontariatu i stały nabór wolontariuszy;
  - (b) organizowanie i prowadzenie szkoleń dla wolontariuszy;
  - (c) organizowanie i monitorowanie wszelkich działań wolontariuszy w ramach Caritas;
  - (d) współpracę z innymi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami odwołującymi się do pomocy wolontariuszy;
  - (e) koordynowanie pracy Szkolnych Kół Caritas i Parafialnych Zespołów Caritas
2. W ramach wolontariatu koordynowanego przez Biuro rozwinęły się różne jego rodzaje:
  - (a) wolontariat instytucjonalny (posługa wolontariuszy w różnych działach i placówkach Caritas: w świetlicach, w domach dziennego pobytu, w kuchni, w magazynie, w Punkcie Pomocy Charytatywnej, w Biurze Wolontariatu oraz w dziale organizacyjnym);
  - (b) wolontariat domowy (indywidualna posługa wolontariusza w domu osoby chorej, niepełnosprawnej, samotnej czy też w podeszłym wieku);
  - (c) wolontariat akcyjny (udział wolontariuszy w różnorodnych akcjach organizowanych przez Caritas);
  - (d) wolontariat kolonijny (włączenie się wolontariuszy w organizację wypoczynku letniego dzieci i młodzieży);
  - (e) wolontariat na rzecz rodzin zastępczych (pomoc dzieciom poprzez korepetycje i organizację czasu wolnego);

3. Szczegółowe działania realizowane w roku 2015 przedstawiają się następująco:
4. Promocja wolontariatu i nabór nowych wolontariuszy: Informacje o działalności Biura zamieszczano w Internecie na stronach internetowych Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Informacje na temat podejmowanych działań ukazywały się także na portalu organizacji pozarządowych www.ngo.pl. Poza tym Radio Plus, Radio Żak, TV Toya, „Niedziela” (łódzka redakcja), Dziennik Łódzki informowały również widzów, słuchaczy, czytelników o akcjach podejmowanych przez Biuro Wolontariatu Caritas (akcje charytatywne, poszukiwanie wolontariuszy, inicjatywy, szkolenia, informacje o spotkaniach integracyjnych, akcjach, uroczystościach).
5. W ramach promocji wolontariatu podjęto różnorodne działania:
  - (a) Organizowano spotkania ze studentami łódzkich uczelni oraz uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w czasie których przedstawiano ideę działań wolontariusza, wskazywano istniejące zapotrzebowanie na takie działania w różnych sferach życia, zachęcano do podejmowania wolontariatu. Spotkania odbywały się średnio raz w miesiącu z wyłączeniem okresu wakacji letnich
  - (b) Rozprowadzano plakaty oraz ulotki promujące wolontariat w parafiach poprzez liderów PZC, w szkołach poprzez opiekunów SKC oraz rozmieszczano je w placówkach Caritas i w wybranych urzędach, bibliotekach, na uczelniach.
  - (c) Systematycznie pozyskiwano wolontariuszy, którzy byli kierowani do placówek pomocowych Caritas oraz do podmiotów zgłaszających takie zapotrzebowanie (np. Centrum Służby Rodzinie) lub bezpośrednio do rodzin z „grupy ryzyka” czy też osób starych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych bądź samotnych. Wolontariusze kierowani byli także do rodzin pełniących pieczę zastępczą. Mieli oni za zadanie wspierać rodziny poprzez systematyczną pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji i organizowanie im czasu wolnego.
  - (d) W okresie sprawozdawczym przyjęto zgłoszenia 104 nowych wolontariuszy, którzy zostali skierowanych do indywidualnych podopiecznych, do pracy z dziećmi na terenie Biura Wolontariatu lub placówek opiekuńczo-wychowawczych Caritas, ewentualnie znaleźli miejsce w innych działach Caritas lub też stali się wolontariuszami akcyjnymi;
  - (e) Nabór wolontariuszy poprzedzony był każdorazowo wstępnymi rozmowami z kandydatami, wypełnieniem przez nich ankiety, a następnie przydzielano każdemu koordynatora – opiekuna i organizowano wprowadzenie w miejscu świadczonej usługi. Wolontariusze kierowani byli także na szkolenia.
  - (f) Praca wolontariuszy była na bieżąco monitorowana przez koordynatora wolontariatu, Stały był także kontakt z pracownikami działów pomocowych zatrudniających wolontariuszy. Organizowano dla wolontariuszy spotkania formacyjno – szkoleniowe średnio raz w miesiącu. Mieli również zapewnione wsparcie psychologa – terapeuty.
  - (g) Opracowana baza danych o wolontariuszach była uaktualniana i systematycznie uzupełniana.
6. Szkolenia wolontariuszy: W okresie od stycznia do grudnia 2015 przeprowadzone zostały następujące szkolenia, warsztaty i konsultacje dla wolontariuszy:
  - (a) „Podstawowe aspekty wolontariatu”, „Wolontariusz – bohater dnia codziennego” - szkolenia ogólne dotyczące idei wolontariatu, praw i obowiązków wolontariusza, aspektów prawnych wolontariatu oraz zagadnień istotnych w posłudze wolontariusza. Szkolenia prowadzone były w pomieszczeniach Biura lub też odbywały się w terenie – w szkołach czy w parafiach (łącznie 36 godz.).
  - (b) „Psychologiczno – społeczne aspekty starości”, „Zrozumieć seniora” – szkolenia z elementami warsztatowymi dla osób, które przygotowywały się do posługi w ramach wolontariatu domowego u podopiecznych w podeszłym wieku, samotnych, chorych lub niepełnosprawnych (łącznie 8 godz.).
  - (c) „Praca z trudną młodzieżą”, „Młodzież kontra...” - uczestnicy tych szkoleń przygotowywali się do wolontariatu w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz do różnych form pracy z młodymi ludźmi, m.in. we współpracy z rodzinami zastępczymi (łącznie 12 godz.).
  - (d) Drama, czyli rozwijamy wyobraźnię – warsztaty wspomagające kreatywność, przeciwdziałające „wypaleniu” (łącznie 32 godz.).
  - (e) „Lider wolontariatu” – warsztaty przeznaczone głównie dla opiekunów SKC i liderów PZC oraz koordynatorów poszczególnych działów wolontariatu. Obejmowały zagadnienia budowania zespołu, organizowania pracy grupy, motywowania wolontariuszy, skutecznej komunikacji oraz kierowania zespołem (łącznie 62 godz.).
  - (f) Konsultacje specjalistyczne: W Biurze możliwe było także skorzystanie z porad psychologa - w tych konsultacjach uczestniczyli indywidualni wolontariusze, członkowie Parafialnych Zespołów Caritas, opiekunowie szkolnych Kół Caritas oraz osoby z rodzin zastępczych (łącznie 30 godz.).
7. Współpraca z instytucjami i organizacjami – zrealizowane projekty:
  - (a) W roku 2015 Biuro współpracowało z jednostkami samorządowymi, takimi jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi oraz Biuro do Spraw Partycypacji Społecznej UMŁ, w ramach tej współpracy zrealizowane zostały zadania zleczone ujęte w projekcie „Promocja i organizacja

wolontariatu w mieście Łodzi” oraz udzielano wsparcia rodzinom zastępczym poprzez prowadzenie korepetycji dla dzieci i animowanie czasu wolnego. Oprócz tego współrealizowane było również zadanie zlecone przez Wojewodę Łódzkiego „Wsparcie społeczne dla osób z niepełnosprawnością oraz osób w wieku emerytalnym”.

- (b) W ramach współpracy z MOPS dotyczącej wolontariatu w rodzinach zastępczych stale i systematycznie utrzymywany był kontakt z Wydziałem Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej, a pracownik Biura uczestniczył w pracach „Zespołu ds. Monitorowania Programu Pieczy Zastępczej w Łodzi”. Od września do grudnia realizowany był również projekt zbieżny z tymi działaniami „Pomoc wolontaryjna dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka” współfinansowany przez Fundację PGE.
8. Podejmowane były różnorodne działania w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami:
- (a) Stała współpraca prowadzona była z Regionalnym Centrum Wolontariatu „Centerko” działającym przy Stowarzyszeniu „Pomost”. Dotyczyła ona delegowania wolontariuszy i wzajemnej wymiany doświadczeń, a przede wszystkim oceny wniosków i wytypowania zwycięzców konkursu „Barwy wolontariatu”. Przedstawiciel Biura zasiadał w kapitule tego konkursu;
- (b) Ścisły kontakt nawiązany został również ze Stowarzyszeniem „Drogi Pielgrzym”, a służył wspólnej organizacji Rajdu Wolontariuszy. W roku 2015 miała miejsce jego szósta edycja.
- (c) Bardzo ważna była także współpraca ze stypendystami Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, pomagali oni czynnie w przeprowadzeniu zbiórek żywności, pomagali podczas Pikniku SKC, włączali się w pracę z dziećmi z rodzin zastępczych, podejmowali dyżury podczas akcji „Drzewko serc” w markecie Carrefour.
- (d) Istotne znaczenie miało współdziałanie z Duszpasterstwem Młodzieży, jego członkowie wsparli organizację Pikniku dla Dzieci „Bądźmy razem”, w którym wzięli udział wolontariusze Szkolnych Kół oraz włączyli się w oprawę liturgiczną mszy św. podczas VI rajdu SKC. W zamian za tę pomoc fundusze zebrane podczas Biegu Charytatywnego „Biegnijmy z pomocą” (ponad 6 tys. zł) przekazane zostały na rzecz organizacji Światowych Dni Młodzieży. Szkolne Koła prowadziły także zbiórkę nakrętek, a dochód i ich sprzedaż w okresie od września do grudnia 2015 przekazywany był na ten sam cel.
- (e) Kolejną instytucją, z którą prowadzona jest stała współpraca potwierdzona zawartym porozumieniem, jest Centrum Służby Rodzinie. Wolontariusze delegowani byli do pomocy po zgłoszeniu zapotrzebowania. Członkowie SKC przy 41 Gimnazjum w Łodzi pełnili także przez cały rok systematyczne dyżury w Domu Samotnej Matki.
- (f) Biuro Wolontariatu kontynuowało kontakt z Zespołem ds. Seniorów UML i na zasadach partnerstwa włączyło się również na w organizację drugiej edycji „Łódzkich Senioraliów 2015”. Na terenie Biura prowadzone były spotkania dla seniorów, odbyły się dni otwarte, w ramach których udzielane były porady z zakresu dietetyki. Pracownicy Biura i wolontariusze uczestniczyli również w targach dla seniorów, organizując w hali Expo stoisko informacyjne. Wszystkie imprezy miały miejsce w okresie 16.-24.05.2015.
- (g) W formie wzajemnej współpracy kontynuowano kontakt z Fundacją Art. of Breaking: tancerze tej Fundacji wsparli działania Caritas (Bal SKC), podopieczni Biura – dzieci i młodzież z rodzin zastępczych – uczestniczyli bezpłatnie w imprezach Festiwalu Art. of Breaking w kwietniu 2015, natomiast wolontariusze Caritas oddelegowani zostali do pomocy w organizacji i obsłudze Festiwalu.
- (h) W udzielanie korepetycji dla dzieci na terenie Biura Wolontariatu w sposób zorganizowany włączyli się studenci Uniwersytetu Medycznego w Łodzi skupieni w Międzynarodowym Stowarzyszeniu IFMSA. Współpraca ta ma już kilkuletnią tradycję i jest kontynuowana na bieżąco.
- (i) Okresowy kontakt utrzymywany był z Fundacją Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, która zajmuje się m.in. wolontariatem zagranicznym. Po wcześniejszym ustaleniu grupy wolontariuszy z innych krajów zapraszane były do Biura Wolontariatu, gdzie prezentowano im specyfikę Caritas jako instytucji oraz przedstawiano zakres wolontariatu i doświadczenia dotyczące metod pracy z wolontariuszem. W roku sprawozdawczym czterokrotnie przyjęte zostały grupy m. in. z Mołdowy, z Rumunii oraz ze Słowacji.
- (j) W ramach współpracy z Fundacją Dbam o Zdrowie 40 wolontariuszy wyrekrutowanych przez Biuro Wolontariatu zabezpieczyło trasę biegu podczas DOZ Maratonu Łódź z PZU w dniu 19.04., niektórzy z nich włączyli się także w prace organizacyjne w dniach 16. - 18.04
- (k) Pracownicy Biura i wolontariusze włączyli się w Wielki Finał Międzynarodowego Festiwalu Wolontariatu na rynku Manufaktury w dniu 31.07.2015. Festiwal organizowany był przez Fundację Proem przy współpracy z Urzędem Miasta Łodzi.
- (l) Pracownik Biura w sierpniu 2015 przeprowadził serię szkoleń dla wolontariuszy Fundacji Dr Clown, dotyczyły one podstaw prawnych wolontariatu.

- (m) Pracownicy Biura wzięli udział w konferencji "Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość" zorganizowanej w ramach obchodów "Europejskiego Roku na rzecz Rozwoju" w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w dniu 22.09.2015. Zaprezentowany został referat na temat pomocowej działalności Caritas w Polsce i na świecie.
  - (n) Nawiązany został kontakt z firmą HP, pracownicy tej firmy w dniu 16.12.2015 zorganizowali uroczystość wigilijną, w ramach której pomocą objęto 10 rodzin – podopiecznych Biura Wolontariatu. W przygotowaniu tej Wigilii uczestniczyli wolontariusze indywidualni, młodzież ze Szkolnego Koła przy 41 Gimnazjum w Łodzi i pracownicy Biura. Wspólne przedsięwzięcie stało się początkiem dalszej współpracy kontynuowanej w roku 2016.
  - (o) W dniu 19.12.2015 siedmiu wolontariuszy pomagało w przygotowaniu uroczystości mikołajowej dla dzieci, której organizatorem było Radio Łódź, a odbywała się w Hali Expo. Równocześnie trzecia część dzieci uczestniczących w imprezie wytypowana została przez szkoły, w których działają Szkolne Koła, pośrednictwem służyło przy tym Biuro Wolontariatu.
9. Udział wolontariuszy w działaniach Caritas: Biuro aktywnie poszukiwało wolontariuszy akcyjnych. W okresie sprawozdawczym prowadzone były liczne akcje, włączały się w nie osoby, które z różnych względów nie mogły pełnić posługi wolontaryjnej systematycznie i długotrwale, natomiast z satysfakcją uczestniczyły w jednorazowych przedsięwzięciach. W ten sposób poznawały również specyfikę pracy wolontariusza. Była to najliczniejsza grupa wolontariuszy, współtworzyło ją kilkaset osób, wśród nich znalazły się zarówno osoby dojrzałe, jak i ucząca się młodzież skupiona w Szkolnych Kółach Caritas. Akcje współorganizowane przy udziale Biura Wolontariatu były następujące:
- (a) Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka połączony z Piknikiem Szkolnych Kół Caritas odbywający się w dniu 02.06.2015 w parku na Zdrowiu. W imprezie wzięły udział Szkolne Koła Caritas ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Atrakcji dla uczestników było wiele: cyrkowe miasteczko, gry i zabawy zręcznościowe, wielka gra planszowa, malowanie buzi, zbiorowa nauka tańca ze sceny. W trakcie uroczystości wolontariusze tworzyli grupę służby porządkowej, opiekowali się dziećmi korzystającymi z atrakcji, organizowali konkursy, malowali dziecięce buzie, wydawali poczęstunek i napoje, wspierali pracowników Caritas w wydawaniu paczek dla dzieci. Najważniejszym wydarzeniem dnia był połączony z piknikiem IV Bieg Charytatywny SKC. Obsługiwali go wolontariusze – członkowie Duszpasterstwa Młodzieży. Piknik i bieg wsparło 34 indywidualnych wolontariuszy, a uczestniczyło w tej imprezie ponad 1000 dzieci i młodzieży ze Szkolnych Kół z Łodzi, Pabianic, Konstanczyna, Zgierza, Piotrkowa i Tomaszowa.
  - (b) Piknik Przedszkolnych Kół Caritas - odbył się po raz trzeci, a przeprowadzony został w dniu 23 czerwca w ogrodach i w sali gimnastycznej Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi. Udział wzięły w nim grupy dzieci z przedszkoli łódzkich wraz z opiekunami. Łącznie pojawiło się na pikniku ok. 200 maluchów. Obsługę Pikniku stanowiło 8 wolontariuszy indywidualnych i młodzież ze Szkolnego Koła przy XX LO w Łodzi.
  - (c) „Tornister Pełen Uśmiechów” – celem akcji było pozyskanie wyprawek szkolnych dla dzieci z rodzin o trudnej sytuacji materialnej. Była ona przeprowadzona przez pracowników PPCh przy współudziale liderów Zespołów Parafialnych i opiekunów SKC. Akcją objęto ponad ok. 50 parafii
  - (d) VI Pieszy Rajd Wolontariuszy odbył się w tym roku w dwóch turach. W dniu 30.05.2015 wędrowali wolontariusze indywidualni. Trasa wiodła szlakiem z Sulejowa do Łęgu Ręczyńskiego w bardzo malowniczym terenie wzdłuż brzegów Zalewu Sulejowskiego. W tej części rajdu wzięło udział 50 wolontariuszy. Natomiast druga część rajdu w dniu 1.10.2015 adresowana była do członków SKC, a wędrowano pięknymi duktami leśnymi Lasu Łągiewnickiego. Liczba uczestników wynosiła ok. 400 osób. Wszyscy oni mieli okazję do poznania piękna przyrody naszego regionu, a także pełnej rekreacji na turystycznym szlaku i lepszej wzajemnej integracji. W obsłudze rajdu pomagali wolontariusze indywidualni.
  - (e) Rozprowadzanie kremówek z okazji Dnia Papieskiego – akcja prowadzona po raz trzeci, adresowana do Szkolnych Kół. Wzięło w niej udział 45 Szkolnych Kół i Biuro Wolontariatu. Rozprowadzono ponad 12 500 kremówek.
  - (f) Zbiórka żywności „Tak, pomagam” - akcja zbiórki darów dla potrzebujących koordynowana była przez Punkt Pomocy Charytatywnej, a prowadzili ją głównie członkowie PZC i SKC. Zbiórka odbyła się w dwóch terminach: 13.-14.03.2015 i 11.-12.12.2015. Każdorazowo uczestniczyło w niej kilkaset wolontariuszy.
  - (g) „Serce na Gwiazdkę” to akcja, w którą wolontariusze włączyli się w dwojaki sposób. Uczniowie z trzydziestu pięciu SKC prowadzili ją w formie zbiórki słodczy, łącznie zebrano 733 kg, co stanowi rekordowy wynik w zestawieniu z dotychczasowymi zbiorcami. Natomiast wolontariusze indywidualni wcielali się w role św. Mikołaja i Anioła, jeżdżąc z prezentami do dzieci z rodzin o trudnych warunkach bytowych. W okresie 01.12. – 04.12.br. każdego dnia trzy zespoły wolontariuszy (Mikołaj + Anioł) odwiedzały wskazane wcześniej rodziny. Pomocą służyli tu również taksówkarze, oferując bezpłatny

- przejazd. W Łodzi w akcji uczestniczyło 18 wolontariuszy indywidualnych. Poza Łodzią akcja prowadzona była także w ośrodkach lokalnych. Łącznie wzięło w niej udział ponad 200 wolontariuszy.
- (h) „Drzewko Serca” – akcja prowadzona była w parafiach i przygotowywana przez członków Parafialnych Zespołów Caritas. Pomocą w wytypowaniu dzieci mających otrzymać upominki służyli opiekunowie SKC lub pedagodzy w szkołach. Ponadto w ramach tej akcji wolontariusze oddelegowani zostali do hipermarketu Carrefour przy ul. Kolumny, gdzie w dniach 11-13.12.2015 działało 16 osób.
  - (i) Pierwsza miejska Wigilia w dniu 23.12.2015 na Starym Rynku zorganizowana została pod patronatem UML dla mieszkańców Łodzi, w jej przygotowaniu i obsłudze uczestniczyli wolontariusze akcyjni oraz młodzież ze Szkolnego Koła przy ZSP nr 19 w Łodzi, łącznie 17 osób.
  - (j) Rozprowadzanie czekoladowych mikołajów – akcja organizowana po raz trzeci, prowadzona przez Szkolne Koła, przystąpiły do niej 53 szkoły. Akcja cieszyła się wielkim powodzeniem, przy zamówieniu mikołajów uwzględniono spostrzeżenia z poprzedniego roku i udało się rozprowadzić ponad 7 200 mikołajów.
  - (k) „Pola Nadziei” – projekt realizowany przez Zespół Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas we współpracy z Biurem Wolontariatu, w którym uczestniczyły w 2015 roku 33 placówki (szkoły i placówki wychowawczo-edukacyjne), przed każdą z nich istnieje pole żonkili, które są symbolem hospicyjnym. W minionym roku zrezygnowano z jesiennej akcji sadzenia żonkili, natomiast utrzymany został wymiar edukacyjny (pogadanki w szkołach), jak również prowadzone były działania charytatywne (pozyskiwanie funduszy).
10. Wolontariat domowy (indywidualny) W działaniach Biura ten rodzaj wolontariatu był szczególnie promowany i rozwijany ze względu na rozległą i stale rosnącą skalę potrzeb tym bardziej istotnych, że poza Caritas nie ma w Łodzi organizacji, która by prowadziła taki wolontariat na większą skalę. Polega on na pomocy wolontariuszy indywidualnym podopiecznym w ich domach, przy czym podopieczni są to osoby starsze i z racji wieku niesamodzielne, chorzy przewlekle (cierpiący na cukrzycę, udary, nowotwory, demencję, zaawansowaną miażdżycę lub chorobę Alzheimera), niepełnosprawni, ludzie mający problemy z pamięcią, osamotnieni, często całkowicie niezaradni. Sytuacja życiowa i ich stan zdrowia powodują, że nawet jeśli rodzina jest w pobliżu i sprawuje nad nimi opiekę, obowiązki te często przekraczają możliwości bliskich. Pomoc wolontariusza odgrywa we wszystkich przypadkach niezwykle istotną rolę. Nie tylko pomaga on podopiecznemu, ale również wspiera rodzinę. W ramach tego wolontariatu wolontariusze wykonywali czynności socjalne, ułatwiające potrzebującym codzienną egzystencję, np. załatwiali drobne sprawy urzędowe, robili zakupy, sprząтали, gotowali lub podawali posiłki, opiekowali się zwierzętami domowymi, dotrzymywali towarzystwa. Na koniec roku 2015 w tym wolontariacie działało 78 osób, spośród nich najliczniejsze grupy stanowili studenci i osoby powyżej 50 roku życia. Równocześnie w dokumentacji Biura znajdowało się wiele zgłoszeń osób zwracających się o pomoc, nie wszyscy oni od razu mogli korzystać ze wsparcia wolontariusza. Zauważalna dysproporcja wskazuje wyraźnie na narastającą potrzebę społeczną, a co za tym idzie - na konieczność rozwijania tej formy wolontariatu.
11. Wolontariat kolonijny – obsługę wakacyjnych turnusów w Drzewocinach stanowili wolontariusze.
12. Obsługa kampanii „Poznaj i pomóż”: Biuro Wolontariatu prowadziło w ciągu całego roku obsługę kampanii „Poznaj i pomóż”, szczegółowe informacje o jej zakresie zawarte są w odrębnym dokumencie.
13. Uroczystości organizowane przez Biuro:
- (a) Spotkania dla wolontariuszy – Organizacyjne: Spotkania organizacyjne odbywały się przed każdą akcją. Wolontariusze byli wprowadzani w działania organizowane przez Caritas. W czasie spotkań zapoznawano się ze scenariuszem imprez, ich regulaminem, omawiano zasady BHP, dokonywano przydziału funkcji i zadań.
  - (b) Spotkania dla wolontariuszy – Okolicznościowe: Spotkania okolicznościowe w miarę możliwości organizowane były raz w miesiącu. Wolontariusze mogli wtedy przedyskutować problemy, porozmawiać o trudnościach i osiągnięciach swojej posługi, wymienić doświadczenia. Spotkania te w zamierzeniu służyły również integracji wolontariuszy. Udział w nich był dobrowolny. W minionym roku wolontariusze wzięli udział w spotkaniu oplatkowym, uczestniczyli w dwóch „nocach filmowych” połączonych z dyskusją i poczęstunkiem, wędrowali trasami VI Rajdu, bawili się w ramach tradycyjnych andrzejek, zaproszeni byli na uroczystość Dnia Wolontariusza, podczas której otrzymali pamiątkowe upominki, a najofiarniejsi uhonorowani zostali tytułem „Anioła Wolontariatu”. Uroczystość uświetniona została występem Barbary Twardosz. W spotkaniach uczestniczyło zazwyczaj ok. 20 - 30 osób, jedynie w uroczystości oplatkowej udział wolontariuszy był znacznie liczniejszy – pojawiło się prawie 200 osób, byli to zarówno wolontariusze indywidualni, jak i członkowie PZC i opiekunowie SKC. W obchodach Dnia Wolontariusza uczestniczyli wyłącznie wolontariusze indywidualni w liczbie ok. 60 osób. Na tej uroczystości gościliśmy przedstawicieli Urzędu Miasta Łodzi i zaprzyjaźnionych organizacji („Centerko”, „Drogi Pielgrzyma, IFMSA)
  - (c) Wyjazdy formacyjne: W dniu 18.04.2015 odbyła się kolejna Ogólnopolska Pielgrzymka Pracowników i wolontariuszy Caritas do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie – Łagiewnikach.

Organizatorem wyjazdu było Biuro Wolontariatu. W pielgrzymce uczestniczyło łącznie 270 wolontariuszy reprezentujących Parafialne Zespoły, Szkolne Koła, wolontariat domowy, hospicyjny i akcyjny.; w dniach 10.-11.10.2015 czterdziestu pięciu wolontariuszy PZC uczestniczyło w skupieniu w Drzewocinach

14. Koordynowanie działań Szkolnych Kół Caritas

- (a) Zgodnie z danymi na koniec roku 2015 w szkołach i przedszkolach na terenie diecezji istniało 201 Szkolnych i Przedszkolnych Kół, w ciągu roku 2015 przybyło 12 nowych Kół (lista SKC w załączeniu).
- (b) Szkolne Koła uczestniczyły w akcjach proponowanych przez Caritas, na swoim terenie prowadziły też różne własne działania, niosąc pomoc osobom potrzebującym w bliskim otoczeniu.
- (c) Opiekunowie SKC spotykali się na comiesięcznych zebraniach, w minionym roku odbyło się 8 takich spotkań. W ramach spotkań omawiano sprawy bieżące, planowano działania, przeprowadzono również dla chętnych szkolenie z podstaw prawnych wolontariatu oraz z zakresu różnych form pomocy społecznej. Szczególnie uroczysty charakter miało spotkanie czerwcowe na zakończenie roku szkolnego. W spotkaniach uczestniczyło zazwyczaj od 30 do 50 osób. Ponadto w terenie zorganizowane zostały spotkania dla lokalnych opiekunów SKC i liderów PZC w ramach utworzonych rejonów. W przypadku ewaluacji pracy szkoły, w której istnieje SKC, przedstawiciel Biura Wolontariatu był zapraszany na spotkanie. W okresie sprawozdawczym odbyły się takie spotkania w SP 5, SP 55, Gimnazjum 37, Gimnazjum 44, w Katolickich Szkołach SPSK.

15. Działania SKC w roku 2015:

- (a) 09.04.2015 w pomieszczeniach Muzeum Miasta Łodzi odbył się IX Bal SKC, na którym bawiło się 200 uczniów szkół podstawowych, a obsługiwało go 22 wolontariuszy.
- (b) 02.06. w parku im. J. Piłsudskiego na Zdrowiu odbył się Festyn dla dzieci „Bądźmy razem” połączony z Piknikiem SKC i IV Biegiem Charytatywnym.
- (c) 23.06. w ogrodach WSD spotkali się najmłodszy wolontariusze z Przedszkolnych Kół Caritas na swoim trzecim Pikniku.
- (d) 12.-13.09. – wyjazd do Rzeszowa na Ogólnopolski Zjazd Szkolnych Kół Caritas. Uczestniczyło w nim 97 wolontariuszy SKC oraz ich opiekunowie.
- (e) 01.10. -VI Rajd SKC w Lesie Łagiewnickim (ok. 400 uczestników)
- (f) 07.12. - Skupienie Adwentowe – (ok. 200 uczestników, 8 wolontariuszy obsługujących)
- (g) od kwietnia do sierpnia 2015 wolontariusze SKC ze szkół ponadgimnazjalnych prowadzili zbiórki datków do puszek podczas meczów żużlowych na terenie stadionu Orzeł. Łącznie zebrano 1775,75 zł, pozyskane fundusze przeznaczone zostały na potrzeby SKC i świetlic Caritas

16. Działalność Parafialnych Zespołów Caritas:

- (a) W ramach koordynacji działań PZC w głównej siedzibie Caritas przy ul. Gdańskiej 111 odbyło się 7 spotkań przedstawicieli Zespołów. Miały one charakter formacyjny – organizacyjny. Każde ze spotkań składało się z dwóch części – pierwszą stanowił udział we mszy św., druga poświęcona była omówieniu spraw bieżących, komunikatom i dyskusji nad istotnymi dla Zespołów zagadnieniami.
- (b) W październiku 2015 czterdzieści pięć osób spośród wolontariuszy PZC wzięło udział w wyjazdowym skupieniu w Drzewocinach. Odbyło się ono w dniach 10.-11.10.2015.
- (c) Członkowie PZC w ciągu całego roku bardzo ofiarnie włączali się w kolejne prowadzone w Caritas akcje. Były to m.in. „Tornister pełen uśmiechów”, „Drzewko sere”, zbiórki żywności „Tak, pomagam”, FEAD, a następnie rozprowadzanie warzyw i owoców podczas akcji „Embargo”. Bez udziału PZC akcje te byłyby niemożliwe do przeprowadzenia.
- (d) Zgodnie z danymi na koniec roku 2015 istniało w diecezji 59 Zespołów (lista w załączeniu).

17. Powstanie rejonów PZC i SKC - Od września 2015 rozpoczęła się reorganizacja struktury Parafialnych Zespołów i Szkolnych Kół w diecezji. W korelacji z podziałem na dekanaty utworzono 9 rejonów skupiających wolontariuszy PZC i opiekunów SKC. W każdym z rejonów wybrany został lokalny koordynator, opracowano ogólne założenia działań podejmowanych w rejonach oraz ramowy plan okresowych spotkań w każdym z nich. Kalendarz spotkań przewiduje, że będą się one odbywać dwa razy w roku (wiosna i jesienią), częstsze terminy zależą od aktualnych potrzeb. W ramach spotkań ich uczestnicy spotykają się na mszy św., następnie planowana jest część formacyjno-szkoleniowa, a w ostatniej części wszelkie informacje, komunikaty i dyskusja. Jesienią 2015 odbyło się osiem spotkań według powyższego harmonogramu. **Lista rejonów dołączona została do niniejszego sprawozdania.**

18. Poza opisanymi powyżej akcjami i przedsięwzięciami w całym okresie sprawozdawczym prowadzona była działalność Biura zgodnie z wymogami Ustawy o wolontariacie i innych stosownych zapisach prawnych. Planowano wydatki budżetowe według harmonogramu i dokonywano zakupów, opisywano dokumentację finansową, przygotowywano umowy, druki i materiały, wystawiano poświadczenia działalności wolontaryjnej, dyplomy i podziękowania dla szkół, prowadzono bieżącą dokumentację oraz archiwizowano dokumenty.

VI AKCJE

Głównym zadaniem organizowanych akcji jest pomoc konkretnym osobom lub zebranie środków w celu finansowania działań charytatywnych, a także promowanie dzieł Caritas.

- ~~1. Głównym zadaniem organizowanych akcji jest pomoc konkretnym osobom lub zebranie środków w celu finansowania działań charytatywnych, a także promowanie dzieł Caritas.~~
2. W 2015 roku Caritas Archidiecezji Łódzkiej obchodziła 25-lecie swojej działalności.
3. Inauguracja Roku Caritas w Łodzi - W dniu 18 stycznia 2015 roku w Łodzi, Caritas Polska oraz Caritas Archidiecezji Łódzkiej zorganizowały uroczystość obchodów Roku Caritas, w ramach której podsumowano działania skierowane do osób z niepełnosprawnością. Obchody rozpoczęły się mszą świętą pod przewodnictwem Księdza Biskupa Adama Lepy w Bazylice Archikatedralnej p.w. św. Stanisława Kostki w Łodzi. Oprawę mszy świętej, czyli przygotowanie czytań i przekazanie darów powierzono osobom z niepełnosprawnością. Dalsza część uroczystości odbyła się w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi, gdzie zorganizowano okolicznościową konferencję oraz wspólne kolędowanie.
4. XXXIII Światowy Dzień Chorego - W środę, 11 lutego 2015 roku, obchodzimy XXIII Światowy Dzień Chorego. Hasłem tegorocznego dnia są słowa z Księgi Hioba: *"Niewidomemu byłem oczami, chromemu służyłem za nogi."* (Hi 29, 15). Caritas w Polsce przygotowała obrazki z modlitwą za chorych i fragmentem orędzia papieża Franciszka na XXIII Światowy Dzień Chorego. Księża dyrektorzy i kapelan hospicjum domowego łódzkiej Caritas odwiedzają podopiecznych hospicjum.
5. Jałmużna wielkopostna 2015 - U progu Wielkiego Postu zapraszamy do udziału w ogólnopolskiej akcji „Jałmużna Wielkopostna”, której celem jest pomoc w leczeniu dzieci i osób starszych. Akcja ma charakter wychowawczy: uczy miłości bliźniego, która kosztuje – najczęściej chodzi o dar materialny, ale też o czas poświęcony bliźniemu, okazane wsparcie duchowe i kochającą obecność. Poprzez małą ofiarę możemy pomóc tym, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Łódzka Caritas przygotowała prawie 30 tysięcy tekturowych skarbonek, do których można wrzucać datki podczas całego okresu Wielkiego Postu. W Środę Popielcową we wszystkich parafiach archidiecezji łódzkiej przeprowadzona zostanie zbiórka do puszek na charytatywną działalność Caritas. Swoją jałmużnę złożą również kapłani archidiecezji łódzkiej - w tym roku Metropolita Łódzki zaprosił ich do wsparcia budowy Domu Seniora w Kaszewicach. Jałmużna wielkopostna to rezygnacja z konkretnych przyjemności i przeznaczenie zaoszczędzonych w ten sposób pieniędzy na rzecz potrzebujących pomocy. Od Środy Popielcowej skarbonki są dostępne w parafiach archidiecezji łódzkiej. Po 40 dniach Wielkiego Postu wierni przynoszą skarbonki do swoich kościołów parafialnych. W niektórych parafiach finał akcji ma bardzo uroczysty charakter: dzieci i młodzież przynoszą skarbonki jako dar ołtarza podczas Mszy Wieczerzy Pańskiej w Wielki Czwartek. W innych, wierni zostawiają skarbonki w kościele przy okazji święcenia pokarmów wielkanocnych, albo w niedzielę Miłosierdzia Bożego. Zebrane w ramach jałmużny wielkopostnej ofiary przekazywane są następnie Parafialnemu Zespołowi Caritas lub innej grupie charytatywnej działającej w parafii.
6. Pomóż Krzysiovi zebrać pieniądze na operację - W ósmym miesiącu życia u trzyletniego dziś Krzysia rozpoznano mózgowo porażenie dziecięce czterokończynowe spastyczne, padaczkę objawową z napadami ogniskowymi oraz małogłowię. Krzyś nie siedzi samodzielnie, nie chodzi, nie pełza, nie widzi – wymaga ciągłej pomocy... Dzięki kampanii prowadzonej przez 10 dni na Facebookowym profilu Caritas, na przełomie lutego i marca udało się zebrać prawie 10 tysięcy złotych na operację w Krakowie, która kosztowała 10.900 złotych. Spastyka spowodowała, że ścięgnięta nóg Krzysia i przywodziciel wielki w pachwinie wypaczają biodra i nie pozwalają wyprostować kolan, a ścięgnięta Achillesa wyginają stopki i są bardzo napięte. Krzyś rośnie, a dysfunkcja się pogłębia. Szansą na polepszenie komfortu życia dziecka jest zabieg operacyjny z zastosowaniem metody Ulzibata, który sprawi, że ścięgnięta i mięśnie przywodziciele będą funkcjonować prawidłowo. Tego typu operacje wykonywane są w klinice CenterMed w Krakowie. Niestety był to zabieg płatny, nier refundowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
7. VIII Zbiórka żywności Caritas - W dniach 13 – 14 marca 2015 roku, w 92 sklepach na terenie archidiecezji łódzkiej, przeprowadzona została zbiórka żywności w ramach VIII Zbiórki Żywności Caritas w Polsce. Artykuły spożywcze z długim terminem przydatności przekazane zostały najuboższym w ramach pomocy doraźnej i akcji świątecznych. Do akcji włączyły się następujące miasta: Aleksandrów Łódzki, Bądków, Belchatów, Brzeziny, Dobroń, Koluszki, Konstantynów Łódzki, Ksawerów, Moszczenica, Niewiadów, Pabianice, Poddębice, Piotrków Trybunalski, Rokiciny, Stryków, Tomaszów Mazowiecki, Tuszyń, Łask,

- Łódź, Zgierz. Akcja odbędzie w wybranych sklepach na terenie archidiecezji tj. Biedronka, Leclerc (Łódź), Carrefour, Tesco, Dino, Vobiano, Kaufland, Lidl, FHU Tina, Delikatesy w Będkowie. Tysiąc czterystu wolontariuszy Parafialnych Zespołów i Szkolnych Kół Caritas zbierało artykuły spożywcze z długim terminem przydatności do spożycia oraz łatwe w przechowywaniu - herbatę, mleko, napoje, mąkę, cukier, makaron, ryż, płatki kukurydziane, konserwy, olej, bakalie i słodycze (dla najmłodszych).
8. Jałmużna Wielkopostna Kapłanów Archidiecezji Łódzkiej 2015 - W Wielki Czwartek przed południem, w bazylice archikatedralnej w Łodzi kapłani zgromadzeni wokół swojego Biskupa odprawili Mszę Świętą Krzyżma. Podczas uroczystej celebry księża posługujący w archidiecezji łódzkiej złożyli swoją jałmużnę kapłańską. Metropolita Łódzki poprosił, by swoją wielkopostną ofiarą wsparli budowę Domu Seniora w Kaszewicach - charytatywne dzieło archidiecezji łódzkiej, prowadzone przez łódzką Caritas. Jałmużna Wielkopostna Kapłanów Archidiecezji Łódzkiej była tematem specjalnego listu, jaki Metropolita Łódzki przesłał do kapłanów naszej archidiecezji na początku Wielkiego Postu. Kapłani archidiecezji łódzkiej już po raz piąty składają swoją jałmużnę wielkopostną na wspólny cel. Ich datki przeznaczone zostały do tej pory na: działalność hospicjum domowego Caritas, leczenie i rehabilitację księży emerytów, wsparcie ubogich, którymi opiekują się Siostry Misjonarki Miłości i klasztor sióstr Karmelitanek Bosych w Łodzi.
  9. Wielkanocne Dzieło Caritas 2015 - 7900 Chlebków Miłości, 5650 wielkanocnych baranków z białej czekolady oraz 11480 wielkanocnych świec – paschalików i woskowych pisanek – przygotowała Caritas Archidiecezji Łódzkiej w ramach Wielkanocnego Dzieła Caritas 2015. Chlebki, baranki i świece dostępne były w parafiach archidiecezji łódzkiej oraz szkołach, w których działają Szkolne Koła Caritas. Jak co roku, pieniądze pozyskane z akcji podzielone zostały pomiędzy parafie, szkoły i Caritas, by wspomóc na święta najbardziej potrzebujących. Niektóre parafie naszej archidiecezji zorganizowały również zbiórkę żywności na śniadanie wielkanocne dla najuboższych parafian.
  10. Bez Reszty 2015 - Rodzinna gra planszowa, opowieść o początkach hospicjum domowego i pierwszych działaniach łódzkiej Caritas - to niektóre materiały umieszczone w piątym numerze pisma "Bez Reszty". Jego wydawcą jest od czterech lat Caritas Archidiecezji Łódzkiej. W gazecie czytelnicy znajdą również m.in. list od abpa Marka Jędraszewskiego, wyznania jednego z darczyńców czy opinię absolwentki "Akademii Życia 3". Są też stałe rubryki - najnowsze wieści z Gdańskiej czy krzyżówka. "Bez Reszty" ukaże się 19 marca 2015 r. Pismo będzie rozdawane na kilkunastu najbardziej ruchliwych skrzyżowaniach Łodzi oraz w parafiach. Jego nakład wynosi 50 tysięcy egzemplarzy.
  11. Caritas - 25 lat miłości i miłosierdzia - W kwietniu tego roku mija 25. rocznica powołania Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Jubileusz ten jest okazją do dziękczynienia za Boże Miłosierdzie, którego doświadczamy każdego dnia i które jest źródłem i celem codziennej pracy łódzkiej Caritas. Dlatego 12 kwietnia 2015 roku, w Niedzielę Miłosierdzia Bożego – patronalne święto Caritas, Ksiądz Arcybiskup Marek Jędraszewski sprawował dziękczynną Mszę Świętą w łódzkiej Archikatedrze. Wszystkich przybyłych - pracowników, wolontariuszy, podopiecznych i tych, którzy włączają się w pomoc charytatywną Caritas, przywitał ks. Andrzej Partyka, dyrektor łódzkiej Caritas. „Wdzięczny za obecność i wspólnotę wrażliwych serc, zwracam się do wszystkich tutaj obecnych i proszę wszystkich o wspólną modlitwę dziękczynno-błagalną za wszystkie dzieła podejmowane przez łódzką Caritas w minionych latach i w przyszłości. Tak byśmy zgodnie z pragnieniem Papieża Franciszka jeszcze lepiej umieli odpowiadać na różne postaci ubóstwa współczesnego świata spiesząc z miłosierną miłością na wzór samego Jezusa.” W homilii skierowanej do wiernych Metropolita Łódzki mówił o tym czym tak naprawdę jest miłość i co to znaczy kochać drugiego człowieka. Jeśli kocha się kogoś prawdziwie to przestrzega się przykazań, zwłaszcza przykazań miłości, które mówią o tym, by Boga kochać ze wszystkich swoich sił, a bliźniego swego jak siebie samego. Dzieła Caritas są kierowane do każdego potrzebującego, niezależnie od metryki, pochodzenia czy wiary. Caritas pomaga przywrócić ludziom godność, podźwignąć się z trudnej sytuacji. Ta organizacja sprawia, że ludzie nie czują się osamotnieni w swojej biedzie i cierpieniu, przeciwnie czują wsparcie i to, że są Bożymi dziećmi- mówił Łódzki Pasterz. Ta dzisiejsza Msza oprócz dziękczynienia jest również modlitwą prośby - mówił Metropolita Łódzki. Prośby aby nasze serca się powiększały, aby stawały się coraz bardziej wrażliwe i hojne. Coraz bardziej gotowe do tego by służyć i w ten sposób dawać świadectwo, że jest Bóg, który jest miłością. Podczas Mszy Świętej Ksiądz Arcybiskup wręczył nagrody „Anioł Miłości Bliźniego”, przyznawane przez łódzką Caritas. W tym roku otrzymali je księża: ks. Jacek Ambroszczyk, były wicedyrektor i dyrektor łódzkiej Caritas oraz ks. Marcin Grzelak, zastępca dyrektora Caritas w latach 2003 – 2013.
  12. SUKCESJA Partnerem Strategicznym i finansowym łódzkiej Caritas w roku 25-lecia działalności - 14 kwietnia 2015 roku, w siedzibie spółki Fabryka Biznesu, podpisany został list intencyjny, którego celem jest wyrażenie woli współdziałania w realizacji zadań i celów statutowych Caritas Archidiecezji Łódzkiej, będących jednocześnie prospołecznymi działaniami Fabryki Biznesu, realizowanymi pod znakiem SUKCESJA, Centrum Handlowo-Rozrywkowego SUKCESJA w Łodzi. Sygnatariusze listu zgodnie oświadczyli, że współpraca obejmie wspólne akcje i imprezy zaplanowane do 16 kwietnia 2016 roku, w których Fabryka Biznesu pełniła będzie rolę Partnera Strategicznego i finansowego, a Caritas –

Partnera Społecznego. W ramach wspólnych działań Łódzka Caritas i Fabryka Biznesu przewidziały m.in.: wspólne kampanie promocyjne, okolicznościowe wydarzenia oraz organizację świetlicy środowiskowej w Centrum SUKCESJA.

13. XII Ogólnopolska Pielgrzymka Caritas do Łagiewnik - Na zakończenie 71. Tygodnia Miłosierdzia, pod hasłem „Codziennie z miłością”, w sobotę, 18 kwietnia odbywa się XII Pielgrzymka Pracowników i Wolontariuszy Caritas. W Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach, szczególnym miejscu na duchowej mapie Polski, spotykają się pracownicy, wolontariusze, a także dobroczyńcy i sympatycy Caritas w Polsce. Z archidiecezji łódzkiej do krakowskich Łagiewnik wyjechało 300 pątników - wolontariuszy i opiekunów Szkolnych Kół i Parafialnych Zespołów Caritas. W trwającym Roku Caritas to czas szczególnego podziękowania za posługę wszystkim, którzy od 25 lat codziennie z miłością niosą bezinteresowną pomoc drugiemu człowiekowi. W programie pielgrzymki m.in.: konferencja "Jak efektywnie pomagać", wspólna Eucharystia pod przewodnictwem Stanisława Kard. Dziwisza, posiłek, przejście z wodzirejem do Centrum Jana Pawła II, koncert zespołu El Saffron i Koronka do Bożego Miłosierdzia.
14. "Nowe Mieszkanie" dla Pauliny - zbiórka w Kauflandzie - W dniach 17 kwietnia – 30 maja 2015 roku Łódzka Caritas, we współpracy z hipermarketem Kaufland przy ul. Zgierskiej 104a w Łodzi, zorganizowała zbiórkę publiczną na rzecz pani Pauliny - pracownika marketu, która straciła swoje mieszkanie w wyniku zalania po pożarze innego lokalu w kamienicy, w której mieszkała. Serdecznie prosimy o hojne wsparcie zbiórki i pomoc, by rodzina pani Pauliny mogła zamieszkać w nowym mieszkaniu. Do pożaru w kamienicy, w której mieszkała pani Paulina z mężem i swoją chorą córeczką doszło w nocy 4 lutego 2015 roku. W wyniku akcji gaśniczej mieszkanie pani Patrycji zostało całkowicie zalane i nie nadaje się do użytku. Administrator zaproponował inne mieszkanie, które wymaga gruntownego remontu i spłaty zadłużenia. Tymczasem pani Paulina z rodziną mieszka w malutkim pokoju w Domu Wycieczkowym w Łodzi. W przeprowadzonej zbiórce udało się zebrać 1234,59 złotych.
15. IV edycja Konkursu Grantowego RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ! - Caritas Archidiecezji Łódzkiej Organizacja Pożytku Publicznego została Laureatem IV edycji Konkursu Grantowego RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ!, zorganizowanego przez Fundację „Dbam o Zdrowie”. Budżet projektu w wysokości 30 tysięcy złotych, z czego 15 tysięcy złotych pochodzi z Fundacji „Dbam o Zdrowie”, a 15 tysięcy złotych z budżetu naszej organizacji, przekazany został na wsparcie w zakupie leków i środków medycznych dla osób chorych najbardziej potrzebujących. Z projektu pt.: „Ze zdrowiem Ci do twarzy” w naszej organizacji skorzystało łącznie około 150 osób. Projekt dedykowany jest osobom ubogim, ciężko chorym, niepełnosprawnym z terenu archidiecezji łódzkiej i potrwa do końca kwietnia 2016 roku lub do wyczerpania środków. Pomoc przekazana zostanie w postaci kart możliwych do realizacji w aptekach na terenie całego kraju. Łódzka Caritas znalazła się w gronie 100 Laureatów Konkursu Grantowego 2015, które przygotowały i przesyłały najlepsze projekty niwelujące bariery w dostępie do leków w Polsce. Pula środków przekazanych w ramach grantów przez Fundację „Dbam o Zdrowie” wyniosła w tym roku rekordowe 2 miliony złotych. Uroczyste spotkanie z Grantobiorcami, podpisanie umów i wręczenie symbolicznych czeków miało miejsce 30 kwietnia 2015 roku w łódzkiej Atlas Arenie.
16. Pomóżmy mieszkańcom Brzezin! - Łódzka Caritas pomogła mieszkańcom Brzezin, którzy ucierpieli w wyniku ulewy, 28 kwietnia 2015 roku. W tym dniu nad miastem przeszła ulewa, która w ciągu 17 minut odebrała mieszkańcom Brzezin dorobek całego życia. Według informacji straży pożarnej kilkadziesiąt budynków uległo zalaniu. Skutki nawałnicy najbardziej odczuli mieszkańcy ul. Piłsudskiego, gdzie woda sięgała pierwszego piętra. Caritas Archidiecezji Łódzkiej włączyła się w akcję pomocy poszkodowanym mieszkańcom Brzezin. Przygotowane zostały m.in.: *środki czystości, kołdry, bielizna pościelowa, materace oraz odzież (dostosowana do wieku i płci)*.
17. Zbiórka ofiar na pomoc mieszkańcom Nepalu - W niedzielę, 10 maja 2015 roku, we wszystkich kościołach i kaplicach archidiecezji łódzkiej przeprowadzona została zbiórka ofiar do puszek na pomoc mieszkańcom Nepalu. O dar serca i pomoc materialną poprosił wiernych naszej archidiecezji Ksiądz Arcybiskup Marek Jędraszewski Metropolita Łódzki. *"W odpowiedzi na apel Papieża Franciszka o pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi w Nepalu i w krajach sąsiednich, Archidiecezja Łódzka pragnie okazać konkretny znak solidarności z ofiarami żywiołu."* - napisał Metropolita Łódzki w swoim komunikacie. *"Liczba ofiar kataklizmu sięga wielu tysięcy osób, zniszczonych jest wiele miast i wiosek, łącznie z infrastrukturą, co często uniemożliwia spieszącym z pomocą jakikolwiek kontakt drogą lądową. Wiele domów uległo kompletnemu zniszczeniu bądź zostało zasypanych przez zwaly ziemi. Pierwszą potrzebą jest zapewnienie poszkodowanym dostępu do wody i środków czystości oraz podstawowa pomoc medyczna. Archidiecezja Łódzka jednoczy się w pomocy ofiarom tej tragedii poprzez modlitwę i wsparcie materialne."* - czytamy w komunikacie o zbiórce ofiar na pomoc mieszkańcom Nepalu.
18. Chłopiec w Oknie Życia w Pabianicach - W Oknie Życia w Pabianickim Centrum Medycznym znaleziony został 3,5-miesięczny chłopiec. W poniedziałek, 4 maja 2015 roku, o godz. 10.00 w szpitalu rozległ się dźwięk alarmu, informujący, że zostało otworzone Okno Życia. Pracownicy szpitala myśleli, że to kolejny

- falszywy alarm. Tym razem okazało się jednak, że w koszyku leży niemowlę - chłopiec. Przy dziecku znalazły się również dokumenty, w których matka zrzeka się praw rodzicielskich. Okno Życia w Pabianickim Centrum Medycznym otwarte zostało pod patronatem łódzkiej Caritas 31 maja 2011 roku.
19. Przyjdź na żużel. Pomóż nam pomagać! - Rozpoczął się sezon żużlowy. 26 marca 2015 roku odbyła się konferencja prasowa i otwarcie sezonu w mieście. Klub Żużlowy Orzeł Łódź na kolejny sezon zaprosił łódzką Caritas, by była partnerem klubu. Dzięki temu mogliśmy być obecni w środowisku żużlowym i podejmować wspólne działania na rzecz lokalnej społeczności. Na wszystkich ligowych rozgrywkach w Łodzi wolontariusze Caritas zbierali datki na działalność Biura Wolontariatu i świetlic środowiskowych Caritas. Klub Żużlowy Orzeł Łódź nawiązał współpracę z łódzką Caritas w 2009 roku. Od tego czasu na meczach zbierane są pieniądze na rzecz Caritas, a żużlowcy jeżdżą w strojach z logo instytucji.
  20. Wybiegali 126 kilometrów w dobrej sprawie! - Prawie 126 kilometrów przebiegło łącznie 292 wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas w IV Biegu Charytatywnym "Biegnijmy z pomocą", który odbył się w ramach Pikniku dla dzieci "Bądźmy razem". Imprezę w parku na Zdrowiu zorganizowała 2 czerwca 2015 roku łódzka Caritas. Dzięki wysiłkowi biegaczy udało się zebrać kwotę 6074 złotych, która przeznaczona zostanie na "Bilet dla brata" - dla młodzieży ze Wschodu przybywającej na Światowe Dni Młodzieży w 2016 roku. Pogoda była przepiękna! Uczestnicy pikniku dopisali i byli w wyśmienitych humorach. Czekano na nich mnóstwo atrakcji - miasteczko cyrkowe, konkurencje zręcznościowe i sportowe, gry i zabawy, słodkości i upominki. Nie zabrakło waty cukrowej, popcornu, a w porze obiadu hot dogów. Ze sceny śpiew i tańce animowała młodzież z Aleksandrowa Łódzkiego. Byli z nami również wolontariusze Światowych Dni Młodzieży w 2016 roku, z Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży Archidiecezji Łódzkiej. Ważną częścią spotkania był jednak Bieg Charytatywny - z kolejnymi rekordami. Z roku na rok rośnie liczba biegaczy i łączny dystans, a co za tym idzie wartość pozyskanych funduszy. W tym roku za zebraną kwotę uda się zaprosić do naszej archidiecezji 6 młodych ludzi z Ukrainy, którzy wezmą udział w Światowych Dniach Młodzieży organizowanych w Polsce, w lipcu 2016 roku. Po raz kolejny najwięcej pieniędzy zebrali biegacze ze Szkoły Podstawowej nr 26 w Łodzi i to u nich na kolejny rok pozostanie puchar przechodni Biegu Charytatywnego Szkolnych Kół Caritas. Pod względem dystansu, który pokonali uczniowie jednej placówki zwyciężyło Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego - biegacze z tej szkoły pokonali łącznie 28,8 km. Najwięcej biegaczy wystawił Zespół Szkół w Będkowie - w biegu udział wzięło 47 uczniów! Na zakończenie pikniku uczestnicy otrzymali paczki ufundowane przez Partnera strategicznego festynu - Firmę Jerenimo Martins Polska S.A. - właściciela sieci sklepów Biedronka.
  21. III Piknik Przedszkolnych Kół Caritas - W dniu 23 czerwca 2015 roku, w sali n Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi, odbył się III Piknik Przedszkolnych Kół Caritas. Podczas imprezy gościliśmy dzieci z trzech łódzkich przedszkoli. Najmłodszy wraz ze swoimi opiekunami zostali powitani przez Dyrektorów Caritas, którzy uroczystie rozpoczęli kolejną edycję pikniku. Na przybyłych czekało wiele atrakcji: zabawy z cyrkowcami z grupy Kot-Zagalski, gry przygotowane przez pracowników i wolontariuszy łódzkiej Caritas oraz młodzież z XX Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Nie zabrakło również poczęstunku. Na dzieci czekała wata cukrowa, popcorn i słodki bufet. Na zakończenie uczestnicy Pikniku Przedszkolnych Kół Caritas obdarowani zostali paczkami z drobnymi upominkami.
  22. Piknik rodzinny "Caritas dla rodziny" - W niedzielę, 14 czerwca 2015 roku w ramach Archidiecezjalnego Święta Eucharystii, na Placu Katedralnym im. Jana Pawła II, po zakończeniu Mszy Świętej polowej, łódzka Caritas zorganizowała piknik rodzinny pod hasłem "Caritas dla rodziny". To kolejna odsłona wspólnego świętowania 25-lecia charytatywnej działalności Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Obchody Archidiecezjalnego Święta Eucharystii rozpoczęły się procesją z Sanktuarium Matki Boskiej Zwycięskiej w Łodzi do Bazyliki Archikatedralnej. Po zakończeniu procesji na Placu Katedralnym odprawiona została Msza Święta pod przewodnictwem Księdza Arcybiskupa Józefa Kupnego Metropolity Wrocławskiego. Taca zebrana podczas Eucharystii przeznaczona zostanie na wsparcie budowy Domu Seniora "Pomocna Dłoń" w Kaszewicach. Po zakończeniu Mszy Świętej polowej, uczestnicy Święta Eucharystii zjedli wspólny obiad, który przygotowali: Caritas, Centrum Służby Rodzinie, Wyższe Seminarium Duchowne i łódzcy Bonifratrzy. Następnie rozpoczął się rodzinny piknik, który przygotowali pracownicy i wolontariusze Caritas Archidiecezji Łódzkiej pod hasłem "Caritas dla rodziny". Na uczestników pikniku czekały: dmuchana zjeżdżalnia, eurobungee, miasteczko cyrkowe, pokazy cyklistów, rodzinne gry i zabawy sportowe. Nie zabrakło również waty cukrowej i popcornu. Przy każdym stoisku z atrakcjami ustawiona była skarbonka Caritas, do której można było wrzucić datki na wsparcie charytatywnych dzieł realizowanych przez łódzką Caritas. W tym roku prosiliśmy łodzian o wsparcie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.
  23. Wakacyjna akcja łódzkiej Caritas - W niedzielę, 28 czerwca 2015 roku, w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym łódzkiej Caritas w Drzewocinach, rozpoczęła się Wakacyjna akcja Caritas. Na turnus rehabilitacyjny, w dniach 28 czerwca – 11 lipca, przyjechało 46 niepełnosprawnych dzieci, które wypoczywały pod opieką kleryków Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi i grona wolontariuszy „Ama Deum – kochaj Boga”. W połowie lipca do ośrodka zawitało 80 dzieci z regionu łódzkiego. Na

- początku sierpnia, w trzecim turnusie, wypoczywało kolejnych 80 dzieci z łódzkiego. Drugi i trzeci turnus kolonijny Caritas zorganizowała pod hasłem „Leśna Scena pod Sosnami”. Sezon wakacyjny w Drzewocinach zakończył się turnusem rehabilitacyjnym dla dzieci. Kolonie letnie Caritas organizowane są dla dzieci i młodzieży w wieku 7 – 15 lat. W 2015 roku z uczestnikami kolonii wybraliśmy się w świat TEATRU, gdzie na scenie obok siebie występują sztuki wszelakie: aktorstwo, taniec, śpiew, plastyka. Warsztaty teatralne z elementami muzyki i tańca to zajęcia na których wszyscy – nawet Ci, którzy z teatrem nie mieli wcześniej nic wspólnego, mogli zaistnieć, wzmocnić pewność siebie, otworzyć się i odkryć w sobie to, co dotychczas pozostawało nieodkryte. Rozwijając umiejętności, które przydają się w życiu codziennym.
24. Biskup Marek Marczak odwiedził "AmaDeum" - Ksiądz Biskup Marek Marczak odwiedził uczestników turnusu rehabilitacyjnego "AmaDeum". Sprawował Mszę świętą, rozmawiał, bawił się, a nawet śpiewał i tańczył z uczestnikami. W Ośrodku Caritas w Drzewocinach na turnusie rehabilitacyjnym wypoczywało 46 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży. "AmaDeum" to turnus rehabilitacyjny, gdzie opiekę nad dziećmi i młodzieżą sprawują klerycy, pomagają im też wolontariusze. Wszyscy postanowili poświęcić te dwa tygodnie ze swoich wakacji właśnie na te niezwykle kolonie. Jak mówią to dla nich czas prawdziwej lekcji życia. Tu uczą się miłości, empatii, walki z własnym egoizmem, akceptacji i umiejętności życia z cierpieniem.
  25. Finał Swim For A Dream – zatoka pokonana! - W piątek, 24 lipca 2015 roku, Adam Jerzykowski przepłynął wpław Zatokę Gdańską, z Helu do Gdyni (18,5 km w linii prostej). Zrealizował w ten sposób marzenie, by upamiętnić swojego Dziadka – Mariana - oraz zebrać pieniądze na wsparcie działalności: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Fundacji Gajusz i Fundacji MG13 czyli fundacji Marcina Gortata. Przeprowa przez zimne wody zatoki trwała 8 godzin i zakończyła się zwycięstwem! Na brzegu w Gdyni oczekiwało na Adama grono najbliższych – przyjaciele i partnerzy Swim For A Dream. Adam nie krył łez szczęścia, a zebrani wokół niego – podziwu i szacunku. To niecodzienna przeprowa, wymagająca wiary i olbrzymiej konsekwencji. To zmaganie nie tylko z wodami zatoki, ale przede wszystkim ze samym sobą. Adam, jak czuliśmy i wierzyliśmy, to twardy zawodnik i dwuletni okres przygotowań zaowocował powodzeniem. Sukces Adama to wspólny wysiłek ekipy, którą przy sobie zgromadził. Na szczególne wyróżnienie zasługuje jego trener personalny – Marek Jedrzejewski, który pracował nad ogólną sprawnością i wydolnością Adama i Tomasz Pąchalski - trener kadry Polski w pływaniu w wodach otwartych, z którym Adam trenował pływanie. Opiekę lekarską zapewniało laboratorium działające przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi – Dynamo Lab. W morskiej przeprowie towarzyszyła Adamowi łódź pomocnicza, a w niej, m.in.: trener, lekarz i nawigator.
  26. Tornister pełen uśmiechów 2015 - Caritas Archidiecezji Łódzkiej zorganizowała kampanię charytatywną pod hasłem „Tornister pełen uśmiechów”, której celem było skompletowanie i przekazanie najuboższym dzieciom z archidiecezji łódzkiej wyprawek szkolnych. Akcję prowadziliśmy we współpracy z parafiami. Tornistry i plecaki zakupiliśmy ze środków pozyskanych z 1% podatku. Na przełomie lipca i sierpnia do 46 parafii archidiecezji łódzkiej trafiło prawie 1400 pustych tornistrów. Przez cały sierpień parafianie mogli odbierać tornistry i wypełniać je artykułami szkolnymi. Każdy plecak i tornister oznaczony był imieniem dziecka oraz zawierał listę niezbędnych artykułów szkolnej wyprawki. Wypełnione tornistry trafiły z powrotem do parafii pod koniec sierpnia. 25 z 30 przekazanych do parafii plecaków pozostało dla uczniów z terenu parafii, reszta przeznaczona została dla najmłodszych podopiecznych Punktu Pomocy Charytatywnej łódzkiej Caritas.
  27. Kromka Chleba 2015 – ufunduj posiłek potrzebującym - Caritas w Polsce pragnąc przyjąć z pomocą osobom niedożywionym i głodnym, od lat prowadzi kampanię społeczną „Kromka Chleba”. W ramach łódzkiej odsłony kampanii „Kromka Chleba”, w poniedziałek, 14 września 2015 roku, w godz. 11:00 – 15:00, na ul. Piotrkowskiej, 50 wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas częstowało przechodniów kromką chleba oraz wręczało materiały informacyjne zachęcające do wsparcia dożywiania najuboższych. W Pasażu Rubinsteina stanął również namiot Caritas, w którym pracownicy informowali o podejmowanych przez Caritas działaniach. Łódzka Caritas każdego dnia troszczy się, by najubożsi nie cierpieli z powodu głodu. W 2014 roku wydaliśmy potrzebującym 113 232 bochenki chleba i 120 123 posiłki dla podopiecznych Świetlic Środowiskowych, Domów Dziennego Pobytu i Punktu Pomocy Charytatywnej. Dożywianie możliwe jest dzięki środkom pieniężnym Miasta Łodzi, indywidualnych darczyńców i kampanii "Kromka Chleba".
  28. Nagroda "Serce Łodzi" dla łódzkiej Caritas - W 2015 roku nagroda "Serce Łodzi" została przyznana Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Wyróżnienie przyznawane jest co roku przez międzywyznaniową Kapitułę. Statuetkę wręczono podczas odpustowej mszy świętej w bazylice archikatedralnej w Łodzi, 18 września 2015 roku. "Na uwagę zasługuje fakt, że - zgodnie ze swoją misją – Caritas pomaga każdemu potrzebującemu – bez względu na jego pochodzenie i wyznanie. Miłość miłosierna i szacunek dla bliźniego są cechą charakterystyczną codziennej działalności" - brzmi uzasadnienie. Kapituła podjęła decyzję o przyznaniu nagrody podczas posiedzenia 8 września 2015 roku. Nagroda przyznawana jest osobom

fizycznym lub instytucjom, które "oddają swoje serce miastu i jego mieszkańcom". Nagrodę przyznaje Kapituła Nagrody złożona z duchownych czterech wyznań: Kościoła rzymskokatolickiego, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi, Katedralnej Parafii Prawosławnej p.w. św. Aleksandra Newskiego w Łodzi i Parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Mateusza w Łodzi. Statuetkę Nagrody, miniaturę katedralnego dzwonu "Serce Łodzi", odebrali przedstawiciele łódzkiej Caritas, na zakończenie uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki, patrona łódzkiej bazyliki archikatedralnej. Po raz pierwszy nagroda została przyznana w 2012 roku, a jej laureatem został Fundusz Ochrony Macierzyństwa im. Stanisławy Leszczyńskiej. Rok później nagroda powędrowała do Jerzego Kropiwnickiego, byłego prezydenta Łodzi. W roku 2014 nagrodę przyznano pośmiertnie Janowi Karskiemu.

29. Nagroda "Ubi Caritas" dla doktor Iwony Sitarskiej - Pani doktor Iwona Sitarska, kierownik hospicjum domowego łódzkiej Caritas otrzymała dziś nagrodę "Ubi Caritas". Wyróżnienia wręczono w Teatrze Polskim w Warszawie podczas gali przypadającej dokładnie w 25. rocznicę reaktywowania Caritas Polska. Wyróżnienia trafiły do prawie 40 osób i organizacji, które cechuje wrażliwość na potrzeby ubogich i udział w dziełach miłosierdzia. Obecny na gali nuncjusz apostolski w Polsce arcybiskup Celestino Migliore dziękował za cenną działalność i ewangelicznego ducha, który jest inspiracją nagrody i gali. - *Instytucje, które tu reprezentujecie pokazują dziś najbardziej prawdziwe oblicze Kościoła, tym obliczem jest dobroczynność, miłosierdzie, poświęcenie na rzecz bliźniego* - mówił watykański dyplomata. I dodawał, że wraz z głoszeniem Słowa Bożego i posługa liturgiczną są „szczególnie żywą i integralną częścią życia Kościoła”. Nagroda "Ubi Caritas", w postaci statuetki św. Faustyny, jest przyznawana od 2003 roku. Do tej pory nagrody przyznawano w poszczególnych kategoriach: Darczyńca, Świadek, Współpraca. W tym roku, w związku z 25-leciem organizacji, formuła została zmieniona. Uhonorowano osoby i podmioty zasłużone dla działalności Caritas w Polsce. Laureatów wskazywały poszczególne diecezjalne Caritas.
30. Szkolne Koła Caritas na Dzień Papieski 2015 - W niedzielę, 11 października 2015 roku, z okazji Dnia Papieskiego, wolontariusze z 45 Szkolnych Kół Caritas zaprosili na papieskie kremówki. Złożone przy tej okazji ofiary przeznaczone zostały na działalność Szkolnych Kół Caritas i formację wolontariuszy Caritas. Kremówki papieskie były dostępne w 40 parafiach w Łodzi i okolicznych miejscowościach. Kremówki to wypiek Cukierni Dybalski. W niedzielę rozprowadzono 12,5 tysiąca ciastek.
31. Kościół w służbie ubogim 2015 - W dniu 19 października 2015 roku łódzkie organizacje kościelne zajmujące się ubogimi - Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Centrum Służby Rodzinie, Stacja Opieki Środowiskowej Konwentu Bonifratrów w Łodzi i Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi - po raz czwarty zorganizowały łódzkie obchody Dnia Walki z Ubóstwem pod hasłem "Kościół w służbie ubogim". O godz. 12.00 w łódzkiej archikatedrze odprawiona została msza święta dziękczynna za tych, którzy prowadzą dzieła miłosierdzia. Liturgii przewodniczył i homilię wygłosił ks. abp Marek Jędraszewski metropolita łódzki. Po mszy świętej nasze cztery organizacje przygotowały dla ubogich mieszkańców Łodzi ciepły posiłek - 1800 porcji kapuśniaku, który wydawano na Placu Katedralnym. Patronat nad łódzkimi obchodami Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem objął ks. abp Marek Jędraszewski metropolita łódzki. Produkty spożywcze do przygotowania posiłku przez kuchnię Caritas przekazali: Łódzki Rynek Hurtowy ZJAZDOWA S.A. i Zakłady Mięsne "ZBYSZKO".
32. Łódzka Caritas partnerem projektu "Pudełko życia" - W poniedziałek, 16 listopada 2015 roku w siedzibie Caritas odbyła się konferencja prasowa nt. udziału Caritas w projekcie "Pudełko życia". W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Miasta Łódź oraz pensjonariusze Domu Dziennego Pobytu Caritas, przy ul. Gdańskiej. Krzysztof Piątkowski, Wiceprezydent Miasta Łodzi, opowiedział o projekcie, a ks. Andrzej Partyka, Dyrektor Caritas, zadeklarował pomoc w dotarciu do osób starszych i samotnych. Następnie, obecni na spotkaniu seniorzy, otrzymali "pudełka życia". Pudełka trafią do wszystkich pensjonariuszy Domów Dziennego Pobytu Caritas, podopiecznych Punktu Pomocy Charytatywnej oraz Biura Wolontariatu. Za pośrednictwem wolontariuszy Parafialnych Zespołów Caritas z Łodzi "pudełka życia" otrzymają również seniorzy w łódzkich parafiach. Projekt "Pudełko życia" zakłada umieszczenie wszystkich ważnych informacji o pacjencie w jednym miejscu. W pudełkach znajdują się w ważne dane - telefony do osób najbliższych, informacje o chorobach, uczuleniach, przyjmowanych lekach oraz o tym, kto zajmie się zwierzętami pod nieobecność chorego gospodarza. „Pudełko życia” powinno znajdować się w lodówce - najlepiej na drzwiach lodówki. Ułatwi to zespołowi ratownicznemu odszukanie informacji. Lodówka powinna być oznakowana taką samą naklejką jak. Dla łódzkich seniorów magistrat przygotował: pudełko z naklejką, naklejkę na lodówkę, wzór Karty Informacyjnej oraz informację jak przygotować „Pudełko życia”.
33. Święty Mikołaj od Szkolnych Kół Caritas 2015 - 6 grudnia, we wspomnienie Świętego Mikołaja Biskupa, wolontariusze z ponad 50 Szkolnych Kół Caritas rozprowadzali czekoladę z wizerunkiem Świętego Mikołaja Biskupa. Słodkości dostępne były w szkołach oraz parafiach w Łodzi i okolicznych miastach. Złożone przy tej okazji ofiary przeznaczone zostały na działalność Szkolnych Kół Caritas i formację wolontariuszy Caritas. Ponad 7 tysięcy czekoladowych tabliczek przygotowała Cukiernia Dybalski. Proponowana przez wolontariuszy SKC czekolada to nie tylko pomysł na mikołajkowy upominek. Chcemy

też ożywiać wśród najmłodszych świadomość, że Święty Mikołaj to autentyczna postać, to biskup, który żył i świadczył dzieła miłosierdzia pośród swoich wiernych.

34. Serce na gwiazdkę 2015 - Udało się przygotować paczki dla 1200 dzieci w 550 rodzinach. Były uśmiechy, łzy szczęścia i okrzyki radości na widok wymarzonych świątecznych prezentów. 10 grudnia 2015 roku, w swojej siedzibie, łódzka Caritas, w obecności przedstawicieli patronów honorowych, medialnych, darczyńców, sponsorów i wolontariuszy, podsumowała 13. edycję akcji „Serce na gwiazdkę”. Co roku Caritas organizuje spotkanie podsumowujące tę „anielską” akcję charytatywną. Jest to okazja do podziękowań sponsorom, darczyńcom i patronom medialnym oraz wspólnego spotkania. Spotkanie w łódzkiej Caritas uświetniły muzyczną oprawą dzieci z Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi, przy ul. Sosnowej. Wszyscy przybyli goście otrzymali pamiątkowe Anioły, które wykonane zostały w Zakładzie Aktywizacji Zawodowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej. W dniach od 1 do 19 grudnia 2015 roku, Caritas, za pośrednictwem Świętego Mikołaja i pomagających mu Aniołów, dostarczyła prezenty bezpośrednio do domów 1200 dzieci z rodzin wielodzietnych i ubogich, w Łodzi, Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, Zgierzu, Łasku, Pabianicach, Aleksandrowie Łódzkim i Zelowie. Codziennie, w grudniowe popołudnie, wolontariusze Caritas odwiedzali dzieci w ich domach i przynosili gwiazdkowe prezenty. Goście to szczególnie, bo przebrani za postacie Świętego Mikołaja i Anioła. Każda para odwiedziła kilka rodzin jednego wieczoru. Najmłodszy wyczekują gości z Nieba, bo wcześniej Święty Mikołaj wysłał do nich kartkę pocztową ze swoim wizerunkiem i informacją o terminie wizyty.
35. Caritas i Centrum Handlowe Guliwer dla dzieci - W dniach 11 - 13 grudnia 2015 roku Caritas Archidiecezji Łódzkiej i Centrum Handlowe Guliwer w Łodzi, przy ul. Kolumny 6/36, zorganizowali akcję charytatywną "Drzewko serc". Celem akcji było zebranie zabawek i pieniędzy na przygotowanie prezentów świątecznych dla dzieci, będących pod opieką łódzkiej Caritas. Każdy, kto w dniach zrobił zakupy w C.H. Guliwer mógł włączyć się w akcję i zostać Świętym Mikołajem. Wystarczyło wpisać na kuponie, który był dostępny u wolontariuszy Caritas, numer paragonu i wrzucić kupon do skarbonki. Za każdy wrzucony kupon, Centrum Handlowe Guliwer przekazało 1 zł na prezenty dla dzieci. Klienci mogli również zabrać z choinki serduszek, na którym widniało imię i wiek dziecka, zakupić prezent dla wybranego malucha i zostawić pod choinką. Akcję można było również wesprzeć wrzucając datki do skarbonki Caritas.
36. IX Zbiórka Żywności Caritas - W piątek i sobotę, 11 i 12 grudnia 2015 roku, Caritas Archidiecezji Łódzkiej zorganizowała dziewiątą zbiórkę żywności w ramach Zbiórki Żywności Caritas w Polsce. Na terenie naszej archidiecezji zbiórka została przeprowadzona w 90 sklepach sieci m.in. Biedronka, Kaufland, Carrefour, Piotr i Paweł, Miła oraz Polomarket w Łodzi, Pabianicach, Tomaszowie Mazowieckim, Łasku, Konstantynowie, Bełchatowie, Ksawerowie, Zgierzu, Strykowie, Poddębicach, Piotrkowie Trybunalskim, Tuszynie, Moszczenicy, Koluszkach, Brzezinach i Rzgowie. Podczas zbiórki wolontariusze Caritas zebrali 38 ton artykułów spożywczych z długim terminem przydatności oraz łatwe w przechowywaniu: herbata, mleko, napoje, mąka, cukier, makaron, ryż, płatki kukurydziane, konserwy, olej, bakalie oraz słodycze dla najmłodszych. Zebrane artykuły zostały przekazane potrzebującym w formie świątecznych paczek oraz jako pomoc doraźna dla Parafialnych Zespołów Caritas i dla placówek Caritas, w których prowadzone jest dożywianie dzieci i dorosłych. W naszej archidiecezji w zbiórkę zaangażowało się 800 wolontariuszy z Parafialnych Zespołów i Szkolnych Kół Caritas.
37. Pomoc dla Wojtusia Wojtasika - Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadzi subkonto dla Wojtusia Wojtasika, chłopca, który urodził się w lipcu 2015 roku. Dziecko choruje na rzadką chorobę genetyczną - pęcherzykowe oddzielanie naskórka. Póki co, jedynym zabezpieczeniem naskórka są specjalne opatrunki, preparaty, jałowe gaziki, bandaże, igły i kosmetyki do higieny skóry. Miesięcznie rodzice Wojtusia wydają na nie około 3 tysięcy złotych. Więcej o Wojtusiu możemy znaleźć na stronie internetowej, którą prowadzą jego rodzice: <http://pomocdlawojtusia.pl/>. Na leczenie chłopca będzie można również przekazać 1% swojego podatku. W PIT należy wpisać numer KRS Caritas Archidiecezji Łódzkiej Organizacji Pożytku Publicznego - 0000 274785, a w celu szczegółowym: Wojtuś Wojtasik.
38. Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom 2015 - W I Niedzielę Adwentu, 29 listopada 2015 roku, po raz dwudziesty drugi rozpoczęło się Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom, które realizowane było pod hasłem „Głodni Miłosierdzia”. Tradycyjnie symbolem akcji jest świeca, która znajdzie swoje miejsce na wigilijnym stole. Jej płomień jest znakiem solidarności z najbardziej potrzebującymi w Polsce i na świecie. Dochód ze sprzedaży przeznaczony jest na całoroczne dożywianie dzieci w szkołach i świetlicach, a także leczenie i rehabilitację, pomoc edukacyjną oraz letni wypoczynek. Łódzka Caritas przygotowała 65 tysięcy świec, które dostępne były w parafiach naszej archidiecezji. Każdego roku, na milionach stołów wigilijnych płonie świeca Caritas. Dzięki niej corocznie w całej Polsce dożywiamy tysiące dzieci w szkołach i świetlicach, zapewniamy im pomoce edukacyjne oraz letni wypoczynek. Ponadto 10 groszy z każdej świecy przeznaczane jest na pomoc dzieciom z zagranicy, w tym roku wsparciem zostaną objęte dzieci uchodźców z Syrii i Iraku. Kampania po raz szesnasty miała charakter ekumeniczny. Obok Caritas uczestniczą w niej Diakonia Kościoła Luterskiego i Reformowanego oraz ELEOS Kościoła Prawosławnego. 6 grudnia,

- o godz. 17:00, w luteranśkim kościele św. Mateusza w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 283, duchowni łódzkich kościołów różnych wyznań rozpoczęli wspólnie Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom. Jednocześnie zapłonęły świece Caritas, Diakonii i ELEOS na znak wspólnego działania na rzecz potrzebujących dzieci.
39. Wigilia Caritas 2015 - 500 osób zasiadło przy wigilijnym stole przygotowanym przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej w sobotę, 19 grudnia 2015 roku, w sali gimnastycznej Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi, przy ul. św. Stanisława 14. Spotkanie wigilijne zorganizowane zostało dla podopiecznych 4 świetlic środowiskowych, 2 Domów Dziennego Pobytu, Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Społecznej, Zakładu Aktywności Zawodowej i Punktu Pomocy Charytatywnej. Posługę sprawowali pracownicy wszystkich jednostek Caritas. Zanim zaproszeni zasiedli do stołu wigilijnego, spotkali się na mszy świętej w łódzkiej archikatedrze. Uroczystej liturgii o godz. 12.00 przewodniczył Ksiądz Arcybiskup Marek Jędraszewski Metropolita Łódzki. Po mszy świętej, w katedrze, podzieliliśmy się opłatkiem. A tuż przed wigilijnym posiłkiem, w sali gimnastycznej Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi, dzieci ze świetlicy Caritas przy ul. Gdańskiej przedstawiły bożonarodzeniowe jasełka. Następnie spożyliśmy wigilijny posiłek – czerwony barszcz, pierogi, smażoną rybę i kapustę z grochem. Był to również czas wspólnego kolędowania, a najmłodszy otrzymali słodki upominek od Świętego Mikołaja.
40. 2% dla Caritas Archidiecezji Łódzkiej Organizacji Pożytku Publicznego - Caritas Archidiecezji Łódzkiej Organizacja Pożytku Publicznego od 2004 roku pozyskuje jeden procent podatku. Dziękujemy każdego roku za zaufanie i przekazane środki pieniężne. Cały czas jednak chcemy rozwijać postawę Caritas i przypominamy, że darem serca może być to, co ofiarujemy z własnej kieszeni, z własnych dóbr, a nie z tego, co stanowi podatek, który i tak trzeba odprowadzić do urzędu. Dlatego też prosimy o tzw. drugi procent – z miłości, czyli coś, co możemy ofiarować z potrzeby serca, dzieląc się z innymi, aby ich wesprzeć.
41. W 2015 roku przeprowadzono promocję wpłaty 2% na rzecz Łódzkiej Caritas OPP wykorzystując następujące środki:
- 10-sekundowe spoty telewizyjne emitowane na antenie TVP Łódź oraz na stronie internetowej i Facebookowym profilu Caritas,
  - plakaty z odrywanymi informacjami o nazwie i numerze KRS publikowane w siedzibie Caritas i wszystkich jej jednostkach, parafiach Archidiecezji Łódzkiej, łódzkich szkołach i uczelniach, w siedzibach zaprzyjaźnionych przedsiębiorstw i instytucji,
  - prezentacja działalności Caritas z informacją o możliwości wsparcia na antenie Radia Plus Łódź
  - wywiady radiowe na temat działalność Caritas ze wskazaniem finansowania z 1% na antenie Radia Łódź, Radia Niepokalanów, Radia Parada, Radia Złote Przeboje
  - ogłoszenia reklamowe i artykuły na łamach: Tygodnika Katolickiego „Niedziela”, „POLSKA Dziennik Łódzki”, „Dziennik Polska Świat”, „Express Ilustrowany”, „Echo miasta” i w elektronicznych wydaniach gazet
  - prezentacja działalności Caritas z informacją o możliwości wsparcia 1% podatku i 1% z miłości na łamach 12-stronicowej gazety „BEZ RESZTY”, wydanej przez łódzką Caritas w nakładzie 50.000 egzemplarzy
  - tablice magnetyczne na pojazdy służbowe Caritas z reklamą 1% i 2%
  - banery reklamowe 2% dla Caritas przy kilkunastu parafiach w Łodzi i okolicznych miejscowościach oraz na budynku siedziby Caritas, przy ul. Gdańskiej 111 i Zgierskiej 121
  - zakładki do książek z informacją 2% dla Caritas dystrybuowane w parafiach oraz przez wolontariuszy Szkolnych Kół i Parafialnych Zespołów Caritas
  - informacje w Internecie na stronach Caritas i w portalu Archidiecezji Łódzkiej
  - informacja o 1% na papierze firmowym Caritas oraz w komunikacji elektronicznej.
42. W siedzibie Caritas przy ul. Gdańskiej 111 w Łodzi bezpłatnie rozliczano PITY. Z tej formy pomocy skorzystało 1200 podatników.
43. Na rachunek Caritas Archidiecezji Łódzkiej Organizacji Pożytku Publicznego wpłynęło 310 tysięcy złotych.

VII DZIAŁ PROJEKTÓW

Głównym celem Działu Projektów jest pozyskiwanie środków na realizację działań charytatywnych, koordynacja realizowanych projektów i rozliczanie przyznanych dotacji:

1. ~~Głównymi działaniami podejmowanymi przez Dział Projektów Caritas Archidiecezji Łódzkiej jest gromadzenie pomysłów, tworzenie, koordynacja i rozliczanie projektów pod względem formalnym i merytorycznym.~~ Na co dzień podejmowana jest współpraca ze wszystkimi działami Caritas, by realizacja projektów odpowiadała na faktycznie zdiagnozowane potrzeby. Raz w roku organizowane są spotkania, które pozwalają na monitoring działań, weryfikację osiągniętych rezultatów i ustalenie ewentualnych problemów, które mogą się pojawić w dalszej fazie realizacji projektu. Średnio 4 razy w roku przygotowywane są od strony formalnej sprawozdania merytoryczne z realizacji projektów.
2. Dział Projektów zajmuje się również koordynacją programu Prace Społecznie Użyteczne oraz aktywnie włącza się w pozyskiwanie, poza projektowe, funduszy na działalność statutową Caritas.
3. Zrealizowane projekty:
4. Organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Prowadzenie Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej przy ul. Czarnieckiego 4/ul. Odolanowska 46
  - (a) Cel: udzielanie niezbędnej pomocy dzieciom w wieku szkolnym od 6/7 do 16 lat, posiadającym trudności w nauce lub zagrożonym wykluczeniem społecznym. Dzieci objęte były wszechstronną opieką dydaktyczną, wychowawczą i materialną. Zajęcia dostosowane były do indywidualnych ich potrzeb i możliwości intelektualnych, manualnych i fizycznych. Dzieci codziennie otrzymywały posiłek, pomoc w nauce, wsparcie emocjonalne, by lepiej mogły funkcjonować w społeczeństwie i konstruktywnie rozwiązywać problemy.
  - (b) Liczba beneficjentów: 36
  - (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
5. Organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Prowadzenie Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej przy ul. Gdańska 111
  - (a) Cel: udzielanie niezbędnego wsparcia i pomocy dzieciom w wieku przedszkolnym i szkolnym od 3 do 16 lat, posiadającym trudności w nauce lub zagrożonym wykluczeniem społecznym. Dzieci objęte były wszechstronną opieką dydaktyczną, wychowawczą i materialną. Zajęcia dostosowane były do indywidualnych potrzeb, a także możliwości podopiecznych. Dzieci codziennie otrzymywały posiłek, pomoc w nauce, wsparcie emocjonalne, by lepiej mogły funkcjonować w społeczeństwie i konstruktywnie rozwiązywać problemy. Wychowankowie świetlicy pochodzą z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, niepełnych, dotkniętych bezrobociem, alkoholizmem, przestępczością.
  - (b) Liczba beneficjentów: 72
  - (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
6. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę
  - (a) Cel: umożliwienie dzieciom z biednych, niewydolnych wychowawczo rodzin konstruktywnego spędzania czasu wolnego poprzez m.in.: organizowanie zajęć edukacyjnych. Udział w proponowanych zajęciach pozwolił na rozwinięcie zainteresowań dzieci i młodzieży, zmotywowanie ich do poszukiwania własnego hobby.
  - (b) Liczba beneficjentów: 23
  - (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
7. Wspieranie rozwoju i zwiększenie dostępności do nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych, w tym również w środowisku osoby niepełnosprawnej – promowanie i prowadzenie mediacji, w tym mediacji rodzinnych
  - (a) Cel: pomoc w rozwiązaniu problemów osób ubogich będących ofiarami przemocy - pozostających w poważnym konflikcie z rodziną, mających problemy prawne, zadłużonych, zagrożonych eksmisją, poprzez bezpłatne usługi mediatora, a tym samym promocję rozwiązywania konfliktów za pośrednictwem mediatora. Przeprowadzono 41 mediacji, łącznie 82 godziny.
  - (b) Liczba beneficjentów: 36
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
8. Działania korekcyjno – edukacyjne dla nieletnich sprawców przemocy – zajęcia korekcyjno – edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem – indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży.
  - (a) Cel: prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych w celu kształtowania pożądanych zachowań prospołecznych u dzieci stosujących przemoc, nieumiejących poradzić sobie ze stresem, agresją, konfliktem. Dzięki realizacji zadania uczestnicy uczyli się radzenia sobie z uczuciami i emocjami, kształtowali umiejętności komunikacyjne, radzenia sobie ze stresem, radzenia sobie w sytuacji konfliktu, szukania pomocy w sytuacji trudnej.
  - (b) Liczba beneficjentów: 60
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Edukacji UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
9. Promowanie zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji wśród dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych „Nie wymiękaj”

- (a) Cel: wzrost/nabycie przez dzieci i młodzież wiedzy i umiejętności niezbędnych do prawidłowego i konstruktywnego dokonywania wyboru życia bez alkoholu. Projekt zakładał realizację celów profilaktycznych, celów edukacyjnych i celów rozwojowych poprzez prowadzenie pracy wychowawczej zogniskowanej na tematyce problemu alkoholowego. Uczestnicy brali udział między innymi w warsztatach profilaktycznych, w warsztatach fotograficznych. Efektem końcowym projektu była wystawa zdjęć i film profilaktyczny pt. „Nie wymiękaj”, którego scenariusz napisali sami uczestnicy.
  - (b) Liczba beneficjentów: 27
  - (c) Źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
10. Pomoc wolontaryjna dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka
- (a) Cel: wsparcie dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez organizację korepetycji prowadzonych przez wolontariuszy oraz konstruktywnych form spędzania czasu wolnego np. wyjścia zorganizowane do kina, eksperymentarium, zajęcia autorskie.
  - (b) Liczba beneficjentów: 18
  - (c) Źródło finansowania: Fundacja PGE Energia z serca, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
11. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą. Grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży.
- (a) Cel: udzielanie pomocy i wsparcia młodzieży dotkniętej przemocą domową. Cel zrealizowano poprzez spotkania w formie grupy wsparcia i podnoszenie świadomości wśród uczestników w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
  - (b) Liczba beneficjentów: 15
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Edukacji UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
12. Zapobieganie spożywania alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć dodatkowych zgodnie z założeniami profilaktyki selektywnej – zajęcia dodatkowe kat. XXIII
- (a) Cel: wzrost/nabycie umiejętności spędzania czasu wolnego w sposób akceptowany społecznie z dala od zachowań ryzykownych poprzez uczestnictwo w cyklu zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka. Cele zostały zrealizowane m.in.: poprzez prowadzenie działań dodatkowych w dni wolne od nauki szkolnej (soboty/niedziele); zajęcia grupowe dla dzieci i młodzieży – warsztaty (socjoterapia i profilaktyka); zajęcia grupowe dla rodziców/opiekunów dzieci dotyczące podnoszenia umiejętności wychowawczych; organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (spotkania, wyjścia, turnieje, gry terenowe itp.); organizację czasu wolnego dla rodzin (dzieci i rodziców/opiekunów).
  - (b) Liczba beneficjentów: 149
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Edukacji UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
13. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne i prawne.
- (a) Cel: prowadzenie konsultacji dla podopiecznych placówek, ich rodziców i rodzin. Dzięki realizacji projektu rozwinięto w beneficjentach umiejętność mówienia o swoich potrzebach, pobudzono zmianę nastawienia dzieci do otoczenia, zmotywowano dzieci i rodziców/opiekunów do otwartego mówienia o własnych problemach i skutecznego radzenia sobie z nimi, wsparto integrację rodziny, rozwinięto umiejętność radzenia sobie z codziennymi sytuacjami wśród rówieśników. Odbyło się 60 godzin konsultacji.
  - (b) Liczba beneficjentów: 31
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Edukacji UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
14. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – poradnictwo specjalistyczne dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie
- (a) Cel: umożliwienie beneficjentom z problemem alkoholowym, ich rodzinom oraz osobom doświadczającym przemocy w rodzinie konsultacji prawnych i socjalnych. Odbyło się 46 godzin konsultacji prawnika oraz 22 godziny konsultacji pracownika socjalnego.
  - (b) Liczba beneficjentów: 46
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
15. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne i prawne.
- (a) Cel: umożliwienie beneficjentom dotkniętym/zagrożonym przemocą oraz ich rodzinom udziału w konsultacjach prawnych i socjalnych. Odbyły się 42 godziny konsultacji prawnika oraz 18 godzin konsultacji pracownika socjalnego.
  - (b) Liczba beneficjentów: 30
  - (c) Źródło finansowania: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
16. Poradnictwo specjalistyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin
- (a) Cel: promocja zdrowia wśród uzależnionych i ich rodzin oraz wspieranie w dalszej rehabilitacji osób, które zakończyły terapię poprzez udzielanie specjalistycznych konsultacji prawnych, psychologicznych

- i zawodowych. Przeprowadzono 155 godzin konsultacji, w tym: 35 godzin poradnictwa prawnego, 59 godzin poradnictwa psychologicznego i 61 godzin poradnictwa zawodowego.
- (b) Liczba beneficjentów: 51
- (c) Źródło finansowania: Urząd Miasta Pabianice, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
17. Realizacja programu osłonowego pn.: „Punkt Pomocy Charytatywnej”
- (a) Cel: wsparcie osób biednych, niezamożnych, niezaradnych życiowo, bezdomnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych, z problemem alkoholowym poprzez doraźną pomoc rzeczową, wsparcie doradcze, umożliwienia dbania o zdrowie i higienę podopiecznych.
- (b) Liczba beneficjentów: 3400
- (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
18. Prowadzenie jadalni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci).
- (a) Cel: zapewnienie mieszkańcom dzielnic Łódź Bałuty i Łódź Śródmieście z problemem alkoholowym oraz ich rodzinom posiłku w postaci zupy z mięsną wkładką w dni powszednie oraz paczki żywnościowej na dni wolne od pracy. Zostało wydanych 57 809 posiłków.
- (b) Liczba beneficjentów: 230
- (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
19. Pomoc w wychodzeniu z bezdomności
- (a) Cel: objęcie doraźną pomocą osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością wychodzących z bezdomności. W ramach realizacji projektu beneficjenci otrzymali paczki przemysłowe, dofinansowanie do opału, leki oraz wsparcie merytoryczne. Dzięki realizacji zadania poprawiła się higiena beneficjentów (możliwość korzystania z prysznica), poprawiły się warunki bytowe oraz kondycja psychofizycznej. Beneficjenci zostali motywowani do zmiany swojej sytuacji życiowej.
- (b) Liczba beneficjentów: 150
- (c) Źródło finansowania: Wojewoda Łódzki, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
20. Akademia życia 3
- (a) Cel: aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt jest kierowany do osób w wieku 18 - 30 lat, zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, dorastały w rodzinach niewydolnych wychowawczo, z problemem przemocy lub problemem alkoholowym, są podopiecznymi, albo opuszczają ośrodki opiekuńczo-wychowawcze i domy dziecka. Projekt zakłada 3 ścieżki szkoleniowe: operator koparko-ładowarki, operator call centre, pomocnik kucharki z elementami kelnerstwa. Projekt partnerski.
- (b) Liczba beneficjentów: 90 osób
- (c) Źródło finansowania: projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego działanie 7.2, poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
21. Projekt: Aktywizacja
- (a) Cel: aktywizacja społeczna oraz zawodowa osób bezrobotnych, dotkniętych ubóstwem, niezaradnych życiowo mieszkańców społeczności wiejskich. Projekt miał za zadanie umożliwienie powrotu do pełnienia ról społecznych i zawodowych oraz kształtowanie umiejętności planowania własnego życia i pobudzenie odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
- (b) Liczba beneficjentów: 33
- (c) Źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
22. Profesjonalista w aktywizacji osób z niepełnosprawnością 2
- (a) Cel: wzrost/nabycie wiedzy z zakresu pracy i wspierania osób z niepełnosprawnością wśród mieszkańców województwa łódzkiego. Szkolenia wyposażyły uczestników w konkretne narzędzia wspomagające aktywizację zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnością. Została pogłębiona wiedza i motywacja uczestników do dalszej pracy z osobami niepełnosprawnymi. Uczestnicy podawali konkretne przykłady sensu przydatności szkoleń w pracy z osobami niepełnosprawnymi.
- (b) Liczba beneficjentów: 94
- (c) Źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
23. Prowadzenie rehabilitacji leczniczej i psychologicznej osób z niepełnosprawnością i ich rodzin
- (a) Cel: poprawa stanu psychofizycznego dzieci w wieku 8 – 24 lat z dziecięcym porażeniem mózgowym. W ramach projektu przeprowadzono 100 godzin rehabilitacji dla 10 dzieci (po 10 godzin na dziecko). Dzięki realizacji projektu podniosła się sprawność fizyczna uczestników, poprawiło się ich samopoczucie oraz towarzyszącym im rodzicom.
- (b) Liczba beneficjentów: 10
- (c) Źródło finansowania: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
24. Wsparcie społeczne dla osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy IV

- (a) Cel: aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ruchowo. W ramach projektu beneficjenci korzystali z następującego rodzaju wsparcia: szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, szkoleń zawodowych, staży rehabilitacyjnych; wsparcia w kontynuacji edukacji, pomocy w zakupie sprzętu umożliwiającego podjęcie pracy oraz naukę, zajęć warsztatowych: psychologicznych, doradztwa zawodowego, prawnych, konsultacji indywidualnych m.in. z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem. Wsparciem objęci zostali również rodzice i opiekunowie osób niepełnosprawnych.
  - (b) Liczba beneficjentów: 100
  - (c) Źródło finansowania: projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków PFRON. Lider projektu: PFRON, partnerzy Caritas Polska, Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie POMOC MALTANSKA, Fundacja Aktywnej Rehabilitacji "FAR" w Warszawie, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji w Warszawie
25. Integracyjne Kółko Teatralne
- (a) Cel: wzrost aktywności osób niepełnosprawnych i włączanie ich w życie społeczne poprzez kształtowanie pozytywnych zachowań w realizowaniu działań kulturalnych. Uczestnicy projektu wzięli udział w spektaklu teatralnym, byli z wizytą za kulisami oraz uczestniczyli w warsztatach, podczas których (w zależności od grupy) tworzyli scenariusz, wystawiali spektakl, ćwiczyli emisję głosu, pracowali nad warsztatem aktorskim.
  - (b) Liczba beneficjentów: 22
  - (c) Źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
26. Pomoc świąteczna
- (a) Cel: przygotowanie i dystrybucja paczek żywnościowych dla dzieci - podopiecznych specjalistycznych świetlic środowiskowych Caritas, Punktu Wsparcia „Przystanek 13”, Punktu Pomocy Charytatywnej oraz w ramach akcji Serce na Gwiazdkę. Założenia projektu pozwoliły na zakup artykułów spożywczych do paczek dla osób niepełnosprawnych. Wsparciem objęto mieszkańców województwa łódzkiego, w tym m.in.: w Łodzi, Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, Łasku, Zgierzu, Pabianicach, Aleksandrowa Łódzkiego, Zelowa.
  - (b) Liczba beneficjentów: 1637
  - (c) Źródło finansowania: Wojewoda Łódzki, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
27. Wsparcie społeczne dla osób z niepełnosprawnością oraz osób w wieku emerytalnym
- (a) Cel: aktywizacja i integracja osób w wieku emerytalnym oraz z niepełnosprawnością poprzez prowadzenie działań zmierzających do wyjścia z izolacji. Cel był realizowany poprzez organizację wyjść do kina, teatru, zajęcia nordic walking, wyjścia do grotty solnej, warsztaty kulinarne, zajęcia muzyczne i warsztaty kulinarne.
  - (b) Liczba beneficjentów: 104
  - (c) Źródło finansowania: Wojewoda Łódzki, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
28. Prowadzenie Domu Dziennego Pobytu, ul. Czarnieckiego 4/ul. Odolanowskiej 46
- (a) Cel: umożliwienie beneficjentom przebywanie w Domu Dziennego Pobytu, organizowanie im czasu, zapewnienie wyżywienia, zapewnienie podstawowych świadczeń opiekuńczych oraz w zakresie higieny osobistej. Dla podopiecznych organizowano o charakterze kulturalno – edukacyjno – rekreacyjnym (m.in. integracja międzypokoleniowa, integracja między Domami Dziennego Pobytu Caritas oraz łódzkimi DDZP), prowadzono zajęcia w ramach terapii służącej utrzymaniu sprawności psychofizycznej, pomagano w rozwiązywaniu indywidualnych problemów.
  - (b) Liczba beneficjentów: 40
  - (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
29. Prowadzenie dziennego domu pomocy (Dom Dziennego Pobytu, Gdańska 111)
- (a) Cel: umożliwienie beneficjentom przebywanie w Domu Dziennego Pobytu, organizowanie im czasu, zapewnienie wyżywienia, zapewnienie podstawowych świadczeń opiekuńczych oraz w zakresie higieny osobistej. Dla podopiecznych organizowano zajęcia o charakterze kulturalno – edukacyjno – rekreacyjnym (m.in. integracja międzypokoleniowa, integracja między Domami Dziennego Pobytu Caritas oraz łódzkimi DDZP), prowadzono zajęcia w ramach terapii służącej utrzymaniu sprawności psychofizycznej, pomagano w rozwiązywaniu indywidualnych problemów.
  - (b) Liczba beneficjentów: 62
  - (c) Źródło finansowania: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
30. Las bliżej nas - Upowszechnianie i wspieranie aktywności fizycznej seniorów poprzez organizację zajęć turystyczno – krajoznawczych
- (a) Cel: upowszechnianie i wspieranie aktywności fizycznej seniorów poprzez organizację zajęć turystyczno – krajoznawczych. Projekt obejmował cykl 15 rajdów pieszych oraz 4 zajęć z nordic walking.
  - (b) Liczba beneficjentów: 30

- (c) Źródło finansowania: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
31. Parzno – śladami Wandy Malczewskiej
- (a) Cel: integracja osób z niepełnosprawnością z osobami sprawnymi, będącymi pod opieką Caritas Archidiecezji Łódzkiej i Parafialnych Zespołów Caritas z terenu województwa łódzkiego poprzez umożliwienie wyjazdu do Parzna. Uczestnicy zwiedzali zabytkowy kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego oraz Muzeum Polskiego Modlitewnika im. Wandy Malczewskiej. Poznali również życie Sługi Bożej Wandy Malczewskiej i jej działania na rzecz osób potrzebujących, dzieci i dorosłych.
- (b) Liczba beneficjentów: 50
- (c) Źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
32. Razem możemy więcej – dofinansowanie do leków Fundacja DOZ
- (a) Cel: wsparcie najuboższych mieszkańców województwa łódzkiego poprzez udzielenie dofinansowania do leków. Pomoc przekazywana była na 2 sposoby: bezpośrednio w głównej siedzibie Caritas na podstawie złożonych dokumentów Dyrektor Caritas podejmował decyzje o wysokości pomocy. Podania z prośbą o wsparcie przyjmowały również Parafialne Zespoły Caritas, które najlepiej znają środowisko lokalne i potrzeby swoich podopiecznych. Wśród uczestników projektu zakwalifikowanych do wsparcia dystrybuowane były karty apteczne o wartości 100 zł
- (b) Liczba beneficjentów: 74
- (c) Źródło finansowania: Fundacja Dbam o Zdrowie, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
33. Promocja organizacji wolontariatu w mieście Łodzi
- (a) Cel: promowanie idei bezinteresownych i świadomych działań na rzecz środowiska lokalnego poprzez inicjatywy wspierające i rozwijające umiejętności wolontariuszy wśród mieszkańców Łodzi. W ramach projektu przeprowadzono liczne szkolenia i warsztaty m.in.: „Wolontariusz – bohater dnia codziennego”, „Drama, czyli rozwijamy wyobraźnię”; „Zrozumieć seniora”, „Młodzież kontra...”, blok „Lider wolontariatu”, „Jak współpracować z wolontariuszami” oraz konsultacje specjalistyczne, doradztwo indywidualne i grupowe z zakresu efektywnej współpracy z wolontariuszami”, działania integracyjne np.: raj wolontariuszy, andrzejki, spotkania integracyjno – organizacyjne oraz koordynowano przeszkolonych wolontariuszy.
- (b) Liczba beneficjentów: 90
- (c) Źródło finansowania: Urząd Miasta Łodzi, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
34. Poznajmy się lepiej
- (a) Cel: wzmocnienie/nawiązanie więzi z sąsiadami z Polesia poprzez działania skierowane do społeczności lokalnej z dzielnicy/związanych z dzielnicą. Realizacja projektu pozwoliła na zmianę postrzegania Caritas jako instytucji, która wydaje posiłki. Działania miały za zadanie pokazać, że Caritas podejmuje również inne istotne inicjatywy na rzecz mieszkańców naszego miasta, w które można się włączyć, niekoniecznie finansowo. Indywidualne spotkania z mieszkańcami Polesia oraz osobami tu pracującymi pozwoliły nawiązać relacje, które bez projektu nie byłyby możliwe.
- (b) Liczba beneficjentów: 166
- (c) Źródło finansowania: Unia Europejska w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 – 2013, Caritas Archidiecezji Łódzkiej
35. Działania poza projektowe
- (a) Koordynacja programu Prace Społecznie Użyteczne - Program Prace Społecznie Użyteczne był realizowany we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi, Program rozpoczął się w lutym i trwał do listopada. Został zrealizowany w następujących placówkach Caritas:
- 1) Biurze Wolontariatu przy ul. Piotrkowskiej;
  - 2) Specjalistycznej Świetlicy Środowiskowej przy ul. Piotrkowskiej;
  - 3) Kuchni Społecznej przy ul. Gdańskiej
  - 4) Magazynie Pomocy Żywnościowej i Rzeczowej przy ul. Wólczańskiej;
  - 5) Punkcie Pomocy Charytatywnej przy ul. Wólczańskiej,
  - 6) głównej siedzibie Caritas przy ul. Gdańskiej 111.
- (b) W Pracach Społecznie Użytecznych wzięło udział 11 osób, które przepracowały 3551,5 godziny.
- (c) współpraca przy realizacji akcji „Serce na gwiazdkę”,
- (d) przygotowanie i obsługa akcji „Drzewko serc” w Centrum Handlowym Guliwer,
- (e) zamieszczanie tekstów na stronie www.caritas.lodz.pl - adekwatnie do potrzeb,
- (f) zamieszczanie zdjęć i notatek na fanpagu Caritas na Facebooku – adekwatnie do potrzeb,
- (g) przygotowanie dokumentacji fotograficznej działań realizowanych przez Caritas – adekwatnie do potrzeb,
- (h) realizacja działań związanych z akcją „Przekaż ciepło”,
- (i) obsługa programu „Przelewy 24”.

VIII OŚRODKI CARITAS

A OŚRODEK REHABILITACYJNO - WYPOCZYNKOWY W DRZEWOCINACH

1. W 2015 roku w ośrodku wykonano następujące prace remontowo – adaptacyjne:
  - (a) Budynek „A”
    - 1) Odmalowano pokoje mieszkalne z łazienkami.
    - 2) Wymieniono fugi silikonowe w łazienkach.
    - 3) Naprawiono pęknięcia ścian korytarza.
  - (b) Budynek „B”
    - 1) Odmalowano pokoje gościnne i korytarze.
    - 2) Naprawiono i uszczelniono kabiny natryskowe.
    - 3) Wymieniono tynk na ścianie działowej / kabina-korytarz.
  - (c) Budynek rehabilitacyjny
    - 1) Przygotowano budynek rehabilitacyjny do turnusów.
    - 2) W 2015 roku w budynku przeprowadzono rehabilitację podczas 5 turnusów rehabilitacyjnych.
  - (d) Kuchnia
    - 1) Dokonano przeglądu i niezbędnych napraw urządzeń kuchennych.
    - 2) Odmalowano pomieszczenia zaplecza kuchennego.
  - (e) Teren zewnętrzny
    - 1) Przygotowano istniejące urządzenia na placu zabaw dla dzieci (zamek ze zjeżdżalnią oraz zestaw huśtawek) do sezonu.
    - 2) Naprawiono i zaimpregnowano drewniane elementy wyposażenia i wystroju ośrodka.
    - 3) Wykonano coroczne czyszczenie kąpieliska i basenu przed sezonem kolonijnym (spust wody z kąpieliska, opryski przeciw chwastom kąpieliska, terenu wokół kąpieliska oraz plaży, oczyszczenie dna i plaży, naprawa ubytków w elementach betonowych, uzupełnienie piasku na plaży i boisku do koszykówki plażowej, naprawa zastawek do spiętrzania wody).
    - 4) Wykonano deratyzację i dezynsekcję całego ośrodka.
    - 5) Wykonano przegląd instalacji kominowej i gazowej w ośrodku.
    - 6) Wykonano przed zimą niezbędne prace konserwacyjne na kąpielisku, plaży i terenie wokół zbiornika.
    - 7) Wykonano przegląd i naprawę instalacji wodno-kanalizacyjnej w domkach kempingowych.
    - 8) Oczyszczono koryto i nabrzeża rzeki na terenie ośrodka.
2. W 2015 roku ośrodek przyjął ogółem 1220 osób w tym m.in.:
  - (a) 570 dzieci i młodzieży
  - (b) 180 osób niepełnosprawnych
  - (c) 470 dorosłych
3. Ważne wydarzenia w ośrodku w 2015 roku:
  - (a) Zorganizowano 5 turnusów rehabilitacyjnych (1 dla dzieci z dziecięcym porażeniem mózgowym, 4 dla seniorów).
  - (b) Zorganizowano 4 turnusy kolonijne dla dzieci, w tym jeden dla niepełnosprawnych dzieci (AmaDeum) i jeden Siostr Miłosierdzia.

B OŚRODEK KOLONIJNY W ŁASKU KOLUMNIE

1. W 2015 roku w ośrodku wykonano następujące prace remontowo – adaptacyjne:
  - (a) Wykonano niezbędne naprawy konserwacyjne wyposażenia w pomieszczeniach ośrodka i zabezpieczono przed zniszczeniem.
2. Ośrodek przekazano nowemu administratorowi.

IX ZESPÓŁ DOMOWEJ OPIEKI HOSPICYJNEJ

Głównym zadaniem Hospicjum jest udzielanie pomocy medycznej, psychologicznej, socjalnej i duchowej osobom znajdującym się w zaawansowanym okresie nieuleczalnych chorób (głównie nowotworowych) oraz ich rodzinom.

1. ~~Status i historia~~ Zespół Domowej Opieki Hospicyjnej (w skrócie ZDOH Caritas) działa w strukturze Caritas Archidiecezji Łódzkiej od 11 lutego 1995 roku, powołany przez ówczesnego dyrektora Caritas A.L. ks. Ireneusza Kuleszę. Zarejestrowany pod nazwą Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Archidiecezji Łódzkiej (NZOZ Caritas) jest przedsiębiorstwem podmiotu leczniczego wpisanym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Łódzkiego pod numerem 00000004462. Działalność NZOZ Caritas polega na udzielaniu pomocy przede wszystkim medycznej, ale także psychologicznej, socjalnej i duchowej osobom znajdującym się w zaawansowanym okresie nieuleczalnych chorób (głównie nowotworowych) oraz ich rodzinom. Od 1 marca 2000 roku usługi medyczne dla pacjentów m. Łodzi świadczone są w formach: hospicjum domowe oraz poradnia medycyny paliatywnej w oparciu o umowy podpisywane z Narodowym Funduszem Zdrowia. NZOZ Caritas prowadzi także działalność szkoleniową i formacyjną. Siedziba NZOZ Caritas mieści się w Łodzi, przy ul. Zgierskiej 121, tam też udzielane są porady ambulatoryjne.
2. Źródła i wielkość finansowania - Głównym źródłem finansowania NZOZ-Caritas są wpływy z realizacji umów zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia na udzielanie świadczeń zdrowotnych osobom ubezpieczonym, w 2015 r, obejmowały one 88 % wszystkich przychodów.

Przychody z tytułu realizacji umowy z NFZ za lata 2012 –2015

Lp.	Rok	Przychód	Dynamika
1	2012	718.292,00 zł	-----
2	2013	739.548,00 zł	+ 3,0 %
3	2014	686.676,20 zł	- 7,1 %
4	2015	745.161,80 zł	+ 8,5 %

3. Środki na działalność NZOZ-Caritas czerpał również z:
  - (a) darowizn pieniężnych przekazywanych głównie przez osoby fizyczne poprzez wpłaty na rachunek bankowy, do kasy oraz pozyskiwanych w trakcie kwest organizowanych w parafiach. Wielkość wpływów z tego źródła w 2015 roku wyniosła 42.225,23 zł (5% przychodów),
  - (b) dotacji z Kurii Archidiecezji Łódzkiej przeznaczonych na wynagrodzenia pracowników. Wpływy z tego tytułu wyniosły w 2015 r. – 54.822,84 zł (6,5% przychodów),
  - (c) odsetek od bieżącego rachunku bankowego. Wyniosły one w 2015 roku 2.304,50 zł (0,3 % całości przychodów),
  - (d) innych przychodów w wysokości 5.142,00 zł (0,6% przychodów).
  - (e) Należy również wspomnieć o bardzo ważnym wsparciu rzeczowym, jakie otrzymuje hospicjum w postaci materiałów, sprzętu medycznego oraz innego zakupywanego ze środków finansowych pozyskiwanych przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej z 1% podatku.
  - (f) Łącznie wszystkie przychody NZOZ-Caritas za 2015 rok wyniosły 849.656,37 zł
4. ~~Kadra zarządzająca~~
  - (a) ~~ks. Andrzej Partyka – Dyrektor Caritas Archidiecezji Łódzkiej – osoba reprezentująca NZOZ Caritas;~~
  - (b) ~~lek. med. Iwona Sitarska – Kierownik NZOZ – Caritas, lekarz;~~
  - (c) ~~mgr Leszek Jerzewski – Kierownik administracyjny NZOZ – Caritas, księgowy;~~
  - (d) ~~o. Piotr Soból CP – kapelan hospicjum.~~
5. Personel - NZOZ-Caritas zatrudniał w ciągu 2015 r. łącznie 23 osoby. Pracowników etatowych było 12 (w tym 10 w pełnym wymiarze godzin), zatrudnionych na umowę zlecenie – 8 osób (w tym 5 przez cały rok i 3 jednorazowo na krótki okres) oraz 3 osoby na kontraktach Stały skład zespołu w 2015 r. to: 5 lekarzy (Łukasz Graczyk, Iwona Sitarska, Anna Topczewska, Anna Walczak-Grzelak, Marek Zych), 6 pielęgniarek (Agnieszka Kaźmierczak, Elżbieta Krysiak, Wanda Miśkiewicz, Katarzyna Supierz, Wioletta Wójciak, Bożena Zientek), 2 fizjoterapeutów (Dariusz Jędrzejczyk, Łukasz Woźniak), psycholog (Anna Bobowicz), pracownik socjalny (Iwona Jordańska-Moszyńska), kapelan (o. Piotr Soból), 4 pracowników biurowo-administracyjnych (Leszek Jerzewski, Alina Orlikowska, Teresa Wawrzonowska, Agata Wyszynska), pracownik gospodarczy (Andrzej Pachura). Jedna z pracownic biurowych przebywała cały rok na urlopie rodzicielskim, dwie pielęgniarki na długotrwałych zwolnieniach lekarskich. Ruchów kadrowych nie było.
6. Charakterystyka udzielanej pomocy:
  - (a) Chorzy mieli dostęp do fachowej pomocy ze strony zespołu medycznego realizowanej poprzez wizyty domowe planowe i interwencyjne przez 7 dni w tygodniu oraz stały kontakt telefoniczny z zespołem (24 godziny na dobę).
  - (b) Każdy pacjent miał zapewnioną minimum 1 wizytę lekarską na dwa tygodnie i 2 pielęgniarskie w tygodniu. Niejednokrotnie częstotliwość wizyt była większa ze względu na potrzeby pacjentów. W

- zależności od potrzeb chorych, konsultacji i porad udzielali im również psycholog, pracownik socjalny, fizjoterapeuta, kapelan.
- (c) Chorzy mogli również bezpłatnie korzystać ze specjalistycznego sprzętu wypożyczanego im do domu (łóżka, koncentratory tlenu, materace przeciwoleżynowe, inhalatory, sprzęt toaletowy, wózki inwalidzkie, balkoniki itp.).
  - (d) W razie konieczności pacjenci mieli zapewnione, bez dodatkowych opłat, specjalistyczne badania diagnostyczne oraz transport sanitarny.
  - (e) Rodziny pacjentów są dodatkowo wspierane w opiece nad bliskimi przez przeszkolonych wolontariuszy.
  - (f) Opieka nie kończyła się z chwilą śmierci pacjenta, ale rozciągała również na okres żałoby. Grupę wsparcia dla osób w żałobie prowadzi psycholog hospicjum, przy współudziale specjalnie przeszkolonej grupy wolontariuszy (ludzi, którzy uporali się z własną żałobą i chcą pomagać innym). Osoby osierocone korzystają także nadal z pomocy pracownika socjalnego hospicjum, kapelana, prowadzone są dla nich działania formacyjne, szkoleniowe i integracyjne.
7. Zakres udzielonej pomocy w 2015 r.
- (a) W 2015 roku NZOZ-Caritas udzielił pomocy łącznie 254 chorym. Pod opieką hospicjum domowego znajdowało się łącznie w roku 202 chorych, zaś z porad w ramach Poradni Medycyny Paliatywnej skorzystało 92 chorych. W jednym czasie pod opieką hospicjum domowego znajdowało się średnio ponad 43 pacjentów, co dało łącznie w ciągu roku 15827 osobodni opieki.
  - (b) W ciągu całego roku wszyscy członkowie zespołu medycznego odbyli 7439 wizyt w domach chorych, w tym 1449 wizyt lekarskich, 4898 pielęgniarskich, 869 wizyt fizjoterapeuty, 91 wizyt psychologa i 132 wizyt pracownika socjalnego. Poza tym część pacjentów skorzystała (nierzadko w dużym wymiarze) z pomocy wolontariuszy i kapelana, którzy również odwiedzali swoich podopiecznych – ale ze względu na brak ewidencji, liczba tych wizyt nie jest znana.
  - (c) Przez cały rok udzielono 663 porad (lekarskich, pielęgniarskich, psychologicznych, fizjoterapeutycznych i socjalnych) w ramach Poradni Medycyny Paliatywnej, zarówno w gabinecie jak i w domu (w tym 328 lekarskich, które jako jedyne są finansowane przez NFZ).
  - (d) Przez cały rok działała grupa wsparcia dla osób w żałobie prowadzona przez psychologa hospicjum – mgr Annę Bobowicz oraz przeszkolone wolontariuszki, wspierana dodatkowo przez kapelana o. Piotra Sobola. Spotkania grupy odbywały się w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca w Biurze Wolontariatu na ul. Piotrkowskiej 85. Co dwa miesiące, po mszach św. w intencji zmarłych-podopiecznych hospicjum, odbywały się dodatkowe spotkania wolontariuszy i personelu hospicjum z rodzinami zmarłych, mające na celu zachęcenie do korzystania z pomocy w okresie żałoby. Osieroceni mogli również uczestniczyć w mniej formalnych spotkaniach Klubu Osieroconych, brać udział w spotkaniach okolicznościowych z okazji świąt, poprzedzonych zazwyczaj Mszą Świętą, wyjeżdżać na skupienia hospicyjne, pielgrzymki i rajdy. Część osieroconych wzięła również udział w warsztatach psychologicznych prowadzonych przez dr Marię Rogiewicz, zorganizowanych przez hospicjum w ośrodku w Porszewicach w dniach 26-27.09.2015 r.
8. Wolontariat - Ważną rolę w opiece nad chorymi i działalności hospicjum pełnią wolontariusze. Struktura wolontariatu NZOZ-Caritas składa się z trzech grup wolontariuszy:
- (a) medycznych, czyli sprawujących domową opiekę nad chorymi;
  - (b) wspomagających, czyli wspierających rodziny pacjentów oraz inne działania hospicjum, np. pomoc osieroconym, pomoc w biurze;
  - (c) akcyjnych, czyli biorących udział jedynie w akcjach, takich jak kwesty, koncerty, festyny itp. W tej formie pomocy uczestniczą zazwyczaj również pozostali wolontariusze (medyczni i wspomagający). W 2015 roku w NZOZ-Caritas posługiwało 54 wolontariuszy. Spośród wolontariuszy stale współpracujących w 2015 roku - 23 to opiekunowie chorych w domach (wolontariusze medyczni), a 21 to wolontariusze wspomagający.
  - (d) Wolontariusze hospicyjni przygotowani są do posługi wolontaryjnej w czasie kursu organizowanego rokrocznie od 1995 r. W 2015 r. ze względu na trudności organizacyjne (rezygnacja ze współpracy pani koordynator wolontariatu) kurs nie odbył się.
  - (e) Wszyscy wolontariusze spotykają się w każdy pierwszy czwartek miesiąca na spotkaniu roboczym całego zespołu (personel + wolontariusze), na którym omawiane są bieżące zadania i problemy posługi oraz w trzeci czwartek na spotkaniu szkoleniowym.
9. Formacja - Formacja duchowa personelu i wolontariuszy jest ważnym aspektem działalności hospicjum i jest realizowana permanentnie od początku jego istnienia. NZOZ-Caritas przeprowadził w 2015 następujące działania formacyjne:
- (a) 15.01.2015r. spotkanie opłatkowe dla personelu, wolontariuszy, rodzin osieroconych i sympatyków hospicjum połączone z występem męskiego chóru „Dysonans” działającego przy parafii w Kalonce;

- (b) Z okazji Światowego Dnia Chorego w lutym 2015 r. kapelan hospicjum oraz księża dyrektorzy odwiedzili w domach część podopiecznych hospicjum;
  - (c) Trzy wyjazdowe, dwudniowe dni skupienia w ośrodku Caritas w Drzewocinach k/Dłutowa oraz w Ognisku Miłości w Olszy k/Rogowa. Skupienia prowadzili kapłani: o. Albert Dorociak OH, Ks. Kazimierz Skwierawski i Ks. dr Sławomir Sosnowski. W skupieniach brali udział wolontariusze i pracownicy NZOZ-Caritas, kandydaci na wolontariuszy oraz osoby osierocone;
  - (d) 01.04.2015 – spotkanie paschalne dla osieroconych przed Świętem Zmartwychwstania Pańskiego poprzedzone Mszą Świętą;
  - (e) 27.06.2015 - pielgrzymka pieszo-autobusowa do Skoszew Starych i Kalonki w XV rocznicę zawierzenia hospicjum Niepokalanemu Sercu Maryi;
  - (f) 28.10.2015 r. - spotkanie okolicznościowe dla rodzin osieroconych z okazji dnia Wszystkich Świętych z mszą świętą z udziałem kleryków z WSD w Łodzi;
  - (g) 10 spotkań roboczych całego zespołu (personel + wolontariusze) w pierwsze czwartki, poprzedzała zawsze adoracja Najświętszego Sakramentu w kaplicy Caritas;
  - (h) Każdy poniedziałek - spotkania utworzonej przez wolontariuszy hospicjum grupy modlitewnej, w tym raz w miesiącu spotkania biblijne prowadzone przez kapelana o. Piotra Sobola CP;
  - (i) 8 Mszy Świętych w intencji chorych i posługujących oraz 6 dla osób w żałobie w intencji zmarłych-podopiecznych hospicjum, odprawionych w kaplicy Caritas na ul. Gdańskiej 111, a także 6 Mszy odprawionych w trakcie skupień za posługujących oraz za zmarłych wolontariuszy i współpracowników hospicjum. Msze Święte odprawiał w większości kapelan hospicjum o. Piotr Soból CP oraz kapłani prowadzący skupienia. Z okazji 25-lecia hospicjum od lutego do grudnia przed spotkaniami szkoleniowymi odmawiano nowennę do Matki Bożej Rozwiązującej Węzły;
  - (j) 14 listopada 2015 r., dziesiąta coroczna Koncelebrowana Msza Święta w intencji wszystkich łodzian przeżywających żałobę i ich bliskich zmarłych, odprawiona w łódzkiej Bazylice Archikatedralnej pod przewodnictwem Ks. Biskupa Marka Marczaka, po Mszy konferencję dla osieroconych zatytułowaną „Pismo Święte – księga życia, czy śmierci ...” wygłosił Ks. Paweł Bogusz.
10. Szkolenia - Działalność szkoleniową hospicjum prowadzi od początku swojego istnienia. Są to działania nakierowane na podnoszenie kwalifikacji i wiedzy zarówno swoich członków (personelu i wolontariuszy), jak i osób spoza hospicjum zainteresowanych tą tematyką. W 2015 roku NZOZ-Caritas zorganizował następujące działania szkoleniowe:
- (a) 8 otwartych spotkań szkoleniowych, tzw. „III-czwartków” dla personelu medycznego i wolontariuszy poruszających wybrane zagadnienia problematyki hospicyjnej, prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin, członków personelu Caritas, Wstęp na wykłady był wolny. Tematy:
    - 1) 19.02. – „Podstawy bandażowania i zasady kompresjoterapii” – mgr Dariusz Jędrzejczyk, mgr Łukasz Woźniak;
    - 2) 12.03. – „Misterium śmierci, czyli jak czuć przy umierającym i pomóc rodzinie po jego zgonie” – lek. Iwona Sitarska;
    - 3) 16.04. – „System opieki nad osieroconymi” – mgr Anna Bobowicz;
    - 4) 21.05. – „Czy stomii trzeba się bać? Pomoc chorym z różnymi rodzajami stomii” – piel. Agnieszka Kaźmierczak, piel. Wioletta Wójciak;
    - 5) 18.06. – „Co to jest i po co jest sedacja paliatywna?” – lek. Iwona Sitarska;
    - 6) 17.09. – „Możliwości pomocy ciężko chorym i ich rodzinom w systemie opieki społecznej” – mgr Iwona Jordańska-Moszyńska;
    - 7) 15.10. – „Pielęgnacja chorego w łóżku. Powtórka i nowości” – piel. Agnieszka Kaźmierczak;
    - 8) 19.11. – „Ars Moriendi – śmierć szczęśliwa” – o. Piotr Soból.
  - (b) 26-27.09.2015 – wyjazdowe warsztaty w Porszewicach nt. żałoby przeznaczone dla wolontariuszy i rodzin osieroconych, poprowadzone przez dr Marię Rogiewicz
  - (c) Personel i wolontariusze brali również udział przez cały rok w wielu spotkaniach szkoleniowych i formacyjnych (konferencje, sympozja, kursy) organizowanych przez inne hospicja i inne instytucje związane z opieką paliatywną i medyczną.
11. Inne działania -Wolontariusze hospicjum zorganizowali i przeprowadzili kwesty na rzecz hospicjum w:
- (a) parafii pw. Św. Jana Ewangelisty w Łodzi;
  - (b) kościele katedralnym p.w. św. Stanisława Kostki w Łodzi;
  - (c) parafii pw. Św. Wojciecha w Łodzi;
  - (d) parafii pw. Trójcy Przenajświętszej w Łodzi.
  - (e) Łącznie zebrano 13.944,40 zł, które przeznaczono na bieżącą działalność statutową.

Głównym celem Zakładu jest promowanie ekonomii społecznej poprzez profesjonalną i kreatywną pracę na łódzkim rynku poligraficznym i uczestnictwo w projektach związanych z przedsiębiorczością społeczną, co pozwala nam prowadzić rzetelnie i efektywnie aktywizację zawodową, społeczną i rehabilitację leczniczą niepełnosprawnych pracowników Zakładu.

1. Rehabilitacja zawodowa - Rehabilitacja zawodowa to kompleksowe działanie, którego celem jest przygotowanie osoby niepełnosprawnej do pracy zgodnie z psychofizycznymi możliwościami oraz kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi lub preorientacja zawodowa w przypadku kiedy posiadane kwalifikacje nie mogą być wykorzystane. Zintegrowane i ukierunkowywane działanie zwiększa szansę osoby niepełnosprawnej na podjęcie zatrudnienia poza Zakładem Aktywności Zawodowej. W danym okresie sprawozdawczym realizowane były następujące formy wsparcia:
  - (a) doradcze spotkania indywidualne,
  - (b) doradcze spotkania grupowe,
  - (c) szkolenia zawodowe,
  - (d) codzienna obserwacja i wsparcie doradcze udzielane podczas pracy wykonywanej w Zakładzie nie obejmujące spotkań grupowych i indywidualnych.
2. Doradcze spotkania indywidualne
  - (a) Z każdym z pracowników prowadzono indywidualne poradnictwo zawodowe, które miało na celu: określenie predyspozycji zawodowych, określenie możliwości zawodowych, zdefiniowanie ograniczeń, określenie potrzeb szkoleniowych, organizację wykonywanej pracy, samoocenę, rozszerzenie samowiedzy szczególnie w zakresie znajomości własnych zasobów, potrzeb, wartości, możliwości podnoszenia kwalifikacji, motywowanie do pracy i podjęcie działań samorozwojowych, radzenie sobie z niepokojem w miejscu pracy, adaptację w miejscu pracy, motywowanie do samodzielności, motywowanie i wspieranie w procesie nauki.
  - (b) W celu osiągnięcia jak najlepszych efektów doradczych w trakcie spotkań indywidualnych prowadzono również rozmowy odnoszące się do sytuacji życiowej i rodzinnej. W efekcie podjętych działań opracowano terminarz szkoleń pracowników, zaktualizowano i sporządzono Indywidualne Plany Rehabilitacji Społeczno – Zawodowej.
3. Doradcze spotkania grupowe
  - (a) W 2015 roku świadomość zawodowa podczas grupowych spotkań pobudzana była poprzez poruszanie następujących zagadnień: punktualność i obowiązkowość jako wartość i postawa pracownika, dokładność wykonywanych zadań, otoczenie fizyczne miejsca pracy, rozmowa rekrutacyjna - przygotowanie się do rozmowy i jej przebieg, tworzenie dokumentów aplikacyjnych, cel i jego realizacja, tworzenie i osiąganie celów zawodowych i życiowych, myślenie twórcze, metody poszukiwania pracy, struktura władz lokalnych i zakres ich działań, wyboru zawodu i określenia predyspozycji zawodowych, kompetencje i umiejętności zawodowe, odpowiedzialność zawodowa, motywacji i satysfakcji z pracy, zarządzania czasem pracy, charakterystyki lokalnego rynku pracy, pisanie podań, poszukiwanie informacji o pracodawcy, umiejętności planowania
  - (b) Spotkania miały formę warsztatową a praca miała charakter: ćwiczeń indywidualnych, grup zadaniowych, mini wykładów, dyskusji kierowanej.
4. Szkolenia zawodowe
  - (a) W 2015 roku tematyka szkoleń zawodowych była dostosowana do Indywidualnych Planów Rehabilitacji Społeczno - Zawodowej.
  - (b) Zrealizowano następujące szkolenia: „Obsługa klienta”, „Kasy fiskalne”, „Excel zaawansowany”, „Corel zaawansowany”, „Adobe Photoshop”, „Pracownik administracyjno- biurowy”, „E-marketing”, „Corel podstawy”, „Pozyskiwanie klienta”, „Excel podstawy”, „Word + komputer”, „Word”, kurs języka angielskiego.
  - (c) Łącznie zorganizowano 13 szkoleń zewnętrznych, w których wzięło udział 27 osób. Oprócz szkoleń zawodowych 6 pracowników Zakładu kontynuowało naukę: 1 osoba w LO dla dorosłych, 3 osoby na studiach wyższych, 2 osoby w szkole policealnej.

5. Codzienna obserwacja i wsparcie doradcze udzielane podczas pracy wykonywanej w Zakładzie nie obejmujące spotkań grupowych i indywidualnych
  - (a) W ramach swej codziennej pracy wykonywanej w Zakładzie pracownicy byli poddawani treningowi zachowań. Miał on na celu usamodzielnienie i ukierunkowanie zawodowe pracowników niepełnosprawnych. Ich aktywność pobudzana była w ramach realizowania codziennych zadań i zleceń wykonywanych w zakładzie. Zadania te były przydzielane zgodnie z predyspozycjami oraz zdolnościami manualnymi i plastycznymi. W doborze zadań uwzględniano także poziom i rodzaj wiedzy zdobytej w trakcie szkoleń zawodowych. Zdolności i predyspozycje rozpoznawano poprzez codzienną obserwację pracowników.
  - (b) W trakcie wykonywania prac w Zakładzie Aktywności Zawodowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej pracownicy niepełnosprawni nabywali umiejętności zawodowe w zakresie następujących stanowisk: grafika, pracownika biurowego, handlowca, e-marketingowca, fotografa, projektanta rękodzieła artystycznego, szwaczki.
6. Pracownicy wykonywali również zadania związane:
  - (a) z realizacją zleceń poligraficznych i biurowych,
  - (b) rękodziełem artystycznym,
  - (c) obróbką filcu,
7. Ponadto kształtowano odpowiednią postawę pracowników w miejscu pracy i wymagano, aby postawa ta była odpowiednio zachowana. W tym zakresie zwracano uwagę pracownika na konieczność:
  - (a) punktualnego przystępowania do pracy,
  - (b) zachowania odpowiedniego czasu przerwy,
  - (c) dbania o czystość stanowiska pracy,
  - (d) higieny osobistej,
  - (e) terminowego wykonywania zadań,
  - (f) utrzymania jakości wykonanej pracy,
  - (g) zgłaszania zaistniałych problemów ze sprzętem i materiałami do pracy,
  - (h) utrzymywania dobrej atmosfery i współpracy w grupie,
  - (i) samodzielności w wykonywaniu zadań,
  - (j) wykazywania inicjatywy własnej,
  - (k) niesienia pomocy współpracownikom, którzy gorzej radzą sobie z zadaniami.
8. Rehabilitacja społeczna - Rehabilitacja społeczna realizowana w Zakładzie Aktywności Zawodowej była ściśle powiązana z rehabilitacją zawodową niepełnosprawnych pracowników zakładu. Celem rehabilitacji społecznej było wyposażenie pracowników Zakładu w wiedzę i kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy. Rehabilitacja społeczna w szczególności obejmowała :
  - (a) zmianę postaw osób niepełnosprawnych oraz ich pozycji w bliższym i dalszym otoczeniu społecznym,
  - (b) przenoszenie nowo nabytych umiejętności społecznych na sytuacje codzienne, w tym trening umiejętności społecznych w pracy,
  - (c) zwiększanie autoakceptacji,
  - (d) poprawa zdolności do przezwycięzania kryzysów,
  - (e) zapoznanie uczestników z akceptowanymi społecznie sposobami radzenia sobie z napięciem emocjonalnym i lękiem,
  - (f) zwiększenie poczucia wewnętrznej kontroli i umiejętności podejmowania decyzji zgodnych z autonomiczną hierarchią wartości oraz przyjmowania odpowiedzialności za nie,
  - (g) zachęcanie do formułowania własnych potrzeb i celów, określania środków ich realizacji i przyjmowania odpowiedzialności za podejmowane samodzielne decyzje,
  - (h) rozwijanie wyobraźni i umiejętności wyrażania siebie,
  - (i) poprawę kompetencji społecznych uczestników, zarówno w odniesieniu do umiejętności komunikowania się jak i współpracy w grupie.
9. Zadania rehabilitacji społecznej były realizowane poprzez:
  - (a) rozmowy indywidualne w trakcie których pobudzano zaradność osobistą i aktywność własną, a także wzmocniano zachowania i umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w roli pracownika,
  - (b) nawiązanie współpracy z członkami rodzin pracowników niepełnosprawnych w celu zoptymalizowania procesu adaptacji w środowisku pracy i zwiększenia samodzielności życiowej,
  - (c) spotkania grupowe, w trakcie których w formie warsztatowej omawiano tematy: autoprezentacji, komunikacji w grupie, pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów, reagowania na sytuacje stresujące, kreatywności, ról społecznych i osobistych, autoakceptacji i akceptacja innych, organizacji czasu
  - (d) udział w Warszawskim Kiermaszu Świątecznym Ekonomii Społecznej,
  - (e) udział w targach pracy,

- (f) udział w Targach Rehabilitacji, podczas których pracownicy promowali Zakład i nawiązywali kontakty z instytucjami pomocnymi w ich rozwoju oraz rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej,
  - (g) prowadzenie funpage na Facebooku w celu promocji zakładu;
  - (h) udział przedstawicieli pracowników niepełnosprawnych w Komisjach Zakładowego Funduszu Aktywności Zawodowej i Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
  - (i) udział w prowadzonej działalności gospodarczej Zakładu, ucząc się tym samym samodzielnego wypełniania ról i zadań społeczno - zawodowych,
  - (j) aktywny udział w akcjach organizowanych przez Caritas – kolportaż gazety „Bez reszty”,
  - (k) obsługę klientów Zakładu w zakresie usług ksero i bindowania, oraz obsługi sekretariatu,
  - (l) organizację spotkań świątecznych - Boże Narodzenie i Wielkanoc,
  - (m) obserwację osób niepełnosprawnych w środowisku pracy celem uzyskania informacji na temat ich sprawności psychofizycznej, indywidualnej wydolności, wytrwałości, nabywania nowych umiejętności, zdolności koncentracji, kreatywności, inicjatywy własnej, zdolności komunikowania się w grupie, współpracy w innymi pracownikami
  - (n) motywowanie pracowników do większej samodzielności i zaradności w obrębie czynności samoobsługowych oraz w zorganizowaniu i porządkowaniu własnego stanowiska pracy,
  - (o) przeprowadzenie w ciągu roku ocen okresowych pracowników.
10. W efekcie prowadzonych działań pracownicy niepełnosprawni w widoczny sposób poprawili swoje umiejętności społeczne, a także zdecydowanie wzrosło ich zaangażowanie w pracę Zakładu. Najważniejszym efektem jest wzrost zadowolenia ze swej sytuacji życiowej potwierdzone w rozmowach indywidualnych.
11. Rehabilitacja lecznicza - Rehabilitacja lecznicza osób niepełnosprawnych polega na działaniach, których zadaniem jest przywrócenie i utrzymanie pełnej (o ile jest to osiągalne w danym schorzeniu), lub możliwie wysokiej sprawności fizycznej, przy aktywnym udziale tych osób, w celu osiągnięcia najwyższego poziomu niezależności funkcjonalnej, poprawy jakości życia i integracji społecznej.
12. Plan rehabilitacji leczniczej w Zakładzie Aktywności Zawodowej Caritas Archidiecezji Łódzkiej na rok 2015 zakładał następujące cele:
- (a) osiągnięcie i utrzymanie możliwie najwyższego poziomu sprawności fizycznej,
  - (b) osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu samoobsługi (lokomocja oraz czynności manualne),
  - (c) profilaktykę zmian wynikających z obniżonej aktywności ruchowej (profilaktyka powstawania przykurczy stawowych, zaników mięśni).
13. Powyższe cele były realizowane poprzez czynne uczestnictwo niepełnosprawnych pracowników zakładu w zajęciach z zakresu rehabilitacji leczniczej. Wszystkie zajęcia odbywały się w godzinach pracy (nie wliczane do czasu pracy), według ustalonego harmonogramu. Harmonogram zajęć uwzględniał czas przeznaczony na rehabilitację leczniczą według Indywidualnych Planów Usprawniania oraz był on dostosowany do aktualnych zamówień i zobowiązań Zakładu.
14. Miejscem prowadzenia zajęć była sala rehabilitacyjna, znajdująca się na terenie zakładu pracy, która wyposażona była w:
- (a) UGUL z pełnym osprzętem
  - (b) ATLAS do ćwiczeń oporowych
  - (c) Tor do nauki chodzenia
  - (d) Kolumna przyścienna z zestawem ciężarkowo – bloczkowym
  - (e) Tablice do ćwiczeń manualnych
  - (f) Rotory do ćwiczeń kończyn górnych i dolnych
  - (g) Urządzenie do ćwiczeń stawu skokowego
  - (h) Treżery równowagi
  - (i) Bieżnia elektryczna
  - (j) Drabinki i materace
  - (k) Parapodium
  - (l) Lampa Sollux
  - (m) Rotor elektryczny do kończyn górnych i dolnych AlterEko
  - (n) Crosstrainer Kettler Skylon 3
  - (o) Lustro posturograficzne
  - (p) Fotel masujący MILAN
  - (q) Rower stacjonarny Kettler Golf P
  - (r) Aparat do pomiaru ciśnienia Beurer (automatyczny, naramienny)
15. W roku 2015 sala rehabilitacyjna została wyposażona o nowy sprzęt rehabilitacyjny: aparat do terapii ultradźwiękami BTL-4710 Smart.
16. Rehabilitacja lecznicza przebiegała w oparciu o:

- (a) badanie wstępne w przypadku osób nowo zatrudnionych w zakładzie na podstawie którego powstawał Indywidualny Plan Usprawniania,
  - (b) indywidualny plan usprawniania dostosowany do nadrzędnych problemów ograniczonej sprawności funkcjonalnej, aktualnych potrzeb i stanu ogólnego osobno dla każdego z pracowników.
17. Badanie wstępne odbywało się po podpisaniu przez pracownika umowy o pracę i dostarczeniu zaświadczenia od lekarza o braku przeciwwskazań do rehabilitacji leczniczej na terenie zakładu pracy.
18. Zabiegi wykonywano poprzez dobór odpowiednich metod i technik terapeutycznych. W zakresie kinezyterapii (*kinesis* – z grec. ruch) stosowano zabiegi o działaniu miejscowym oraz ogólnym;
19. Do najczęściej stosowanych zbiegów o charakterze miejscowym należą: ćw. Bierne, ćw. czynno- bierne, ćw. Samowspomagane, ćw. czynne w odciążeniu, ćw. czynne wolne, ćw. czynne oporowe, ćw. prowadzone,
- (a) inne formy działań: mobilizacje stawowe, kinesiotaping, relaksacja poizometryczna, ćwiczenia oddechowe.
20. W zakresie kinezyterapii o działaniu ogólnym wykorzystywano:
- (a) ćwiczenia ogólnousprawniające na materacu;
  - (b) trening na rowerze stacjonarnym,
  - (c) trening na bieżni ruchomej;
  - (d) trening na crosstrainerze,
  - (e) ćwiczenia z użyciem rotora elektrycznego szczególności dla osób poruszających się na wózku,
  - (f) ćwiczenia w torze do nauki chodu,
  - (g) ćwiczenia zmiany pozycji z nauką przesiadania z wózka na leżankę,
  - (h) pionizację z wykorzystaniem parapodium.
21. Zajęcia odbywały się zgodnie z tygodniowym planem pracy zakładu 4 razy w tygodniu. Czas przeznaczony na rehabilitację leczniczą był dostosowany do indywidualnych potrzeb zgodnie z indywidualnym planem usprawniania i wynosił 30 - 40min/os/dzień.
22. W przypadku niepełnosprawnych pracowników ZAZ postępy i wyniki usprawniania leczniczego są trudne do oceny, gdyż są to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności a ich stan z uwagi na patologiczne zmiany morfologiczne często nieodwracalny. Nie mniej jednak w gronie pracowników systematycznie uczestniczących w zajęciach z zakresu rehabilitacji medycznej obserwowano lepszą adaptację do wzrostu obciążenia wysiłkiem (dłuższy czas wykonywania wysiłku - wzrost wytrzymałości, oraz wzrost siły zwłaszcza w grupie ćwiczących na urządzeniu do ćwiczeń oporowych Atlas). Jako efekt rehabilitacji leczniczej można również przypisać zgłaszaną przez pracowników większą sprawność pokonywania przeszkód (np. krawężników u „wózkowiczów” czy schodów).
23. Okresowej ocenie rehabilitacji leczniczej poddawano:
- (a) frekwencję na zajęciach,
  - (b) motywację do aktywnego uczestnictwa w zajęciach.
24. Frekwencja na zajęciach z zakresu rehabilitacji leczniczej była mocno zróżnicowana. Na frekwencję miały wpływ: przedłużające się zwolnienia lekarskie, urlopy wypoczynkowe, szkolenia pracowników organizowane poza zakładem, turnusy rehabilitacyjne a w pojedynczych przypadkach zobowiązania zakładu (realizacja zleceń handlowych).
25. Ocena motywacji pracowników dokonywana była w oparciu o ich uczestnictwo i zaangażowanie w wykonywaniu ustalonych zabiegów. Ocena ta jest subiektywną oceną pracującego w zakładzie fizjoterapeuty mającą za zadanie motywację do podejmowania większego wysiłku w pracy nad samym sobą.

XI OŚRODKI AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ DLA BEZROBOTNYCH

Głównym celem Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Caritas Archidiecezji Łódzkiej jest pomoc osobom bezrobotnym, nieaktywnym zawodowo, niepełnosprawnym w zaistnieniu na rynku pracy, poprzez określenie ich predyspozycji zawodowych, celów, stopnia motywacji oraz możliwości doskonalenia się.

1. Cel ten jest realizowany poprzez:
  - (a) prowadzenie doradztwa zawodowego indywidualnego jak i grupowego mającego na celu wspieranie osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych w wyborze zawodu, a także przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych poprzez pomoc w napisaniu dokumentów aplikacyjnych i przeprowadzenie wstępnych rozmów kwalifikacyjnych;
  - (b) prowadzenie działań o charakterze psychologicznym: poradnictwo indywidualne i grupowe mające na celu podniesienie samooceny i motywacji niezbędnej w procesie poszukiwania zatrudnienia;
  - (c) pośrednictwo pracy: nawiązywanie współpracy z pracodawcami poszukującymi pracowników, wyszukiwanie ofert pracy w Internecie;
  - (d) szkolenia zawodowe dostosowane do aktualnych potrzeb lokalnego rynku pracy.
2. Informacje ogólne o Ośrodku
  - (a) Od stycznia do czerwca Ośrodek czynny był codziennie w godzinach 8:00-20:00, natomiast od lipca do grudnia w godzinach 8:00-16:00.
  - (b) Od początku funkcjonowania Ośrodka łącznie zarejestrowaliśmy 3662 osoby.
  - (c) Zarejestrowaliśmy 60 osób i tyle samo skorzystało z poradnictwa zawodowego (mała liczba osób zarejestrowanych wynikała z kończących się projektów, w których to rekrutacja przypadła na lata 2013-2014).
  - (d) 10 pracodawców objęliśmy wsparciem w zakresie doradztwa personalnego;
  - (e) 22 osoby podjęły zatrudnienie w tym 11 na podstawie stosunku pracy (m.in. na stanowiskach: sprzedawców sklepowych, pomocy kuchennych, kierowców samochodów osobowych i dostawczych, magazynierów, pracowników biurowych i call center, a także ochrony mienia i osób)
  - (f) Od stycznia do czerwca w Ośrodku w ramach umów o pracę zatrudnionych było 6 pracowników merytorycznych: 3 doradców zawodowych i 3 psychologów, natomiast od lipca do grudnia w związku z zakończonymi projektami, 1 doradca zawodowy.
3. Projekty realizowane przez Ośrodek:
4. „Akademia życia 3” (źródło finansowania: Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego).
  - (a) Projekt realizowany był od maja 2013 roku do maja 2015 roku.
  - (b) Głównym celem projektu było podniesienie kwalifikacji i kompetencji niezbędnych na rynku pracy wśród 90 osób w wieku 18-30 lat.
  - (c) Z uwagi na dużą rozpiętość wiekową naszej grupy docelowej został on podzielony na trzy edycje: w I rekrutowaliśmy osoby w wieku 18-22, w II 23-27, w III 28-30 lat.
  - (d) Zaproponowane w projekcie działania były odpowiedzią na potrzeby rynku pracy i dlatego w tym projekcie uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w następujących ścieżkach zawodowych:
    - 1) operator koparkoładowarki; kurs komputerowy (40 godzin), operator koparkoładowarki (176 godzin);
    - 2) operator call center; kurs komputerowy (40 godzin), skuteczny operator call center (44 godziny);
    - 3) pomocnik kucharski z elementami kelnerstwa; kurs komputerowy (40 godzin), pomoc kucharza (60 godzin), HACCP (24 godziny), elementy kelnerstwa (30 godzin).
    - 4) zindywidualizowana skierowana do osób, których predyspozycje zawodowe nie wpisywały się w wyżej wymienione ścieżki (dopasowaliśmy 2 dodatkowe: administrator stron www, sprzedawca)
  - (e) Po zakończeniu szkoleń zawodowych uczestnicy mieli obowiązek odbycia 4- miesięcznych płatnych staży zawodowych;
  - (f) Przez cały czas trwania projektu uczestnicy mieli możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego, wsparcia psychologa, a także innych specjalistów między innymi: radcy prawnego, kuratora, wizażystki.
  - (g) Z myślą o osobach współzależniowanych, dotkniętych przemocą i dorosłych dzieci alkoholików została uruchomiona grupa wsparcia.
  - (h) W ramach projektu uczestnikom zapewnialiśmy stypendia szkoleniowe za udział w zajęciach zawodowych, migawki, a matkom samotnie wychowującym dzieci opiekę nad nimi w trakcie zajęć.
  - (i) Dodatkowo uczestnicy zostali objęci pośrednictwem pracy, które zaowocowało podjęciem zatrudnienia przez 29 osób.
5. „Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy IV” (źródło finansowania: Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).
  - (a) Projekt realizowany był od maja 2014 roku do czerwca 2015 roku. Liderem projektu był Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a Caritas Polska, Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie POMOC MALTANSKA, Fundacja Aktywnej Rehabilitacji "FAR" i Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji z Krakowa partnerami. Projekt miał na celu aktywizację

- zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym oraz umiarkowanym, których niepełnosprawność wpływała na sprawność ruchową. Dodatkowo wsparciem obejmowaliśmy osoby z najbliższego otoczenia.
- (b) W projekcie wzięło udział: 101 osób niepełnosprawnych i 33 opiekunów.
- (c) Działania w jakich uczestniczyli beneficjenci projektu to:
- 1) zajęcia warsztatowe z zakresu skutecznego poszukiwania zatrudnienia o charakterze wyjazdowym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
  - 2) zajęcia warsztatowe stacjonarne z zakresu skutecznego poszukiwania zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych i opiekunów;
  - 3) pomoc w kontynuacji nauki w tym również możliwość zakupu podręczników;
  - 4) szkolenia podnoszące kwalifikacje w zakresie podstaw obsługi komputera;
  - 5) szkolenia zawodowe;
  - 6) staże zawodowe;
  - 7) pośrednictwo pracy dzięki któremu 14 osób podjęło pracę.
6. „Nowy zawód szansą na lepsze jutro” (źródło finansowania: Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego).
- (a) Projekt realizowany był w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej- Regionalne Centrum w Łodzi od marca 2014 roku do maja 2015 roku.
- (b) Głównym celem projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna 40 osób niepełnosprawnych w wieku 18-64 lata, zamieszkałych w Łodzi, a także powiecie pabianickim i zgierskim.
- (c) W ramach projektu uczestnicy zostali objęci następującymi działaniami:
- 1) analizą potrzeb i predyspozycji zawodowych;
  - 2) szkoleniami z zakresu umiejętności społecznych (efektywna komunikacja interpersonalna, sztuka autoprezentacji, efektywne zarządzanie czasem, sztuka osiągania celów, trening antystresowy);
  - 3) szkoleniami zawodowymi przygotowującymi do pracy na stanowisku: specjalista do spraw księgowych bądź kadrowo- płacowych;
  - 4) stażami zawodowymi;
  - 5) indywidualnym i grupowym poradnictwem zawodowym oraz psychologicznym;
  - 6) pośrednictwem pracy (dzięki udziałowi w projekcie 8 osób podjęło zatrudnienie).
7. „Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą. Grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży” (źródło finansowania: Miasto Łódź).
- (a) Głównym celem projektu było udzielanie pomocy i wsparcia młodzieży dotkniętej przemocą domową.
- (b) W projekcie wzięło udział 15 osób w wieku 16-24 lata, mieszkańców miasta Łodzi, byłych lub obecnych podopiecznych Caritas Archidiecezji Łódzkiej.
- (c) Uczestnicy brali udział w spotkaniach grupy wsparcia (30 h), a także mieli możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych.
8. „Wspieranie rozwoju i zwiększanie dostępności do nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych, w tym również w środowisku osoby niepełnosprawnej- promowanie i prowadzenie mediacji, w tym mediacji rodzinnych” (źródło finansowania: Miasto Łódź).
- (a) Głównym celem projektu była pomoc w rozwiązywaniu problemów osób ubogich będących ofiarami przemocy - pozostających w poważnym konflikcie z rodziną, mających problemy prawne, zadłużonych, zagrożonych eksmisją
- (b) Przez cały czas trwania projektu dostępni byli mediatorzy, którzy zajmowali się sprawami urzędowymi (zagrożenie eksmisją, zadłużenia) i rodzinnymi
- (c) Z mediacji skorzystało 36 osób. Łącznie przeprowadzono 82 h mediacji.
9. „Profesjonalista w aktywizacji osób z niepełnosprawnością 2” (źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi).
- (a) Celem projektu był wzrost/nabycie wiedzy z zakresu pracy i wspierania osób z niepełnosprawnością przez 60 kobiet i mężczyzn–mieszkańców województwa łódzkiego.
- (b) Ostatecznie w projekcie wzięło udział 97 osób zamieszkałych na terenie województwa łódzkiego.
- (c) W ramach projektu zaproponowano szkolenia dla 2 grup:
- (d) Grupa I- SPECJALIŚCI: (pracownicy socjalni, opiekunowie osób niepełnosprawnych, pracownicy sektora pozarządowego, pracownicy DPS i WTZ itp.):
- 1) Obsługa klienta niepełnosprawnego (jedno szkolenie 6h).
  - 2) Prawo pracy w kontekście niepełnosprawnych pracowników (1 szkolenie – 5h).
  - 3) Uzależnienia osób niepełnosprawnych – dlaczego? co robić? gdzie kończy się pomoc? (1 szkolenie - 6h).
  - 4) Socjoterapia w procesie edukacji osób z niepełnosprawnością – kreowanie postawy przedsiębiorczej (2 szkolenia po 10h).

- 5) Działania korekcyjno-kompensacyjne z wcześniejszą diagnozą sytuacji życiowej i zawodowej osób z niepełnosprawnością (1 szkolenie -10h).
- 6) Wypalenie zawodowe osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi (4 szkolenia po 8h).
- 7) Agresja wśród osób niepełnosprawnych w ośrodkach wychowawczych (2 szkolenia po 8h).
- 8) Aktywizacja zawodowa i społeczna z elementami pracy streetworkingu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób z niepełnosprawnością (1 szkolenie - 8h).
- (e) Grupa II - PODSTAWOWA: (studenci, osoby z krótkim stażem w opiece nad osobą niepełnosprawną, wolontariusze, rodzice/opiekunowie):
  - 1) Aktywność fizyczna i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością (1 szkolenie - 6h)
  - 2) Radzenie sobie ze stresem w opiece nad osobą niepełnosprawną (1 szkolenie – 8h)
  - 3) Jak wspierać a nie wyręczać w kreowaniu ścieżki zawodowej osób niepełnosprawnych? (2 szkolenia po 8h)
10. „Integracyjne Kółko Teatralne” ((źródło finansowania: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi).
  - (a) Celem projektu był wzrost aktywności 20 osób niepełnosprawnych i włączanie ich w życie społeczne poprzez kształtowanie pozytywnych zachowań w realizowaniu działań kulturalnych.
  - (b) Ze względu na założenia w projekcie uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy: GRUPA I - ARTYŚCI – (wyloniona 16 osobowa grupa, uczestniczyła w warsztatach tematycznych, a efektem pracy uczestników projektu było stworzenie scenariusza i prezentacja spektaklu w jednym z Środowiskowych Domów Samopomocy oraz występ na gminnym spotkaniu opłatkowym w województwie łódzkim), GRUPA II – POCZĄTKUJĄCY AKTORZY – (w grupie tej znalazło się 6 osób zainteresowanych teatrem, chcące szlifować swój „warsztat aktorski”).
11. „Poradnictwo specjalistyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin” (źródło finansowania: Urząd Miasta w Pabianicach).
  - (a) Celem głównym projektu była promocja zdrowia wśród uzależnionych i ich rodzin oraz wspieranie w dalszej rehabilitacji osób, które zakończyły terapię poprzez udzielanie specjalistycznych konsultacji prawnych, psychologicznych i zawodowych.
  - (b) Przeprowadzono łącznie 155 h konsultacji prawnych, psychologicznych i zawodowych.
  - (c) Udzielono wsparcia 51 mieszkańcom Pabianic.
12. Informacja zbiorcza za 2015 rok
  - (a) 3662 osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo w tym niepełnosprawne skorzystały w pomocy Ośrodka od początku jego funkcjonowania.
  - (b) 60 osób zostało objętych wsparciem doradczym i psychologicznym.
  - (c) 10 pracodawców objęliśmy wsparciem w zakresie doradztwa personalnego.
  - (d) 22 osoby podjęły zatrudnienie w tym 11 na postawie stosunku pracy.